

prvi latnik

zgornjevipavski časnik

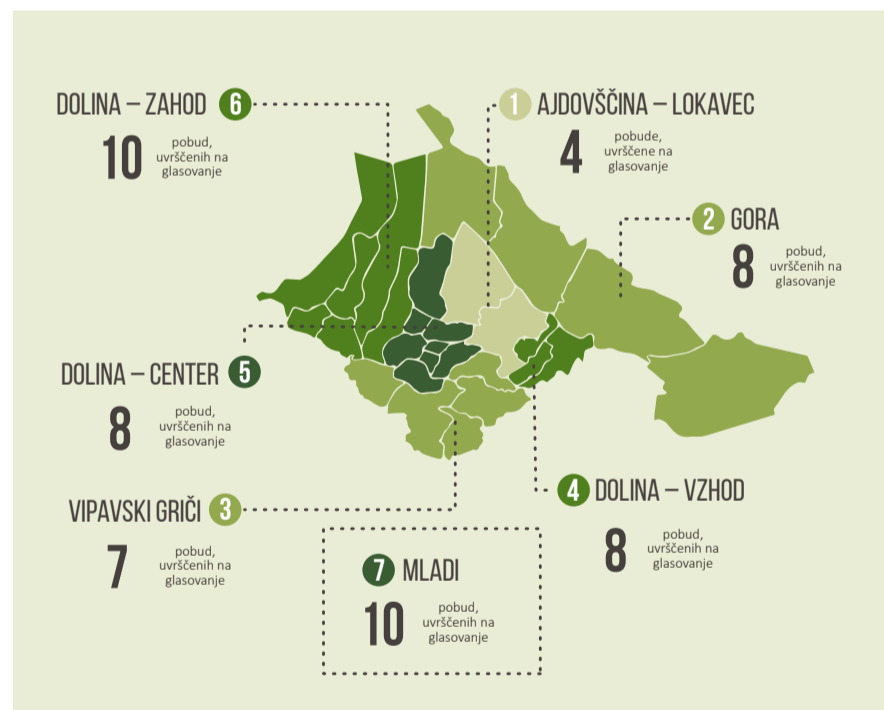
Četrtek, 21. november 2024 • številka: 269 • 10.000 izvodov • e-pošta: info.latnik@gmail.com • www.mojaobcina.si/ajdovscina/org/latnik.html

Moja Pobuda: Vabljeni k glasovanju v četrtem krogu participativnega proračuna Občine Ajdovščina

Spoštovane občanke in občani, Občina Ajdovščina z veseljem odpira že četrty krog participativnega proračuna "Moja pobuda", ki vam ponovno daje priložnost, da s svojimi glasovi soustvarjate razvoj naše skupnosti. Iskrena hvala vsem, ki ste s svojimi predlogi prispevali k oblikovanju pobud in s tem pokazali, da vam je mar za naše okolje bivanja. Sodelovanje v tem procesu kaže na izjemno zavzetost in kreativnost naših občanov!

Moja pobuda PARTICIPATIVNI PRORAČUN V OBČINI AJDOVŠČINA 2025-2026

55 POBUD, UVRŠČENIH NA GLASOVANJE ► KATERE POBUDE ŽELITE VIDETI URESNIČENE?

VABLJENI H GLASOVANJU!

GLASOVANJE POKRAJEVNIH SKUPNOSTI

ČETRTEK
21. 11. 2024
17.00-19.00

NEDELJA
24. 11. 2024
8.00-12.00

NEURADNI REZULTATI
ČETRTEK
28. 11. 2024
spletna stran občine
in mAjdovščina

Zakaj je vaše sodelovanje pomembno?

Participativni proračun je odličan primer, kako lahko vsak izmed nas prispeva k izboljšanju okolja, v katerem živimo. S sodelovanjem v glasovanju podprete tiste projekte, ki bodo izboljšali kakovost življenja in zadostili potrebam naših krajev. Z vašo pomočjo bomo lahko izvedli projekte, ki jih resnično potrebujemo in si jih želimo. Vaš glas šteje, zato vas vabimo, da izkoristite priložnost in sodelujete pri soustvarjanju prihodnosti

naše občine.

Vsem, ki ste podali svoje predloge, se iskreno zahvaljujemo. S svojimi idejami ste dokazali, da skupaj zmoremo več. Zdaj pa je čas, da s skupnimi močmi glasujemo za najboljše projekte in jih skupaj uresničimo. Za več informacij obiščite spletno stran Občine Ajdovščina, zavihek Moja pobuda.

V vinu je ... zgodovina

Za vsak slučaj najprej: *Minister(ca) opozarja, da prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju.*

Sloenci smo profesorji martinovanj, znamo jih razpotegniti, tako da dobijo modri angeli nočne dodatke kar dvakrat. Že zaradi mojega imena dobim pod nos frulico vsakič, ko se v sumljivih urah vozim naokrog. Da ne bo pomote – alkohol (četudi vino, ki da je hrana) in volan ne gresta skupaj. Sicer dobiš hitro kar dva pacienta, ki sta že prvi martinovanski vikend plužila po vipavski hitri cesti v napačni smeri (spet stave?!). Po lepi slovenski navadi je tudi letošnjega Martina zaznamovala aferica, tokrat z dolenskega konca – žurka v šolskih prostorih da ali ne? Ali pa masovka s koncertom klap? Lepo prosim, Dalmatinci imajo svoje vino, mi pa svoje in bogate običaje, ki spremljajo različne postopke pri pridelavi in negovanju vina. Ni vsak žur martinovanje, res ne. Zakaj?

Vipavska dolina, varno ugnedena med verigo predalpskega hribovja na severu in flišnatih gričev na jugu, kjer od zahoda navzgor blagodejno prihajajo sredozemski vplivi, je kot rojena za vinsko trto. Ugodnim talnim in klimatskim pogojem se pridružuje znamenita vipavska burja, ki iz doline prežene oblake in z dodatnim osončenjem pomaga grozdnim jagodam k opojnim sladkorjem. To so po zapisih Plinija Starejšega vedeli že Rimljani in kot je znano, so ga radi cukali. Očitno so dobro podučili tudi kasnejše migrante, ko so ti preplavali tisto rusko reko. Tako zelo, da so opustili svoje zvarke. Ko je šlo za vipavsko vince, narodnost ni bila pomembna, niti stan. Že v srednjeveškem vipavskem grbu se prepletata trta in grozd.

Valvasor se celo obregne, češ da vipavska kapljica pootroči tudi klenega možakarja, Matija Vrtovec pa se na vse kriplje trudi učiti kmete umne vinorejce, tudi za to, da bo mašno vino boljše. Slap dobi prvo slovensko kmetijsko šolo, Vipava pa prvo vinogradniško zadrugo na slovenskih tleh.

Ni pa šlo vedno vse gladko, toda najhujši udarec je vipavski kmet doživel po prvi svetovni vojni, ko je iz južne dežele ene monarhije postal sever druge. Z usodnimi posledicami, saj kar naenkrat ni bilo več Dunaja, ki bi odprtih rok sprejemal sredozemske blagodati, Italiji pa je bolj kot vina primanjkovalo lesa in mesa. Fašizem je z velikim veseljem nadrobil soli v odprto rano. Na vrat na nos so se bili naši vinogradniki primorani preleviti v gozdarje in v četrty stoletja so nanoške gozdove tako zdesetkali, da se partizani skorajda niso imeli več kje skriti.

Skromno povojno podeželsko ekonomijo so na Vipavskem vzdrževale spretne rokodelske roke, ki so izdelovale vse potrebne pripomočke in naprave za vinogradništvo in kletarstvo. Sodi, čebri, brentači, nafe, šešlje, pipe, tudi preše, mlini in vozovi so nastajali v družinskih delavnicah.

Pretežno leseno opremo so danes sicer nadomestili novi materiali in tehnološke rešitve, toda ostalo je več stoletij nadgrajevano znanje, marljivost in ljubezen do dela s trto, vinom ... Izzivi novih časov, spremljanje svetovnih trendov, želja po osvajanju novih tehnologij, zaupanje v lastno znanje in tradicijo – vse to se pretaka iz vinogradov v hrame, iz grozdov v kozarce.

Človeku v veselje in radost, ne v tolažbo. Kot navdih in ne izgovor.

Martin Pevec

VESELI DECEMBER

V AJDOVŠČINI

NEDELJA – 1. DECEMBER

16.30 | Lavričev trg

PRIŽGIMO LUČ – praznični dogodek ob prižigu novoletnih lučk in **dobrodelni sejem**

TOREK – 3. DECEMBER

19.00 | Rustjeva hiša

TA VESELI DAN KULTURE V RUSTJEVI HIŠI KRUHA
– ilustratorka **Ana Maraž** v pogovoru s **Petrom Avbarjem**

ČETRTEK – 5. DECEMBER

17.00 | Dvorana prve slovenske vlade

KAKO JE LISICA DOBILA ZLATI REP – lutkovno-igrana predstava v izvedbi SITI Teatra in **prihod Miklavža**

19.00 | Dvorana prve slovenske vlade

Kino Ajdovščina: **SUPERBOŽIČEK** – sinhronizirana animirana družinska pustolovščina

PETEK – 6. DECEMBER

17.00 | Dvorana prve slovenske vlade

Kino Ajdovščina: **VAIANA 2** – sinhronizirana animirana komična pustolovščina

19.00 | Dvorana prve slovenske vlade

Kino Ajdovščina: **PA TAKO LEP DAN JE BIL** – slovenska drama / triler

SOBOTA – 7. DECEMBER

10.30 | Dvorana prve slovenske vlade

Gledališče **Bičikleta**: **POTUJOČI CIRKUS NERODNE AVGUŠTINE** in otroška delavnica: **MAJHNA DEJANJA ZA VELIK NASMEH**

NEDELJA – 8. DECEMBER

14.00, 16.00, 18.00 | Dvorana prve slovenske vlade

BACK IN THE DAY – EL1 plesne predstave

SREDA – 11. DECEMBER

18.30 | Dvorana prve slovenske vlade

Božično-novoletna produkcija Duo Kamikazete dance studia

PETEK – 13. DECEMBER

18.00 | Dvorana prve slovenske vlade

ENO BESEDO BI REKEL RAD ... IZ SRCA. (S. K.) – praznična predstava Srednje šole Veno Pilon

SOBOTA – 14. DECEMBER

od 9.00 do 11.00 | Ajdovska tržnica

Druga sobota na tržnici – **Praznično pecivo in izdelava voščilnic**

10.30 | Dvorana prve slovenske vlade

ZIMSKE PRIGODE IZ ŽIVALSKEGA SVETA – sinhronizirani animirani božični film

Po predstavi sledi otroška delavnica: **MAJHNA DEJANJA ZA VELIK NASMEH**

18.00 | Dvorana prve slovenske vlade

POSLI POD KRINKO – kriminalna komedija (Špas teater)

ČETRTEK – 19. DECEMBER

18.00 | Dvorana prve slovenske vlade

Novoletni koncert Glasbene šole Vinka Vodopivca Ajdovščina

PETEK – 20. DECEMBER

od 15.00 do 19.00 | Lavričev trg

BOŽIČNI SEJEM

16.00 | Rustjeva hiša

Kruh in vino – degustacija vini in pokušina dobrot iz Rustjeve hiše

19.30 | Dvorana prve slovenske vlade

Koncert Jureta Počkaja in Pozabljenega orkestra z gostjo **Ireno Yebuah Tiran** – Lanin abonma

SOBOTA – 21. DECEMBER

od 9.00 do 16.00 | Lavričev trg

BOŽIČNI SEJEM

10.30 | Dvorana prve slovenske vlade

Otroška predstava **TINKO POLOVINKO** in **prihod Božička**

od 15.00 do 17.00 | Lavričev trg

Otroška delavnica: **MAJHNA DEJANJA ZA VELIK NASMEH**

19.00 | Dvorana prve slovenske vlade

MATRIKS – Čarovniška predstava

17.00 | Lavričev trg

KONCERT: DEJAN DOGAJA

21.00 | Lavričev trg

KONCERT: MI2

NEDELJA – 22. DECEMBER

od 9.00 do 16.00 | Lavričev trg

BOŽIČNI SEJEM

18.00 | Dvorana prve slovenske vlade

Solski božični nastop pevcev **Tjaše Fajdiga** ob spremljavi **Blaža Pahorja**

PONEDELJEK – 23. DECEMBER

17.00 | Lavričev trg

Božički na motorjih – društvo motoristov Q Vejr Wajdušna obdaruje

TOREK – 24. DECEMBER

od 9.00 do 10.00 | Lavričev trg

Društvo Tomos klapa Ajdovščina obdaruje

ČETRTEK – 26. DECEMBER

18.00 | Dvorana prve slovenske vlade

KONCERT OB DNEVU SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI
Pihalni orkester Burja Ajdovščina, gost **Oto Pestner**

PETEK – 27. DECEMBER

17.00 | Dvorana prve slovenske vlade

Kino Ajdovščina: **TONI, STAŠA IN ČAROBNA LUČ** – sinhronizirani animirani film

19.00 | Dvorana prve slovenske vlade

Kino Ajdovščina: **NEPRIČAKOVAN BOŽIČ** – komedija

SOBOTA – 28. DECEMBER

20.00 | Lavričev trg

KONCERT: ANSAMBEL IKEBANA

NEDELJA – 29. DECEMBER

17.00 | Dvorana prve slovenske vlade

MUFASA LEVJI KRALJ – animirana družinska pustolovščina

19.00 | Dvorana prve slovenske vlade

LARS JE LOL – mladinski film

PONEDELJEK – 30. DECEMBER

17.00 | Dvorana prve slovenske vlade

Čarovniška predstava **JOLE COLE** in **obisk Dedka Mrza**

TOREK – 31. DECEMBER

21.00 | Lavričev trg

SILVESTROVANJE: DEJAN VUNJAK
IN BRENDIJEVE BARABE

DRSALIŠČE IN PRAZNIČNE HIŠKE
NA LAVRIČEVEM TRGU

Projektiranje Zdravstvenega centra v polnem teku

Po zadnji seji Občinskega sveta je bil podrobneje predstavljen projekt Zdravstvenega centra, ki je v polnem teku. Usklajena je idejna rešitev objekta zdravstvenega doma in lekarne in na tej podlagi izdelana dokumentacija za pridobitev projektnih pogojev. Začetek gradnje se obeta prihodnje leto.

Projektiranje za pridobitev dovoljenja ene večjih investicij, Zdravstvenega centra Ajdovščina, je v polnem teku. Potrjena je bila idejna rešitev, ki jo je pripravilo podjetje Projekt d. d. Nova Gorica. Predvideno je, da bodo do konca tega leta izpolnjeni vsi pogoji za vložitev gradbenega dovoljenja, kar pomeni, da bo gradnja lahko stekla prihodnje leto, je po seji Občinskega sveta dejal župan Tadej Beočanin. Objekt zdravstvenega centra predvideva prostore zdravstvenega doma in lekarne ter podzemne garaže. Prostori zdravstvenega doma obsegajo 8.500 m² bruto tlorisnih površin. Glavni vhod zdravstvenega doma je postavljen na severni rob glavnega trga. Ambulante družinske medicine so organizirane v dveh etažah. Predvideno število ambulant je 15. Pediatrija in šolska medicina sta v celoti umeščeni v pritličje, predvidene so 4 ambulate. V pritličju so še prostori patronažne službe in fizioterapije ter prostori satelitskega urgentnega centra. Ta ima ločene vhode organizirane glede na stopnjo nujnosti obravnave. V nadstropju so nad glavni vhod in avlo umeščene diagnostika in laboratorij ter centralna sterilizacija, ginekologija, ambulate zobozdravstvene dejavnosti (predvidenih je 6

zobozdravstvenih ambulant za odrasle ter 5 zobozdravstvenih ambulant za otroke in mladino), zobotehnični laboratorij ter Center za krepitev zdravja. V drugem nadstropju so predvidene specialistične ambulate, medicina dela in prostori uprave. Z objektom zdravstvenega centra so neposredno povezani prostori Lekarne Ajdovščina, ki so zasnovani kot centralna lekarna v dveh etažah. Skupna površina vseh prostorov lekarne, ki zajema tudi upravno-pisarniški del je približno 1000 m². Vhod v lekarno je iz ločenega lekarniškega trga na zahodu objekta. Lekarna in zdravstveni dom si delita prostore konferenčne dvorane s spremljajočimi prostori. Kuhinja z jedilnico je umeščena v drugem nadstropju objekta ob prostorih uprave zdravstvenega doma. Pod celotnim objektom lekarne in zdravstvenega doma je predvidena podzemna garaža, v kateri se zagotovi parkirna mesta ter različne servisne prostore (centralne garderobe, ekonomat, skladišče perila, hišnik ...) in tehnične prostore (strojnica, elektro prostori, TK prostori ipd.). V podzemni garaži bo zagotovljenih 175 parkirnih mest namenjenih zaposlenim in obiskovalcem, dodatno bo v okolici objekta zagotovljenih približno 100 parkirnih mest.

Dobili pa bomo tudi moderno opremljen helikopterski center nujne medicinske pomoči, s katerim bo upravljala država. To bo pomembna pridobitev za celotno regijo, saj bo zagotavljal 24-urno pripravljenost za intervencije na območju Krasa, Trnovsko - Nanoške planote ter Soške in Vipavske doline. Infrastruktura centra bo obsegala hangar za dva helikopterja, pripadajoče tehnične prostore, skupne in posamične prostore za člane ekip in tehnično osebje, skladišče za gorivo, dve helikopterski parkirni mesti pred hangarjem, helikoptersko vozno stezo in vzletno-pristajalno površino (heliport). Predvidena je tudi zunanja povezava med heliportom in objektom nujne medicinske pomoči.

Zdravstveni center Ajdovščina bo zgrajen s sredstvi iz donacije Taje in Iva Boscarola. Občina ima dodatne vire za njegovo realizacijo zagotovljena tudi iz Ministrstva za zdravje. Vanj se bodo preselili Lekarna Ajdovščina in vse dejavnosti Zdravstvenega doma Ajdovščina, tudi Center za krepitev zdravja in fizioterapija, ki trenutno delujeta na Ribniku, ter zobozdravstvene ambulate na dislociranih lokacijah po mestu Ajdovščina. Trenutna vrednost celotne investicije znaša okrog 30 milijonov evrov.

Popis škode v kmetijstvu zaradi posledic pozebe v aprilu 2024

Obveščamo kmetovalce, da poteka ocenjevanje škode na trajnih nasadih zaradi posledic pozebe med 17. in 22. aprilom 2024 na prizadetih območjih. Predhodna ocena škode je že izdelana, v teku je zbiranje vlog oškodovancev. Natančno izpolnjen obrazec je potrebno po pošti ali osebno vrniti na naslov Občine Ajdovščina do 29. novembra 2024.

Pozeba med 17. in 22. aprilom letos je oklestila kmetijske pridelke. Prizadetost kultur je sicer lahko zelo različna, odvisna je od lege, fenološkega razvoja in vrste rastline, časa izpostavljenosti ... Predhodne ocene za posamezna območja so izdelali strokovnjaki kmetijsko gozdarskih zavodov. Največ škode je bilo na sadju in v vinogradih. Ugotavljajo še, da je pozeba klestila v pasovih (ni prizadela celotnih površin), na podlagi njihovih poročil pa so določene tudi prizadete kulture. Vsi podatki te preliminarne ocene so že vneseni v aplikacijo Ajda (odstotki škode na površinah po posameznih katastrskih občinah), prav tako je določen seznam prizadetih kultur. Določen je tudi prag poškodovanosti – najmanj 30 % na posamezno površino (nižji delež prizadetosti se ne upošteva).

S sklepom Uprave RS za zaščito in reševanje pa se pričinja tudi zbiranje vlog oškodovancev. Podatke natančno vpišite v obrazec, ki ga najdete na spletni strani Občine Ajdovščina, in ga do 29. novembra pošljite po pošti ali osebno dostavite na vložišče Občine Ajdovščina (Cesta 5. maja 6 a). Pri izpolnjevanju upoštevajte priložen seznam kultur in prag poškodovanosti 30 %. Če določene kulture ni na seznamu, verjetno ne presega praga poškodovanosti. Za dodatne informacije pišite na doris.grmek@ajdovscina.si.

Pravočasno najavite spremembe obratovalnega časa

Leto se je obrnilo in ponovno obveščamo gostince in kmetovalce, ki sprejemajo goste in želite poslovati izven rednega obratovalnega časa, da bo treba do konca leta občinski upravi najaviti urnike obratovanja za prihodnje leto. Iz tržnega inšpektorata opozarjajo še, da se morajo urniki in dejansko stanje ujemati, da je torej vse spremembe potrebno najavljati pravočasno!

Obratovalni čas gostiln in turističnih kmetij, kjer dnevno sprejemajo goste, se deli na redni obratovalni čas – to je čas med 6. in 22. uro – ter podaljšan obratovalni čas – sprejemanje gostov tudi izven rednega obratovalnega časa. Obvezno morajo do konca leta občinski upravi najaviti urnike obratovanja tisti obrati, ki so v letošnjem letu obratovali izven rednega obratovalnega časa ter tisti, ki nameravajo tako obratovati v letu 2024. Obratom, ki so letos poslovali v rednem obratovalnem urniku ter nameravajo tako obratovati tudi v letu 2025, pa tega ni treba.

Iz tržnega inšpektorata opozarjajo, da se urniki in dejansko stanje ne ujemajo vedno ter najavljajo poostrene kontrole! Poudarjajo, da je potrebno najaviti vsako spremembo, tudi dopuste, bolezni in druge odsotnosti ali skrajšanje delovnega časa zaradi različnih razlogov. Spremembe je treba javiti pravočasno, torej še preden se zgodi. Je pa mogoče z enim obrazcem javiti več sprememb – na primer skrajšanje delovnega časa, dopust ...

Obrazec za prijavo obratovalnega časa gostinskega obrata ali kmetije je objavljen na spletni strani Občine Ajdovščina, v zavihku Postopki in obrazci, pod naslovom Obratovalni čas gostiln in kmetij. Tu so objavljene tudi podrobnejše informacije o postopku. K vlogi za podaljšan obratovalni čas je potrebno priložiti še mnenje krajevne skupnosti ter soglasje lastnika, v kolikor gostinec ni lastnik objekta.

Gasilska vaja v Domu starejših občanov Kresnice Ajdovščina na fotografijah

Na vetrovno petkovo popoldne je zagorelo v četrtem nadstropju Doma starejših občanov Kresnice Ajdovščina. To je bila predpostavka gasilske vaje, ki je preverila odzivnost in sodelovanje reševalnih služb in ustreznost opreme na novem objektu, v katerem prebiva 150 občank in občanov, med njimi tudi nepokretni. Evakuacija je bila uspešno izvedena, javna vaja pa je bila tako zaradi opreme kot zaradi vetrovnega vremena atraktivna tudi za gledalce. Vabljeni k ogledu fotografij.

Na vaji so sodelovali poklicni gasilci GRC Ajdovščina in JZGRD Nova Gorica, ki so na pomoč pripeljali dvižno lestev, ter prostovoljni gasilci Gasilske zveze Ajdovščina, ki so bili

osrednji akterji vaje. Obvezna spremljevalna pomoč pa so bili še: Nujna medicinska pomoč Zdravstvenega doma Ajdovščina, Policijska postaja Ajdovščina in štab Civilne zaščite Ajdovščina

ter seveda zaposleni in stanovalci doma, ki so pridno sledili vsem navodilom.

Foto PRUČKA

Idejna zasnova namakalnega sistema je izdelana

V zgornji Vipavski dolini načrtujemo izgradnjo največjega namakalnega sistema v Sloveniji. Idejna zasnova je izdelana. Po novembrski seji je bila predstavljena ajdovskim občinskim svetnikom. Izvedbeni načrti bodo nared do konca prihodnjega leta, z letom 2026 pa naj bi se začela gradnja.

Podnebne spremembe so dejstvo, ni jih več mogoče blažiti niti zaustaviti. Zato se jim moramo prilagoditi. Edini način prilagajanja kmetijstva novim razmeram je namakanje. Namakalni sistem, ki ga nameravamo vzpostaviti na Vipavskem, je trenutno največji namakalni sistem, ki se projektira v Sloveniji. V začetku leta se je začelo s pripravo idejne zasnove sistema za obe zgornje-vipavski občini. Preko javnega naročila je bilo za izdelavo izbrano podjetje Lineal, d. o. o., ki je obsežne idejne projekte pripravljalo skupaj s tremi partnerji in devetimi podizvajalci. Namen idejne zasnove je umeščanje osrednjih elementov namakalnega sistema v prostor. Idejna zasnova v šestih različnih variantah je bila v oktobru najprej predstavljena

delovni skupini, včeraj po redni seji pa še ajdovskim občinskim svetnikom.

Variante različno umeščajo glavno črpališče na spodnjo ali zgornjo stran, različen je tudi potek cevovoda – po kopnem ob jezeru oziroma po jezerskem dnu. Po večkriterijski analizi je bila izbrana varianta, ki predvideva umestitev glavnega črpališča pod pregrado in potek cevovoda po kopnem. Za ajdovski del namakalnega sistema bo urejeno eno glavno črpališče in 8 dodatnih črpališč za poviševanje tlaka. Trasa primarnega cevovoda se od vmesne akumulacije nadaljuje proti vzhodu po lokalni cesti, nato se priključi na poljsko pot, ki poteka vzporedno s hitro cesto in vodi do vozlišča. Celotni sistem (po obeh občinah) obsega približno 25 km primarnega

cevovoda in 123 km sekundarnih razvodov. V Ajdovščini je za 1340 hektarov namakalnih površin, v Vipavi pa še za okoli 470 hektarov.

Časovno projekt teče po zastavljenem planu. Do konca leta 2025 bo izdelana kompletna projektna dokumentacija, ki obsega izdelavo vseh gradbenih načrtov za pridobitev gradbenega dovoljenja in za izvedbo, izdelavo presoje vplivov na okolje, izdelavo tehnološkega elaborata ter izdelavo dokumentacije za pridobitev vodnega dovoljenja. Predviden pričetek gradnje, ki je sicer pogojena z uspešnim kandidiranjem na razpis Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, od koder si obetamo pridobiti 100 % potrebnih sredstev, je načrtovan v začetku leta 2026.

Vrtovče obogatila tudi za nova igrala

V letošnjem letu so se na Vrtovčah razveselili novega športnega parka, ki so mu v tej jeseni dodali še dodatno obogatitev – postavljena so nova igrala za nekoliko mlajšo generacijo otrok. Namenjena so igri s prodom ter razvijanju raznolikih motoričnih spretnosti.

Vrtovče so bile v avgustu deležne uradne otvoritve športnega parka, ki je odprl mnogotero priložnosti za raznolike športne vadbe, zlasti pa za druženje krajanov vseh starosti. Še dodatno so park popestrili v jeseni s postavitvijo otroških igral, ki so še dodatno obogatila kraj in ponudila nešteto možnosti za igro in spretnosti za najmlajše. Eko igrala so otroška igrala iz lesa robinije, ki velja za enega izmed najbolj trpežnih evropskih lesov. Njegova naravna trajnost je tudi do 20 let, pomembno pri tem je, da pri njem kemično prepajanje in barvanje nista potrebna.

Lasten, edinstven in inovativen dizajn ter tradicionalni postopki ročne izdelave naredijo igrala privlačna, trpežna in varna. Odlična obogatitev za kraj bo še dodatno združila krajanke in krajanje Vrtovč, ki so s Športnim parkom pridobili pomembno točko za druženje in krepitev aktivnega življenjskega sloga najmlajših, nekoliko starejših otrok pa tudi mladostnikov in nazadnje seveda tudi odraslih. Vsem uporabnikom športnega parka s prelepim razgledom na Vipavsko dolino želimo veselo in varno igro.

Javni stanovanjski sklad Občine Ajdovščina

Med najnaprednejšimi

Na 35. slovenskem nepremičninskem kongresu, ki je v novembru potekal v Portorožu, je bil Javni stanovanjski sklad Občine Ajdovščina izpostavljen kot eden od štirih najnaprednejših, skupaj z Novogoriškim, Ljubljanskim in skladom Murske Sobotne.

Javni stanovanjski sklad Občine Ajdovščina se je vključil v centralni sistem E-vloge občanov, kar je velika pridobitev tako za stranke, ki bodo obrazce lahko oddajale preko e-poratal, kot za sklad, ki bo tako lahko še bolj učinkovito posloval. Trenutno je sistem e-poslovanja še v začetni fazi, omogočena je oddaja dveh najbolj pogostih vlog: vloga za sklenitev aneksa k najemni pogodbi in vloga za ponovno preveritev socialnega stanja gospodinjstva. Preostale pa bo Ministrstvo za digitalno preobrazbo dodajalo po testiranju sistema.

Javni stanovanjski sklad Občine Ajdovščina je bil prav zaradi svojih mnogih zanimivih projektov in aktivnosti na nedavnem nepremičninskem kongresu posebej izpostavljen kot eden najnaprednejših, skupaj s skladi iz Nove Gorice, Ljubljane in Murske Sobotne. Kongres v organizaciji Zbornice za poslovanje z nepremičninami pri GZS, na katerem so razpravljali o najbolj aktualnih temah v dejavnosti, je bil odlično obiskan, udeležilo se ga je preko 400 udeležencev, ki jih je uvodoma pozdravil resorni minister Simon Maljavec.

Vipavska hitra cesta v prenovi

V novembru se je pričela obsežna in dolgotrajna prenova hitre ceste Razdrto-Nova Gorica. V prihodnjih dveh letih bo cesta temeljito prenovljena. Prenavljalo se jo bo po kosih, ki jih bodo spremljale zapore. Previdno, predvsem pa z veliko mero strpnosti na pot!

V sklopu obsežne dveletne prenove vipavske hitre ceste bo temeljito prenovljeno cestišče med Razdrtom in pokritim vkopom Vipavski križ, hkrati pa bo zgrajena tudi protivetrna zaščita. Dela bodo najprej stekla na gornjem delu hitre ceste, čez Rebrnice. Prvi sklop del bo vključeval gradnjo dodatne protivetrne zaščite na odseku pod planoto Nanos, ki je močno izpostavljen vipavski burji, ter preplastitev skoraj šest kilometrov vozišča med Razdrtom in Vipavo. Ta faza vključuje tudi postavitev pilotne stene Rebrnice, obenem pa bodo razbremenili še ležišča v območju krajnih podpor viadukta Rebrnice in zavarovali posamezne premostitvene objekte z varnostno ograjo. Predvideni čas izvedbe del je 58 tednov. V tem času bo po pojasnilih Darsa izmenično zaprto smerno vozišče hitre ceste. Promet proti Razdrtemu bo ves čas potekal po hitri cesti nemoteno po obeh prometnih pasovih. Promet proti Vipavi pa bo za osebna vozila in lokalni tovorni promet

preusmerjen na vzporedno regionalno cesto Razdrto-Vipava. Ves tranzitni tovorni promet bo medtem preusmerjen na mejni prehod Fernetiči.

Drugi sklop del za obnovo vipavske hitre ceste bo obsegal izvedbo dodatnih protivetrnih ukrepov na delih odsekov hitre ceste Razdrto-Vipava in Vipava-Ajdovščina, preplastitev preostalih štirih kilometrov vozišča na obeh smernih voziščih hitre ceste med Razdrtom in Vipavo, obnovo voziščne konstrukcije in objektov med Vipavo in Ajdovščino na razdalji nekaj več kot šest kilometrov v obeh smereh ter posodobitev priključka Vipava. Predvideni čas izvedbe del tega drugega sklopa je 63 tednov, a postopek izbire izvajalca za ta dela po pojasnilih Darsa še poteka.

Vse skupaj bodo tako dela predvidoma potekala do konca leta 2026. V Darsu so spomnili, da je bila večina 16 kilometrov dolgega odseka hitre ceste med Razdrtom in Vipavo zgrajena in odprta za promet v letu 2009. To

velja za 10-kilometrski odsek po pobočju Nanosa. Preostali del je bil medtem prometu predan v obdobju 2000-2003. Hitra cesta med Vipavo in Vipavskim Križem pri Ajdovščini je bila zgrajena leta 1999 in je na odsekih že tudi vidno dotrajana. Odseki, ki bodo obnovljeni v naslednjih dveh letih, od zgraditve niso bili deležni obsežnejših obnov, so opozorili na Darsu. V času močne ali orkanske burje je promet po hitri cesti pogosto zelo otežen ali celo prepovedan za tovorna vozila. V letu 2023 je sicer povprečni dnevni promet na odseku vipavske hitre ceste med Razdrtom in Vipavo znašal približno 20.000 vozil, od tega 4400 tovornih. Na odseku primorske avtoceste med Postojno in Razdrtom je medtem dnevni promet dosegel okoli 50.000 vozil, od tega 9500 tovornih. Na odseku primorske avtoceste med Postojno in Razdrtom je medtem dnevni promet dosegel okoli 50.000 vozil, od tega 9500 tovornih.

Sončna elektrarna na pokritem vkopu Vipavski Križ

Skladno z zahtevami Ministrstva za okolje, podnebje in energijo (MOPE) je strategija družbe DARS, da v prihodnjih letih postane čim bolj energetska samozadostna, poleg tega pa zmanjša emisije toplogrednih plinov v ozračje. V ta namen je družba pristopila k postavitvi sončnih elektrarn v več fazah. Elektrarna na pokritem vkopu Vipavski Križ je del prve faze postavitve sončnih elektrarn, namenjena je pa predvsem lastni rabi pokritega vkopa. Elektrarno v celoti financira DARS, izvajalec pa je podjetje ESOTECH. Gradnja poteka v skladu s projektom za izvedbo in veljavno zakonodajo. Po časovnem planu bo postavitev elektrarne končana do konca letošnjega leta, ko bo predvidoma tudi priključena na omrežje. Eden od razlogov postavitve sončnih elektrarn je ravno zmanjšanje vpliva proizvodnje električne energije na okolje. DARS je razmeroma velik potrošnik električne energije, zato bo tudi prispevek k razoglivenju znaten.

Nova prometna strategija v zaključni fazi

Celotno snovanje nove prometne vizije se približuje koncu. V tem času smo prepotovali pot od prvih obrisov vizije, kot bi morala biti, do konkretne priprave ukrepov, ki se bodo izrazili v akcijskem načrtu. V tem trenutku se tako opredeljujejo še zadnje smeri ukrepanja, luč sveta pa bo celotna strategija ugledala v prvih mesecih naslednjega leta.

Priprava nove prometne strategije se je pričela z jasnim postavljanjem temeljev za uspešno pripravo in poznejše uresničevanje začrtanega procesa. V tem oziru je bilo potrebno jasno opredeliti območje obravnave in širše vplive. Da bi skupaj s snovalci razumeli splošno klimo v naši občini, je bilo k procesu nujno pritegniti vse potrebne deležnike, kar pomeni čim širši nabor občanov, od šol do gospodarstvenikov, pravzaprav vseh v najširšem možnem pomenu, saj nova prometna

ureditev zadeva prav vse družbene skupine. V snovanje so tako od samega začetka vključeni vsi; od sektorjev občinske uprave do pomembnih deležnikov ter splošne javnosti.

Ključno pri snovanju je torej aktivno vključevanje, saj predstavlja osnovo za seznanitev z glavnimi izzivi in usmeritvami glede izboljšav. Pri tem je ves čas potrebno upoštevati dejstvo, da se veliko poti ne konča znotraj meja občine, kar pomeni, da je nujno upoštevati širše območje. Prometna strategija

se mora namreč v svoji osnovi osredotočati ne le na urbani del občine, temveč predvsem širše – tudi na svoje podeželje, sosednje občine in povezave s širšo regijo. Analize stanja in pregled ključnih izzivov, ki so sledili začetni fazi, so obravnavali prav slednje. Z namenom boljšega vpogleda v prometno problematiko občine smo tako izvedli vrsto raziskav v različnih oblikah, med drugim z anketami, delavnicami, terenskimi ogledi, interaktivnimi zemljevidi ipd. Na njih smo občanom ponudili možnost določanja prednostnih izzivov, priložnosti, prioritet in ciljnih vrednosti.

Ostaja nam še zadnja faza. Potem ko so bile pred kratkim opredeljene določene smeri ukrepanja, se zdaj podajamo na pot priprave končnega dokumenta s konkretnimi cilji. Ukrepi, ki bodo v strategiji nanizani, se opredeljujejo za obdobje naslednjih 7 let. Kdove, kaj bo prinesel čas in do kje bomo pripotovali takrat ...

Policija spodbuja ustvarjalnost

V torek, 3. decembra dopoldne, bo v Dvorani prve slovenske vlade v Ajdovščini potekala tradicionalna zaključna prireditev likovnega natečaja in preventivne akcije Varno na poti v šolo, ki jo za učence nižjih razredov osnovnih šol na Severnem Primorskem prireja Policijska uprava Nova Gorica. Razstavljenih bo 20 najlepših risbic, katerih mladi avtorji bodo na odprtju tudi nagrajeni. Razstava bo nato na ogled vse do konca decembra.

Policijska uprava Nova Gorica je tudi v letošnjem šolskem letu povabila učence nižjih razredov osnovnih šol na likovni natečaj na temo »Varno na poti v šolo in domov«. Namen natečaja je osveščanja otrok o varni udeležbi v cestnem prometu. Projekt se izvaja že dobri dve desetletji ter je odlično sprejet med otroci in njihovimi mentorji likovnega pouka, zato bo teklen tudi v prihodnje.

3. decembra dopoldne bo tako v avli Dvorane prve slovenske

vlade odprta razstava 20 najlepših likovnih del, ki jih je izmed prispelih risbic že sredi novembra izbrala posebna komisija, sestavljena iz likovnih mentorov. Dogodek skupaj prirejata Policijska uprava Nova Gorica in Občina Ajdovščina, predstavniki obeh organizacij bodo tudi nagovorili mlade umetnike ter jim izročili simbolne nagrade. Razstava pa bo nato na ogled še vse do konca novembra.

CELOSTNA PROMETNA STRATEGIJA

Na svetovnem tekmovanju

Pametni paketomat med finalisti

Na mednarodnem tekmovanju, ki je v začetku novembra potekalo v Barceloni, je bila Občina Ajdovščina z uvedbo pametnega paketomata med finalisti za nagrado za najboljšo inovacijo. Občina Ajdovščina se je s podjetjem Optifarm pomerila s še petimi finalisti, državami iz vsega sveta.

World Smart City Awards je prestižno mednarodno tekmovanje, ki je namenjeno prepoznavanju pionirskih projektov, idej in strategij, ki omogočajo napredek mestom po vsem svetu in tako postajajo bolj prijetna za življenje, trajnostno in gospodarsko uspešna. Tekmovanje World Smart City Awards organizira Smart

City Expo World Congress, ki zagotavlja svetovno priznanje za različne kategorije. Občina Ajdovščina je s projektom pametnega paketomata Ajdovska tržnica 123, ki ga je razvila s podjetjem Optifarm tekmovala v kategoriji za inovacije. V tej kategoriji so prepoznavali projekte, ki prispevajo k uspešnemu preoblikovanju, prilagajanju ali odzivanju mest na trenutne izzive oziroma tiste, ki se lahko pojavijo v prihodnosti. Občina Ajdovščina s podjetjem Optifarm sodeluje v povezovanju lokalnih kmetov, proizvajalcev in potrošnikov preko mobilne aplikacije za izboljšanje trajnosti lokalne hrane. Skupen projekt obravnava izzive pametne skupnosti z namestitvijo pametnih hladilnih omaric (pametne hladilne enote) na strateški lokaciji v Ajdovščini. Občina Ajdovščina, ki je prepoznana

po svoji digitalni preobrazbi, je zagotovila ključno podporo in lokacijo, ki je bila pozneje vzpostavljena tudi na platformi Optifarm. »Pobuda poudarja našo zavezanost k združevanju lokalnih ponudnikov z napredno tehnologijo za pametnejšo in bolj zdravo skupnost. Poleg koristi za proizvajalce in potrošnike je projekt pokazal vodilno vlogo Ajdovščine na področju digitalnih inovacij in prispeval k pametnejši in bolj zdravi skupnosti, s poudarkom na kratki oskrbni verigi,« izpostavlja vodja oddelka za gospodarstvo in

razvojne zadeve Janez Furlan. Skupni projekt je potekal po fazah, vključno z namestitvijo pametnih hladilnih omaric z vključevanjem lokalnih ponudnikov ter raznimi dogodki, ki poudarjajo prednosti sveže, lokalno pridelane hrane, pri čemer so bili doseženi cilji izboljšanja prodaje, povečanja dosegaja proizvajalcev in spodbujanja trajnostne potrošnje. Uvrstitev med finaliste iz več kot 64 svetovnih držav, tudi svetovnih velesil, je potrditev inovativnih rešitev, ki jih Občina Ajdovščina snuje v smeri pametne skupnosti.

Festival poznoantične kulture v Ajdovščini nagrajen

Prestižno mednarodno priznanje

V Španiji je potekala generalna skupščina Feničanske kulturne poti Sveta Evrope, ki se jo je udeležila tudi delegacija Občine Ajdovščina in v sklopu dogodka prejela nagrado za odlično prvo izpeljavo festivala poznoantične kulture – Ad Fluvium Frigidum, ki je poleti potekal v Ajdovščini in požel izjemen obisk.

Občina Ajdovščina je leta 2024 postala polnopravna članica Feničanske kulturne poti Sveta Evrope, ki je ena od 48 mednarodnih kulturnih poti, ki so del istoimenskega programa Sveta Evrope. Pot promovira skupno evropsko kulturo, zgodovino in spomin ter spodbuja vrednote demokracije, človeških pravic in medkulturne

izmenjave v okviru kulturnega turizma. V sklopu članstva je v Chiclani de la Frontera v španski Andaluziji pretekli konec tedna potekala generalna skupščina Feničanske kulturne poti, ki se jo je udeležila tudi delegacija Občine Ajdovščina. V sklopu srečanja je namreč potekala znanstvena konferenca na temo kulturne dediščine in prepoznavanja

njenega potenciala v turistične namene. Občina Ajdovščina pa je bila v sklopu srečanja tudi nagrajena, in sicer na področju inovativnosti in krepitve kulturne dediščine, kar je občina izkazala z izvedbo odmevnega festivala poznoantične kulture. »Za izjemno predanost izvajanju številčnih aktivnosti v okviru Feničanske kulturne poti, predvsem pa za odlično organizacijo uspešnega festivala, ki prezentira in promovira poznoantično kulturo in takratno vsakdanje življenje v Castri,

Zaključeno komunalno opremljanje PC Gobi

Občina Ajdovščina je uspešno zaključila projekt komunalne infrastrukture na območju poslovne cone Gobi, za katero je pridobila 1,6 milijona nepovratnih sredstev. Odprta je tudi povezovalna cesta, ki odslej povezuje Tovarniško cesto s Poslovno cono Mirce.

Občina Ajdovščina je za širitev Poslovne cone Gobi prejela 1,6 milijona nepovratnih sredstev za ureditev komunalnega opremljanja. Investicija je nared, poleg ceste in cestnih priključkov se je postavilo kanalizacijsko, meteorno, vodovodno in telekomunikacijsko omrežje terjavno razsvetljava, postavljeni sta tudi dve polnilnici za električna vozila. Zgrajena je sončna elektrarna za zagotavljanje energetske nevtralnosti javne razsvetljave. Območje napaja tudi nova transformatorska postaja. Zgrajena je bila tudi povezovalna

cesta med Tovarniško cesto in Poslovno cono Mirce, vključno s pločnikom. Ob njej se je posadilo skupno 155 dreves. Položenega je bila več kot 4700 m² asfalta, 1315 m² drenažnega pločnika, več kot 536 metrov padavinske kanalizacije ter več kot 407 m komunalne kanalizacije. Urejeno je tudi vodovodno, telekomunikacijsko omrežje in izvedeno plinsko omrežje po projektu plinifikacije občine Ajdovščina. Vrednost del znaša nekaj več kot 1,6 milijona evrov.

Projekt je sofinanciran s strani Republike Slovenije, Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj v okviru izvajanja Programa razvojnih spodbud za obmejna problemska območja v obdobju 2022-2025 (št. 30301-1/2022/3, z dne 10. 2. 2022), cilj ukrepa: »Izgradnja in širitev poslovnih con«.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KOHEZIJU
IN REGIONALNI RAZVOJ

prejme Občina Ajdovščina nagrado Feničanske kulturne poti v kategoriji Ustvarjalne in inovativne dejavnosti za ohranjanje dediščine,« so še zapisali organizatorji.

Na podlagi letošnje uspešne izvedbe festivala, si junija v okviru evropske prestolnice kulture GO!2025 prihodnje leto v Ajdovščini obetamo še močnejšo in pestrejšo izvedbo dogodka.

Občina Ajdovščina krepi čezmejno sodelovanje

Podnebne spremembe povečujejo nevarnost gozdnih požarov v srednji Evropi. Ker pogosto prizadenejo več kot eno regijo, je pri gašenju takšnih požarov ključno boljše sodelovanje in boljša izmenjava informacij. Projekt Wildfire CE nagovarja prav slednje, saj z različnimi naprednimi metodami izboljšuje predvidevanje in obvladovanje tveganj požarov v naravi.

pridobili ključne informacije za nadaljnje naslavljanje obstoječih težav na državni in čezmejni ravni, predvsem pa smo prišli do ugotovitev, da lahko na čezmejnem območju izboljšamo obstoječe stanje samo z medsebojnim sodelovanjem. Ugotovitve delavnice bodo uporabili kot osnovo za pripravo akcijskega načrta za čezmejno sodelovanje med regijo Furlanijo Julijsko krajino na italijanski strani in Goriško na slovenski strani.

Na delavnici so sodelovali pomembni strokovni deležniki z obeh strani meje, in sicer z italijanske strani Univerza v Trstu, Občina Tržič, Mestna občina Benetke, Inštitut za mednarodno sociologijo v Gorici, Gozdarska služba Regije Furlanije Julijske Krajine ter CZ Tržič, s slovenske strani pa poleg organizatorjev, Gozdarskega inštituta Slovenije in Občine Ajdovščina, še Gasilska enota Nova gorica, IGEA d.o.o., Zavod za gozdove OE Sežana, Uprava RS za zaščito in reševanje, Zavod za gozdove OE Tolmin, PGD Postojna in GRC Ajdovščina.

in služb za nujne primere z namenom opolnomočenja lokalnih skupnosti in organizacij za spopadanje s tem čezmejnim izzivom s skupnim znanjem, orodji in usklajenimi čezmejnimi ukrepi. V oktobru smo v sodelovanju z Gozdarskim inštitutom Slovenije izvedli čezmejno regijsko delavnico, ki je naslavljala štiri ključne teme soočanja s tveganjem požarov v naravi in obvladovanjem posledic, in sicer preventivo, pripravljenost, posredovanje in ukrepanje po požaru.

Pri vsaki temi smo izpostavili dobro prakso in težave, ki se pojavljajo na eni ali drugi strani meje ter pravno-formalne, organizacijske in izvedbene težave pri čezmejnem sodelovanju. Z delavnico smo

Ena od pomembnih točk mednarodnega oziroma čezmejnega sodelovanja je vključevanje regionalnih oblasti

Kako bomo čez tri leta stopnjevali 'zeleno mesto':

Zeleno mesto, bolj zeleno mesto, Ajdovščina

Projekt Ozelenitev javnih površin v Ajdovščini in njeni okolici je v lokalni skupnosti dobro sprejet in ima vpliv na druge projekte oziroma investicije. Lahko bi rekli, da nam je v obdobju od velikodušne geste donatorjev leta 2022 zelena barva ušla s palete. Tako smo letošnjo jesen v PC Gobi ob izgradnji nove komunalne infrastrukture posadili 155 mladih dreves. Zeleno bosta obarvani tudi novo otroško igrišče na Kresnicah ter razširjeno pokopališče v Ajdovščini. Slednja dva projekta sta idejno že začrtana, detajli pa so še na ekranih projektantov.

V okviru projekta Ozelenitev javnih površin v Ajdovščini in njeni okolici izvajalci te dni pričenjajo z zasaditvijo 267 dreves in 119 grmovnic. Faza 3 tega projekta vključuje pas vzdolž hitre ceste, območje za srednjo šolo Venio Pilon in sanacijo površine s posajenimi drevesi na parkirišču ob OŠ Danila Lokarja. Največji del novih zasaditev je predviden ob hitri cesti, kjer je bilo potrebno projekt uskladiti z Darsom. Gotovo so se napore usklajevanja izplačali in bodo koristi zelenega pasu pretehtale nad stroški vzdrževanja. Med vzdrževanje spada tudi odstranjevanje odpadne embalaže in drugih odpadkov, spihanih od burje ali odvrženih s strani neodgovornih voznikov. Če se bomo vsi potrudili in odpadke odložili na pravo mesto, bodo stroški vzdrževanja zelene bariere nižji, kot bi bili sicer.

In kakšne bodo ključne koristi zelene bariere ob hitri cesti?

- Zmanjšanje hrupa - zelene bariere iz dreves in grmovnic deloma absorbirajo in odbijajo zvok, ki prihaja s ceste. Čeprav niso tako učinkovite kot protihrupni zidovi, omilijo hrup za nekaj decibelov, posebej če so dobro zasajene in gosto urejene.

- Ekološke koristi - drevesa absorbirajo ogljikov dioksid, filtrirajo onesnaževalce zraka

ter ustvarjajo habitat za ptice in druge živali. Za bližnjo poslovno cono je pomembna predvsem izboljšana kakovost zraka.

- Estetska funkcija - zelena bariera bo zasajena na južnem robu mesta kot vizualna pregrada med mestom in hitro cesto. Poleg drugih koristi je pomembno, da imamo mesto lepo urejeno, ker se zato v njem bolje počutimo. Beseda "estetika" namreč izvira iz stare grščine in pomeni "občutek".

- Označevanje poti - v preteklosti so bili za slovenska naselja značilni drevoredi, ki so vzdolž cest v vročih mesecih nudili senco in hlad pešcem, konjenikom in kočijam. Imeli so tudi simbolično in kulturno vrednost, označevali so pomembne poti, vstop v mesto ipd. Danes hitra cesta predstavlja za Ajdovščino hrbtenico prometne infrastrukture in okno v svet.

AJDOVSKA TRŽNICA

DRUGA SOBOTA NA AJDOVSKI TRŽNICI
NAPOVEDUJEMO:

14. december

PRAZNIČNO PECIVO IN
IZDELAVA VOŠČILNIC

URNIK TRŽNICE

četrtek	→	7.00 – 12.00
sobota	→	7.00 – 12.00

Lokacija: dnevno od 10.00 do 18.00 • trznica@ajdovscina.si • 05 365 91 06 • trznicanaborjaco.si/ajdovska-trznica/

Kotiček Mladost na burji Praznično

Prisrčno pozdravljeni otroci in mladi! Bližamo se koncu leta in v tem obdobju je veliko priložnosti za kvalitetno in zanimivo preživljanje prostega časa ter beleženje aktivnosti v dnevnik Mladost na burji.

Verjamem, da ste v svojih razrednih skupnostih in nasploh v svojem prostem času aktivni ter da se strani dnevnikov Mladost na burji polnijo z novimi vtisi, dragocenimi izkušnjami in znanji. Še naprej pridno beležite svoje aktivnosti v programu, raziskujte priložnosti v lokalnem okolju in osebno rastite v vsakodnevnih izzivih. Tako si gradite trdne temelje za nadaljnje šolanje in poklicno pot. Naj vam naslednji izzivi odprejo nova poglavja v vašem življenju.

Moja skupnost

Preizkusi se kot prostovoljec v različnih nevladnih organizacijah. Že slišim, kaj porečeš: »Kaj pa bom imel/-a od tega?« Veliko vsega: od novih izkušenj in znanj, ki jih lahko vnovčiš na trgu dela, do novih prijateljev, krepiš in uresničuješ svoje talente, interese in cilje ter prispevaš k boljši prihodnosti zase in za druge. Medobčinsko društvo prijateljev mladine Ajdovščina vabi mlade prostovoljce k sodelovanju na otroških ustvarjalnih delavnicah, ki bodo 7. in 14. decembra od 10.30 do 12.30 ure pred Dvorano prve slovenske vlade ter 21. decembra od 15.00 do 17.00 ure na Lavričevem trgu. Projekt so poimenovali »Majhna dejanja za velik nasmeh«, izdelki, ki bodo nastali na delavnicah bodo podarjeni starejšim občanom. Več informacij in prijavnica na info@mdpm-ajdovscina.si

Moj prijatelj

Prihajajoči decembrski dnevi so kot nalašč za preživljanje časa z družinskimi člani in prijatelji. Marsikomu pa ta del leta prinaša osamljenost in stisko. Pokloni svoj čas, ustvarjalnost in energijo ter osreči otroka ali starejšega iz okolij z manj priložnostmi. Sam, v krogu družine ali razreda pripravi darilo v akciji »Otroci otrokom Miklavži«, »Božiček za en dan« ali »Trije zimski botri«. Če rad/-a ustvarjaš, oblikuj praznične voščilnice za starejše v akciji »Mala pozornost za veliko veselje« ali napiši pismo starejšim v Karitasovi dobroteljni akciji »Človek ne živi samo od kruha.« Več informacij o omenjenih akcijah najdeš na FB ali IG strani »Mladost na burji«.

Moje zdravje

Izkoristi lepe jesensko-zimske dneve za odkrivanje lepot naše doline. Vabijo te hribi in vrhovi – Mala gora, Čaven, Golaki, »vedno odprto« Otlško okno, najlepši razgled s poti »Po robu«, vijugaste potke med vinogradi »Po Vertovčevih poteh«. Hubelj ti bo šumel po naravoslovni učni poti »Ob Hublju«, rečno pravljico pa doživiš na učni poti ob reki Vipavi. Neokrnjena narava z vodnim izvirov pa te preseneti na krožni poti »Skrilanki« v vasi Skrilje.

Moj poklic

V spletni iskarnik vpiši »mapa učnih dosežkov«. Odprlo se bo gradivo Centra za poklicno izobraževanje. S pomočjo delovnih listov raziskuj svoje prednosti in talente, načrtuj osebne in učne cilje, spoznavaj raznovrstne načine učenja, spremljaj svojo osebno in intelektualno rast ter opazuj poklicni napredek. Mapa učnih dosežkov naj te spremlja ves čas šolanja.

Za več izzivov in idej spremljajte Facebook stran »Mladost na burji« in Instagram »Program Mladost na burji«. Na nova znanja in doživetja!

Urška Breznjak,
vodja programa Mladost na burji

Društvo veteranov Sever severne Primorske v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Lokavec prireja praznični koncert, posvečen 35. obletnici akcije SEVER, dnevu samostojnosti in enotnosti, pa tudi božično-novoletnim praznikom.

Nastopil bo POLICIJSKI ORKESTER s solistko NINO STRNAD. Koncert bo v soboto, 14. decembra, ob 18. uri, v Dvorani Edmunda Čibeja v Lokavcu. Prijazno povabljeni.

Policijski orkester je vrhunska zasedba akademskih glasbenikov - pihalcev, ki izvaja vse zvrsti glasbe – od klasike do popevk. Zasedba sodeluje na mnogih državnih in protokolarnih dogodkih, nastopa pa tudi na samostojnih koncertih – letno opravijo preko 300 nastopov. V Lokavcu bo orkester nastopil skupaj s solistko Nino Strnad, ki si je znanje in izkušnje nabirala ob boku velikanov mednarodne jazzovske scene in je že zelo zgodaj postala stalna gostja festivalov in koncertnih ciklov, ki opevajo jazz in zlata leta slovenske popevke.

Kino Ajdovščina

Vstopnice na Mojekarte. si ali uro pred začetkom predstave v avli Dvorane prve slovenske vlade.

5. 12. ob 19.00: SUPERBOŽIČEK, animirana družinska pustolovščina, sinhronizirana v SLO

6. 12. ob 17.00: VAIANA 2, animirana komična pustolovščina, sinhronizirana v SLO

6. 12. ob 19.00: PA TAKO LEP DAN JE BIL, drama, triler, slovenski film

14. 12. ob 10.30: ZIMSKE PRIGODE IZ ŽIVALSKEGA SVETA, animirani film, sinhroniziran v SLO

27. 12. ob 17.00: TONI, STAŠA IN ČAROBNA LUČ, animirani film, sinhroniziran v SLO

27. 12. ob 19.00: NEPRIČAKOVAN BOŽIČ, komedija

29. 12. ob 17.00: MUFASA LEVJI KRALJ, animirana družinska pustolovščina

29. 12. ob 19.00: LARS JE LOL, mladinski film

PRAZNIČNI KONCERT OB DNEVU SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI

ČETRTEK, 26. DECEMBER, OB 18.00
DVORANA PRVE SLOVENSKE VLADE
AJDOVŠČINA

NASTOPA:
PIHALNI ORKESTER BURJA AJDOVŠČINA

DIRIGENT: ANDREJ KOBAL

GOST: OTO PESTNER

DOGODEK PRIREJA OBČINA AJDOVŠČINA
V SODELOVANJU Z OBČINSKIMI VETERANSKIMI
IN DOMOLJUBNIMI ORGANIZACIJAMI.

Projekti za trajnostni razvoj naše regije

Regijska razvojna agencija ROD Ajdovščina je del mreže štirih razvojnih agencij Severne Primorske (Goriške) razvojne regije (MRRA), ki skrbi za izvajanje razvojnih nalog v regiji, zagotavlja podporo delovanju regijskih organov in vodi dialog z državo in drugimi ključnimi deležniki.

Kako se to odraža v praksi? Razvojni svet Severne Primorske (Goriške) razvojne regije je 21. oktobra 2024 v Novi Gorici soglasno podprl 19 projektov, ki bodo v naslednjih petih letih pomembno izboljšali kakovost življenja v regiji. Izvajali se bodo v okviru evropskega finančnega mehanizma "Dogovor za razvoj regij", ki naslavlja naslednja prednostna področja: razvoj podjetništva, izboljšanje komunalne infrastrukture, nadgradnja zelenih površin v mestih, vzpostavitev novih kolesarskih poti in trajnostnih rešitev na področju mobilnosti. S skupnimi sredstvi več kot 30 milijonov evrov bodo projekti prinesli pomembne izboljšave ter ustvarili bolj zeleno in povezano okolje za vse prebivalce regije.

Med prijavljenimi projekti je na

področju razvoja podjetništva v načrtu vzpostavitev regijskega podjetniškega inkubatorja, ki bo omogočil razvoj inovativnih podjetij znotraj regije. Njegov namen je ustvariti prostor za mlade in podjetne posameznike, ki bodo s pomočjo mentorstva in podpornih programov razvijali tehnološko usmerjene poslovne ideje, kar bo prispevalo k ekonomski vitalnosti regije. Na področju komunalne infrastrukture so projekti usmerjeni v izboljšanje vodovodnih sistemov in nadgradnjo čistilnih naprav, kar bo neposredno vplivalo na boljše kakovost vode in varovanje okolja. Zelena infrastruktura je področje, ki ga omenjeni mehanizem v tem programskem obdobju naslavlja prvič. Projekti vključujejo ozelenitev urbanih

območij, prenovo javnih parkov ter ureditev novih zelenih površin, namenjenih športno-rekreacijskim, pokopališkim in drugim mestnim dejavnostim. Med projekti trajnostne mobilnosti je ključen razvoj državnega kolesarskega omrežja, ki povezuje pomembna naselja

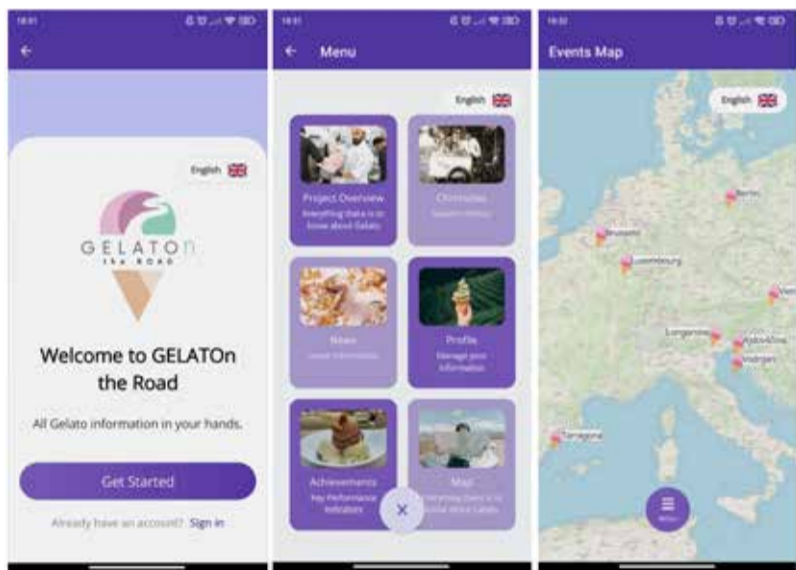
v regiji in omogoča boljše dostopnost. Izboljšave na tem področju bodo spodbudile aktivno mobilnost, zmanjšale potrebo po uporabi osebnih vozil in pripomogle k zmanjšanju onesnaženja zraka v regiji.

Črpanje sredstev iz Programa Evropske kohezijske politike v

obdobju 2021–2027, ki bo glavni vir financiranja, predstavlja pomembno priložnost za razvoj regije, zlasti za izboljšanje bivalnega okolja in ustvarjanje priložnosti za gospodarski razvoj. Pomembno operativno vlogo v tem procesu igrajo regionalne razvojne agencije, ki povezujejo lokalne potrebe z evropskimi finančnimi viri ter zagotavljajo, da so sredstva usmerjena tja, kjer so najbolj potrebna. Dialog med MRRA oz. njenim odločevalskim organom, Razvojnim svetom, ter Ministrstvom za kohezijo in regionalni razvoj zagotavlja, da projekti ne zadovoljujejo le lokalnih potreb, temveč tudi prispevajo k trajnostnemu razvoju v skladu z nacionalnimi in evropskimi cilji.

Okusi obrtniškega sladoleda stopajo na sladoledno cesto

Regijska razvojna agencija ROD Ajdovščina sodeluje v partnerstvu projekta GELATOn the ROAD, ki stopa v drugo polovico izvajanja. Projekt, ki se je začel 1. aprila 2023, predstavlja prvo evropsko sladoledno cesto, ki povezuje 12 držav in številne lokalne proizvajalce sladoleda. Glavni namen projekta je ozaveščanje o pomenu kulturne dediščine, ki jo predstavlja obrtna proizvodnja sladoleda, obenem pa daje poudarek trajnostnemu razvoju, inovacijam in ohranjanju lokalne kulinarike.

Med ključnimi partnerji projekta smo tudi RRA ROD, ki aktivno sodelujemo pri povezovanju lokalnih proizvajalcev sladoleda iz Vipavske doline. K vključitvi v Sladoledno cesto smo že spodbudili pet obrtniških prodajalnih sladoleda: Bar pri

Marjanci iz Vipave, iz Ajdovščine Slaščičarno Ajdovščina, Kavarno Cukr in Sladoledni vrt Bambola ter Sladoledarno Karamela iz Nove Gorice, katerih izdelki bodo prispevali k oblikovanju posebne ponudbe v okviru evropske sladoledne ceste.

V prihodnjem letu v mesecu maju bomo skupaj z lokalnimi partnerji, med katerimi bo tudi podjetje INCOM, organizirali razstavo zgodovine sladoleda, ki bo prikazala razvoj in preobrazbo te priljubljene poslastice skozi čas. Podjetje INCOM bo poleg tega sodelovalo tudi pri organizaciji sladoledarskega tekmovanja in dogodka, namenjenega predstavitvi projekta. Ljudska univerza Ajdovščina pa bo prispevala izobraževalne vsebine o razumevanju pomena kulturne in kulinarčne dediščine, namenjene delavcem v turizmu in turističnim ponudnikom.

V partnerstvu smo zasnovali tudi mobilno aplikacijo, s katero bodo lahko uporabniki sčasoma dostopali do informacij o lokalnih sladoledarnah, spremljali dogodke, povezane s projektom, ob majskem dogodku pa preko nje glasovali za najboljši

sladoled. Aplikacija, dostopna v trgovinah Google in Apple, omogoča dodatno povezanost obiskovalcev s projektom in jim nudi vpogled v svet sladoleda na povsem nov način. Poleg aplikacije so partnerji ustvarili tudi komunikacijske materiale, ki bodo dostopni vsem sodelujočim obrtnikom in lokalnim proizvajalcem sladoleda.

V okviru projekta GELATOn the ROAD smo ustvarili tudi kratek film, ki raziskuje bogato kulturno zgodovino sladoleda in njegov razvoj. Gledalce popelje skozi zgodovinski razvoj sladoleda, od njegovih začetkov do danes, pri čemer poudarja vpliv različnih kultur na razvoj receptov in tehnik. Premierno je bil predstavljen na dogodku Euroglaces septembra v Ljubljani, na ogled bo na dogodkih projekta, lahko pa si ga ogledate tudi na naših družbenih kanalih.

Projekt, sofinanciran s strani Evropske komisije iz programa Ustvarjalna Evropa, ne omogoča samo povezovanja tradicije s sodobnimi načini promocije, temveč postavlja sladoled kot most med kulturno dediščino, trajnostjo in gastronomskim turizmom, ki spodbuja zavest o lokalni identiteti skozi preprosto, a univerzalno ljubljeno poslastico – sladoled.

Vinski hrami Vipavske doline vabijo na že 24. druženje prijateljev med martinom in božičem

V začetku novembra, ko praznik sv. Martina naznani, da so dozorela vina novega letnika, se začnejo tradicionalna martinovanja in številni drugi dogodki, posvečeni vinu, ki se v Vipavski dolini prirejajo vse do božiča.

Običaj je, da vipavski vinarji na pokušino mladega vina in

martinovo gostijo povabijo vse, ki so pomagali pri trgatvi, številni vinarji pa vrata svojih vinskih hramov odprejo vsem ljubiteljem vipavskih vin.

Letošnji niz prireditev, ki v vinske hrame vabi že štiriindvajsetič, se je začel 3. novembra in traja do

21. decembra. V tem času so

različne prireditve razporejene tako, da lahko obiskovalci v različnih krajih obišejo več

prireditve ter spoznajo vso raznolikost vipavske vinske in kulinarčne ponudbe, bogastvo kulturnega izročila in pristno veselje, ki spremlja največji vinski praznik v letu.

Dodatne informacije o prireditvah Vinski hrami Vipavske doline najdete na spletni strani <https://tra-rod.si/>

vinski-hrami/.

V sodobnem času radi rečemo, da si je potrebno vzeti čas zase. A še lepše si je čas vzeti skupaj s prijatelji. Nekje kjer ste vedno dobrodošli in kjer vas sprejmejo odprtih rok. Vipavska dolina vse to ponuja, Na zdravje!

Brezplačna izobraževanja na temo finančne pismenosti: ključ do stabilne prihodnosti

Finančna pismenost je temeljna kompetenca sodobnega posameznika, ki omogoča boljše razumevanje upravljanja osebnih financ, učinkovito načrtovanje prihodnosti in zaščito pred finančnimi tveganji. V času, ko hitre gospodarske spremembe in naraščajoča digitalizacija

postavljajo ljudi pred nove izzive, postaja sposobnost sprejemanja prečiščenih finančnih odločitev ključna za osebno in družbeno blaginjo.

Raziskave kažejo, da kljub dostopu do številnih informacij mnogi še vedno nimajo dovolj znanja za učinkovito upravljanje

svojih financ. To se pogosto odraža v težavah pri načrtovanju proračunov, razumevanju osnov naložb in sprejemanju premišljenih finančnih odločitev, kar lahko vodi v finančne težave. Poleg tega naraščajo spletne finančne prevare, kar poudarja potrebo po dodatnem znanju o digitalni varnosti. Pridobivanje teh veščin ni zgolj praktična potreba, temveč postaja ključni dejavnik za izboljšanje kakovosti življenja in finančne stabilnosti.

Ljudska univerza Ajdovščina, ki se zaveda, kako pomembno je znanje s področja osebnih financ, v okviru projekta **Finančne razgledanosti** decembra uvaja brezplačne izobraževalne programe za odrasle. Ti programi so zasnovani tako, da naslovijo ključne teme, povezane z upravljanjem osebnih financ. Vsebina je prilagojena različnim starostnim skupinam in življenjskim situacijam ter vključuje osnove finančnega načrtovanja, varčevanja, naložb,

razumevanja kreditov in davkov, uporabo digitalnih finančnih orodij ter zaščito pred spletnimi prevarami.

Med drugim bomo izvajali naslednje tri daljše programe. Program **"Obvladujem svoje finance"** je namenjen vsem odraslim in vključuje znanja o načrtovanju osebnih in družinskih proračunov, varčevanju, vlaganju in zaščiti pred finančnimi tveganji. Mlajši odrasli do 35 let se lahko vključijo v program **"Pot do finančne svobode"**, osredotočen na finančno načrtovanje za življenjske prelomnice, kot so nakup nepremičnin, uporaba digitalnih finančnih orodij in varno upravljanje financ. Starejši od 55 let pa se lahko udeležijo programa **"Seniorji v akciji"**, ki nudi poglobljeno znanje o pokojninskih načrtih, varčevanju v poznejših letih in zaščiti pred finančnimi prevarami.

Posebnost finančnih izobraževalnih programov je

njihova praktična naravnost. Udeleženci pridobijo uporabna znanja, ki jih lahko takoj uporabijo v vsakdanjem življenju, bodisi pri načrtovanju družinskega proračuna, odločanju o investicijah ali prilagoditvi na finančne izzive poznejših let. Strokovno usposobljeni predavatelji posameznikom pomagajo razumeti zapletene finančne koncepte na jasn in dostopen način ter jih opremijo z orodji za dolgoročno finančno stabilnost.

Znanje, pridobljeno v teh programih, odpira vrata k varnejši in bolj stabilni prihodnosti. Ljudska univerza Ajdovščina vabi vse, da se pridružijo tem izobraževalnim programom in naredijo korak k boljšemu razumevanju osebnih financ. Za prijavo in dodatne informacije so na voljo e-pošta info@lu-ajdovscina.si in telefon **05 3664 752**.

Naj bo pot do finančne stabilnosti dostopna vsem!

XVII. Literarni maraton Rdeča jabolka 2024

Maratonsko dogajanje v okviru tradicionalnega projekta Društva Norma7 Literarni maraton Rdeča jabolka je potekalo na bralnih druženjih ljubiteljev in ustvarjalcev besedne govornice v Mariboru, v Žužemberku in v Ajdovščini v času od 23. oktobra do 12. novembra 2024.

Maratonsko dogajanje v Ajdovščini je zaživelo na Ljudski univerzi Ajdovščina. Sodelovali so posamezni literarni in likovni ustvarjalci, ljubitelji literarne besede ter literarne, dramske, recitatorske in druge skupine goriške, ljubljanske, obmorske in delno dolenjske regije. Besedno govornico maratona je pospremila likovna pripoved in priložnostna likovna razstava sodelujočih likovnih ustvarjalcev.

Po nagovornem video pozdravu gostujočega župana Pantalona: »Predrago veliko in malo občinstvo«, glas je županu posodil Nik Bratina, učenec II. triade OŠ Dobravlje, je vrata maratonskega dogajanja odprla Lutkovna

skupina Žar Univerze za tretje življenjsko obdobje Ajdovščina Društva Most pod mentorstvom Mare Perger z odlomki lutkovne predstave Pestrna - besedilo Franceta Bevka je priredila Klara Štrancar.

Glasbeno-literarni recital ob 100. letnici rojstva Ivana Minattija je predstavila, v Vipavski dolini pogosto prisotna, Bralna skupina ONA&ONE Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine, mentorica in avtorica recitala je Darinka Slanovec. Kratko predstavitev poezije Ferija Lainščka in Cirila Zlobca je po zasnovi Majde Birsra prebiral hudomušno pripoved o težavah

Tete Ane je več glasovno prikazala Dramska skupina Norma7.

Avtorska besedila je v Ajdovščini predstavilo 10 ustvarjalcev: Stanislava Pešič, Rozalka Reščič in Branko Urdih iz Doma upokojencev Gradišče; Dragica Čuk-Novak iz Manč; Vlasta Fabjani, Izola; Mihaela M. Tihelj, Vipava; Silvana Mohorčič in Magdalena Kastelic Hočvar, Žužemberk; Uroš Koščak, Ljubljana; Darinka Slanovec, Kamnik.

Neavtorska besedila, poezijo Nane D., Ide Semenič, Benjamina Žnidaršiča; humoristične prigode Butalcev, zapis Teta Ana so prebirali člani Dramske skupine Norma7: Majda Birsra, Cecilija

Bratina, Tugo Sam Hatfull, Mihaela M. Tihelj, Alenka Nusdorfer, Radovan Lango, Klara Štrancar in slikarka Ekaterina Kuznetsova.

Nadvse topel sprejem nastopa treh bralcev avtorskih zapisov iz Doma upokojencev Gradišče, gospa Rozalka Reščič je dopolnila 93. leto, je bil namenjen tudi njihovi mentorici Dragani Marošević, prav tako tudi stanovalcem Doma na Krasu, ki kot likovniki delujejo v skupini Likovni laboratorij pod mentorstvom Damjane Štrukelj,

prof. lik. um., in v literarno-likovni skupini Lutka-rija, pod mentorstvom Karmen Jeranče.

Ustvarjalno, prijetno počutje in pesem Majde Mencinger Ljubimcem vseh časov ob strunah kitarske skupine Akordi so izpolnjevali ukaz župana Pantalona, ki je uvodoma namigoval in nagovarjal, da skupaj zamesimo in spečemo velik in sladek in sočen kolač poezije in proze in rdečih jabolok in ljubezni za vse čase.

I. K.

KOLEDAR DOGODKOV V DECEMBRU

Kruh in vino

KRUH IN VINO - VINA LISJAK 1956
20. 12. od 16. ure dalje

Na mesečnih dogodkih Kruh in vino lahko degustirate najboljša vina lokalnih vinarjev ob spremljavi posebnih hišnih kruhov, ki jih pečemo v Rustjevi hiši kruha, ter glasbi v živo. Petek, 20. decembra bo od 16. ure dalje z nami Peter Lisjak iz **VINA LISJAK 1956**, ki bo za degustacijo izbral pet svojih najboljših vin. Med požirki vin boste lahko poskusili ajdov kruh z orehi in figami, koruzni kruh s paradižnikom ter kruh s feta sirom in drobnjakom. Za glasbo v živo bo poskrbel **Ansambel Aufbiks**. Vabljeni na predpraznično degustacijo od 16. ure dalje!

Četrtkov afterwork

5. 12. in 19. decembra od 15h do 17h
-20% na pivo in vino

Ob četrtkih vas med tretjo in peto popoldne za prijetno sprostitev po službi razvijamo z dobrim pivom ali izbranimi vini, da pa bo druženje po službi še boljše, vam ob pijači postrežemo tudi prigrizek.

Nedeljske otroške delavnice

Vsako nedeljo od 9. do 11. ure vabimo otroke in starše na otroške delavnice v Rustjevo hišo kruha. Otroci skupaj z animatorko ustvarjajo različne izdelke, starši pa lahko medtem v miru popijejo kavico in se posladkajo s sladko zemljo.

Silvestrska matineja

31. 12. od 12h do 18h

Na zadnji dan starega leta vas vabimo k pokušanju toplih domačih jedi, ki jih bo pripravila kuharska mojstrica **Julijana Krapež**, ter prijetnem druženju ob glasbeni spremljavi lokalnega DJ-ja.

Posebna kulinarčna doživetja

DEGUSTACIJA VISKIJEV, 7. 12. od 19. ure dalje

Vodena degustacija izbranih viskijev bo prava avantura za vse ljubitelje te pijače! Za družbo jim bomo pripravili najbolj ekstravagantne prigrizke kot so ocvrta tapioka z marinirano rdečo peso, dimljen losos s hrenovo kremo in krompirjevim čipsom ali račjo pašteto. Za udeležbo so nujne predprijave na info@rustjevahisa.si ali osebno v Rustjevi hiši kruha do zapolnitve mest (max 15 oseb).

LADIES' NIGHT, 14. 12. od 19. ure dalje

Razvajali vas bomo z mehurčki različnih vrst penine (tudi z rosé penino in petnatom) ter gurmanskimi prigrizki, kot je namaz iz tartufov in orehi ali humus s pistacijo.

COCKTAIL AFTERWORK, 27. 12. od 15. ure dalje

To bo posebno popoldne, namenjeno ljubiteljem koktejljev, ki bo v središče pozornosti postavilo tako klasične kot bolj drzne koktejle: **Dry Martini** (Gin, suh vermut, limonina lupina), **Dirty Martini** (gin, suh vermut, slanica iz oliv, oliva), **Pornstar Martini** (vaniljeva vodka, liker iz pasijonke, pire iz pasijonke, limetin sok, prosecco), **Espresso Martini** (burbon, kavni liker, espresso)... Koktejle bomo združili s prigrizki iz grisinov in oliv.

Ta veseli dan kulture

ANA MARAŽ v pogovoru s Petrom Avbarjem, 3. 12. od 18.30 dalje

Na Prešernov rojstni dan bomo v Rustjevi hiši kruha gostili ilustratorko Ano Maraž, z njo pa se bo pogovarjal Peter Avbar.

Ana Maraž je ilustratorka z močno stiliziranimi ilustracijami, prepoznavnim minimalističnim in ploskovitim slogom. Njene nagrajene ilustracije so bile objavljene v številnih knjigah in so prejemnice številnih nagrad: na 11. slovenskem bienalu je prejela Priznanje Hinka Smrekarja; na Ilustrofestu v Beogradu nagrado za najboljšo ilustracijo v kategoriji knjižne ilustracije ter znak kakovosti Zlata hruška. Njene ilustracije so bile uvrščene tudi na Golden Pinwheel v Šanghaju... Za ilustracije iz knjige Protideževna juha sta skupaj z avtorico knjige Majdo Koren prejeli Nagrado Kristine Brenkove za izvirno slovensko slikanico, znak kakovosti Zlata hruška, ter oktobra postali Ime tedna na Valu 202.

Vokalni večeri

Torkovi večeri so v Rustjevi hiši namenjeni glasbi! Na vokalnem večeru se predstavljajo pevci iz **Šole petja Tjaše Fajdiga** - mlade, temperamentne Primorke, ki je svoj talent izpopolnila v Londonu na Kraljevi akademiji za glasbo (Royal Academy of Music, ter na Konservatoriju za glasbo v Amsterdamu, poznamo pa jo tudi kot finalistko 7. sezone TV šova Slovenija ima talent iz leta 2018.

1. 12. ob 19.30: Nastopata Luka Gobec in Lea Rožič

10. 12. ob 19h: Nastopajo najmlajši pevci: Maša in Kaja Zorn, Nicol Lavrenčič, Anisa Jelerčič in Olivia Lah

17. 12. ob 19h: Nastopata Erika Kralj in Mihela Slejko

Za več informacij obiščite spletno stran rustjevahisa.si ali spremljajte FB stran Rustjeva hiša kruha in IG profil [rustjevahisakruha](https://www.instagram.com/rustjevahisakruha). Organizator si pridržuje pravico do spremembe programa.

Fundacija Univerze v Novi Gorici uspešna

V dvorcu Lanthieri v Vipavi je 23. oktobra potekala podelitev spominskih listin, nagrad in štipendij Fundacije Univerze v Novi Gorici (F:UNG).

Štipendiji Sklada za nadarjene študente 'Edvard Rusjan' sta prejeli Emilija Vučičević, študentka Fakultete za humanistiko, in Sanja Dumenčić, študentka Fakultete za naravoslovje na Univerzi v Novi Gorici.

Podeljena je bila tudi štipendija Štipendijskega sklada za študente športnike 'Matija Franko', ki jo je prejel študent Fakultete za znanosti o okolju Nicolas Gojković, kolesar in član ekipe Adria Mobil iz Novega mesta.

Že peto leto zapored sta bili podeljeni nagradi Jožka Markiča, tokrat za študijsko leto 2023/2024, ki sta ju prejeli študentki Akademije umetnosti Tamara Taskova in Ana Evtič.

Kot je v zaključku dejal predsednik uprave F:UNG prof. dr. Mladen Franko »pa dejavnost F:UNG obsega veliko več kot samo podeljevanje štipendij, nagrad in denarnih pomoči in se tudi ne odraža samo v zbranih donacijah. Vsega tega ne bi zmogli, če med nami ne bi bilo posameznic in posameznikov, ki nesebično žrtvujejo svoj prosti čas, da F:UNG lahko deluje in uresničuje svoje poslanstvo.«

Dan odprtih vrat v CIRIUS Vipava

Center za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Vipava v tem šolskem letu praznuje 60. obletnico obstoja. Maja 1965 je bil ustanovljen Vzgojni zavod Janka Premrla Vojka. Do danes je nekajkrat spremenil svoje ime. Leta 1992 se je preimenoval v Center za usposabljanje invalidnih otrok 'Janka Premrla Vojka', leta 2008 pa je dobil današnje ime.

Naše poslanstvo je izvajanje vzgojno izobraževalnih in zdravstveno terapevtskih programov za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami od predšolskega obdobja do dopolnjenih 26 let. S pomočjo multidisciplinarnega tima strokovnjakov iz različnih področji in smeri, otrokom in mladostnikom z motnjami v duševnem razvoju nudimo izobraževanje, vzgojo, celostno

rehabilitacijo, usposabljanje, optimalni razvoj, pripravo na samostojno življenje in vključevanje v družbo.

V tem prazničnem šolskem letu organiziramo več dogodkov inkluzivne narave. Eden izmed njih je bil tudi Dan odprtih vrat. V četrtek, 7. novembra 2024, smo odprli vrata za vse, ki so želeli biti za en dan del našega vsakdana.

Obiskovalce je najprej pozdravil učenec, predsednik šolske in domske skupnosti, nato še ravnatelj Alojzij Adamič. Po krajšem programu in nastopu učencev je sledila predstavitev ustanove, različnih vzgojno izobraževalnih iz zdravstveno terapevtskih programov ter drugih dejavnosti, strokovnih služb, šolskega vrta, vpogled v življenje in delo zaposlenih, otrok in mladostnikov v CIRIUS Vipava.

Obiskovalci so v naši hiši lahko našli prijazne obraze in toplo srce. Verjamemo, da so te lepe vtise odnesli tudi v svoje domove, ko so se za njimi simbolično zaprla vrata naše ustanove.

Vsem obiskovalcem, strokovnim delavcem, staršem, prijateljem, bivšim zaposlenim se toplo zahvaljujemo za obisk, besede vzpodbude in lepe želje ter čas, ki so nam ga namenili. Prijetno se je bilo družiti v krogu tako različnih ljudi, ki en drugega bogatimo. Nam so ostale lepe vezi in kontakti, s katerimi bomo lahko v bodoče še bolj poglobljeno sodelovali. Želimo si odprte družbe, sprejetosti in vključenosti.

Organizatorji dneva odprtih vrat CIRIUS Vipava

Odigrale, odpele in odplesale veliko več kot le zgodbo

Na prvi šolski dan v drugem letniku nas je zagnana razredničarka odpeljala v mestni park. Med drugim nam je hitela pojasnjevati, kaj vse moramo sestaviti, pripraviti, narediti ... Sprva nismo čisto razumele, o čem govori, toda izgledalo je pomembno, zato smo jo poslušale in ji zastavljale veliko vprašanj. Do konca ure smo le doumele, da moramo v naslednjih dveh mesecih pripraviti krajšo dramsko igrico, s katero bomo otrokom iz bližnjih vrtcev interaktivno približale naravno okolje, v katerem živijo.

Nadobudne bodoče vzgojiteljice

smo nalogo vzele kot izziv in se je po svoje veselile, čeprav nas je marsikaj tudi skrbelo. Zaradi pomanjkanja izkušenj se je največkrat zapletlo pri poteku oz. vrstnem redu posameznih korakov. Tako na primer nismo mogle izdelati scene, dokler se nismo poenotile in dorekle zgodbe. V zagatah so nam na pomoč vedno priskočile izkušene profesorice in nas usmerjale k rešitvam. Zaradi številnih bolj ali manj uresničljivih idej je bilo to kar težko, še zlasti ker so vztrajale, da je delo povsem naše.

In tega ni bilo malo. Izbrale smo zgodbo o Ajdih iz Wajdušne in jo

preoblikovale v dramsko besedilo, poiskale primerna oblačila in izdelale sceno, napisale pesmice in jih uglasbile ter sestavile krajše plesne koreografije, da bi popestrile dramsko dogajanje. Potem pa je bilo treba tudi že vaditi. Rednih ur je bilo premalo, zato smo temu namenile vsako nadomeščanje in vse razredne ure. Za ponavljanje in piljenje besedila smo včasih izkoristile tudi odmore. Naše delo je počasi dobivalo svojo podobo, kar nas je veselilo in gnalo naprej.

V želji, da bi bile čim boljše, smo se naučile sprejemati kritiko in poskrbeti za izboljšave, četudi smo morale za to kaj obrniti na glavo. Naše profesorice so nas neposredno in tudi s svojim zgledom spodbujale k strpni komunikaciji ter medsebojnemu spoštovanju. Tako smo se med seboj bolje spoznale, razumele in povezale, predvsem pa postale učinkovitejše.

Kakor smo bile z vsako vajo bolj ponosne na rezultat našega skupnega dela, tako nas je tudi skrbelo, saj se je nezadržno bližal še zadnji izziv, nastop pred najbolj kritično publiko. Za dodatno

skrb je na veliki dan poskrbela še močna ajdovska burja, ki bi lahko onemogočila prihod malih gledalcev na našo šolo. V času, ko smo jih čakale in stiskale pesti, da si ne bi premislili, smo spontano vzele v roko kitaro in prepevale otroške pesmice, ki smo se jih naučile pri pouku. Kdo bi si mislil, da lahko v šoli pridobljeno znanje tako koristno

so prišli sicer z rdečimi lički, toda polni pričakovanja, mi pa smo pogumno stopile na oder ter suvereno odigrale, odpele in odplesale veliko več kot le zgodbo o naravnem okolju Vipavske doline. In čeprav je bil vsak naslednji nastop vsaj v nečem boljši od prejšnjega, smo bile vsakič vesele pohval, ponosne nase, hvaležne profesoricom za

uporabimo za sprostitev, ki smo jo potrebovale pred vrhuncem našega dvomesečnega dela.

Potem je vse steklo zelo hitro in tako, kot je moralo. Otroci

strokovno izkušnjo ter otrokom in njihovim vzgojiteljicam za zaupanje.

Nika Tušar in sošolke iz 2. č

Osnovnošolci, vabljeni med pilonovce!

Naša šola že vrsto let sodeluje na bazarjih, ki pomagajo devetošolcem pri izbiri poklica in odločitvi za nadaljnje izobraževanje. V preteklem mesecu smo se udeležili kar dveh: Bazarja poklicev, ki ga organizira Mladinski center Idrija, ter Zaposlitvenega bazarja v organizaciji Mladinskega kulturnega centra Hiša mladih

Ajdovščina. Tovrstni dogodki devetošolcem omogočajo, da iz prve roke dobijo čim več informacij o srednješolskih izobraževalnih programih in poklicnih poteh.

Dijaki naše šole z veseljem sprejmejo ta izziv in z devetošolci delijo svoje srednješolske izkušnje. Na zanimiv način jim predstavijo šolske predmete in znanje, ki ga

pridobivajo v šolskih klopeh.

V nadaljevanju smo zbrali nekaj vtisov dijakov, ki so sodelovali na bazarjih.

Elizabeta Bratina, prof.

Sodelovala sem pri predstavitvi programa Predšolska vzgoja. Ta je bolj zanimiva dekleta, čeprav imamo na vzgojiteljski šoli tudi veliko fantov. Največ so želeli vedeti o pouku instrumenta in praksi v vrtcu. Izbrali so si lahko misel za lepši dan. Če pa so napisali svojo in jo delili, so si prislužili sladko nagrado. Ponudili smo jim tudi kemične svinčnike in letake z vabilom na dan odprtih vrat, ki bo 28. novembra, ko bodo šolo in njen utrip lahko začutili tudi v živo.

Anja Gerželj

Na naši stojnici so si devetošolci lahko ogledali izdelke dijakov iz preteklih let. Omogočili smo jim, da so se preizkusili v igranju na doma narejene instrumente in tudi kitare, ki smo jo imeli s seboj. Sodelovanje na bazarju je za naju

pomenilo novo izkušnjo in nama bo ostalo v lepem spominu.

Kristina Cvetanova in Klara Bratina

Med drugim so se devetošolci ob diaporojkciji seznanili tudi z aktivnostmi in dogodki, ki jih izvajamo na šoli. Zanimali so jih še urniki, usklajevanje šolskih in občolskih dejavnosti, profesorji,

avtobusni prevozi in ekskurzije. Kako prepričljivi in uspešni smo bili, bomo videli lahko že na dnevu odprtih vrat. Sicer pa je bil dogodek zanimiv tudi zaradi interakcije z osnovnošolci ter dijaki in učitelji z drugih srednjih šol.

Ema Koren

DAN ODPRTIH VRAT

Četrtek, 28. 11. 2024, ob 17. uri

GIMNAZIJA
PREDŠOLSKA VZGOJA (SSI)
POMOČNIK V BIOTEHNIKI IN OSKRBI (NPI)
DIJAŠKI DOM
www.ss-venopilon.si

Ste letos že izkoristili brezplačen odvoz 2 m³ kosovnih odpadkov?

Kosovni odpadki so odpadki, ki zaradi svoje velikosti, oblike ali teže niso primerni za odlaganje v zabojnike za zbiranje komunalnih odpadkov. Med kosovne odpadke sodijo odpadki, kot so:

- LESENO in OBLAZINJENO POHIŠTVO (mize, stoli, omare, postelje, vrata, okna, kavči, fotelji ...),
- OBLAZINJENO POHIŠTVO (fotelji, kavči ...),
- VZMETNICE, PREPROGE, TALNE OBLOGE,
- VRTNA OPREMA IZ PLASTIKE ALI LESA (mize, stoli, senčniki),
- SANITARNA KERAMIKA (umivalniki, kadi, tuš kabine ...),
- KOVINSKI PREDMETI (pomivalna korita, stojala za perilo, radiatorji, otroški vozički, samokolnice ...),
- ŠPORTNA OPREMA (igrala, kolesa, smuči ...),
- ODPADNA EMBALAŽA VELIKIH VELIKOSTI (kovinska, plastična, kartonska, lesena ali iz stiropora ...),
- LES, KOVINE ...

Skupaj s kosovnimi odpadki se zbira tudi ODPADNA ELEKTRIČNA IN ELEKTRONSKA OPREMA (OEEO ali e-odpadki) večjih velikosti.

KAKO IN KJE PRAVILNO ODDATI KOSOVNE ODPADKE?

1. Če letos še niste koristili enkrat letnega brezplačnega odvoza 2 m³ kosovnih odpadkov z vašega dvorišča, kosovni odpadki pa čakajo v kleti ali garaži, potem pohitite z naročilom in kosovne odpadke oddajte še pred zaključkom leta.

Odvoz naročite preko spletne naročilnice na povezavi: www.ksda.si/obrazci/narocilo-odvoza-kosovnih-odpadkov-iz-gospodinjstev ali s klicem na mobilno številko 031 302 985.

Po prejemu naročila vas telefonsko pokličemo in se z vami dogovorimo za dan prevzema odpadkov na vašem odjemnem mestu oziroma dvorišču. Odpadke pripravite na mestu, ki je dostopno za naše poltovorno vozilo ali kombi. Odvoz lahko koristite, tudi če imate samo en manjši kos kosovnega odpadka.

2. V primeru večje količine kosovnih odpadkov, naročite 7 m³ kontejner na vaše odjemno mesto. Dostavo kontejnerja naročite s klicem na mobilno številko 031 302 985 (pokličite med 8. in 12. uro).

Ob naročilu morate obvezno navesti številko vašega odjemnega mesta (OM), ki je napisana na računu pod vašim naslovom, ali številko plačnika, ki je napisana desno od naslova pod »Račun«. **Dostavo in odvoz kontejnerja se zaračuna po ceniku KSD d.o.o., odpadka se ne zaračuna.** Če v tekočem letu še niste koristili odvoza do 2 m³ kosovnih odpadkov in tega tudi do konca leta ne nameravate, lahko na ceno enega naročenega 7 m³ kontejnerja v tekočem letu, uveljavljate znižano ceno z upoštevanjem odbitka.

V kontejner za kosovne odpadke NE SMETE ODLOŽITI: gradbenih odpadkov, zelenega vrtnega odpada oz. biorazgradljivih odpadkov, azbestnih odpadkov, nevarnih odpadkov, fasadnih in drugih barv, avtomobilskih akumulatorjev in baterij, klavničnih odpadkov, odpadkov, ki se ločeno zbirajo v EO (npr. plastenke, pločevinke, steklenice, papir ...).

2. V primeru večje količine kosovnih odpadkov, naročite 7 m³ kontejner na vaše odjemno mesto. Dostavo kontejnerja naročite s klicem na mobilno številko 031 302 985 (pokličite med 8. in 12. uro).

Možnosti za pravilno ravnanje s kosovnimi odpadki je dovolj, zato ni razloga, da se tovrstni odpadki odložijo v ekološkem otoku. Takšno ravnanje je prepovedano in kaznivo. Nepravilno odloženi odpadki kvarijo videz ekološkega otoka in naselja ter povzročajo nejevoljo pri občanih, ki si prizadevajo za pravilno ravnanje z odpadki in se trudijo za čistočo ekološkega otoka.

HVALA, KER SKRBITO ZA ČISTOČO NA EKOLOŠKIH OTOKIH IN TAKO PRISPEVATE K LEPŠEMU OKOLJU!

Nepravilno odloženi kosovni odpadki

Koncert ob 50. obletnici Mladinskega pevskega zbora

Glasba mi je vse

Mladinski pevski zbor Osnovne šole Danila Lokarja Ajdovščina je 9. novembra 2024 v cerkvi Marije Tolažnice žalostnih v Logu pri Vipavi s slavnostnim koncertom praznoval svoj zlati jubilej.

Najprej so pevci sedanje zasedbe

pod vodstvom zborovodkinje Petre Habjanič Gregorc zapeli šest skladb, nato pa so pevke, ki so pele v zboru v zadnjih desetih letih, predstavile tri slovenske skladbe iz svojega zborovskega obdobja. V nadaljevanju so združeni v en

sestav zapeli še pet skladb.

Med njimi je izstopala skladba Spet je tu pomlad, mladega skladatelja Jana Trilerja, ki je bila napisana prav za jubilejni koncert in je bila izvedena prvič. Skladatelj s pevskimi glasovi in drugimi zvočnimi učinki naslika prehod iz zime v pomlad ter pričara čarobnost tega letnega časa.

Zbor je na klavirju spremljala Larisa Štrukelj, na violino je igral Matija Marc, na tolkala pa Lan Alaimo. Kot solistka se je v skladbi Zaživim predstavila Nejka Kranjc.

Sledile so tri skladbe, ki so jih zapele nekdanje pevke zbora iz različnih generacij, pod vodstvom zborovodkinje Marinke Šuštar, ki je zbor vodila 40 let. Priložnostni zbor je na klavirju spremljala Klara Slokar Miklobušec.

Po nastopu so vsem nastopajočim čestitali ter predali jubilejna priznanja: ravnateljica Irena Kodele Krašna,

predstavnica JSKD OI Ajdovščina Katarina Vovk ter podžupan Mitja Tripkovič.

Slavnostni koncert so pevci, sedanji in nekdanji, zaključili s skladbo Glasba mi je vse. Mogočno je zadonela po zelo akustičnem prostoru cerkve v Logu.

Gripa ni le prehlad, lahko vodi v pljučnico in druge zaplete

S prihajajočo sezono gripe je čas, da razmislimo o pomembnem ukrepu za zaščito našega zdravja – cepljenju proti gripi. Cepljenje proti gripi, za katero v Sloveniji vsako leto zbolijo med 100.000 in 200.000 ljudi, je priporočljivo vsem, ki želijo pred to boleznijo zaščititi sebe in svoje bližnje. Brezplačno je za vse z urejenim obveznim zdravstvenim zavarovanjem.

Zmotno je prepričanje mnogih, da je gripa le prehlad. Gre za zelo nalezljivo bolezen, ki sicer pri mladih in zdravih ljudeh praviloma poteka blažje, medtem ko lahko zlasti pri ranljivih skupinah prebivalstva povzroči resne zaplete.

Cepljenje proti gripi je priporočljivo za vse prebivalce, ki so starejši od 6 mesecev. Še posebej pa je priporočljivo, da se proti gripi cepijo tiste skupine ljudi, pri katerih je večje tveganje, da bodo imeli zaplete, ki lahko vodijo tudi v bolnišnično zdravljenje ali v nekaterih primerih celo smrt.

To so starejši odrasli (65 let in več), katerih imunski odziv je pogosto slabši, zato so bolj dovzetni za okužbe in njihove zaplete, kot je pljučnica. Kroničnim bolnikom in osebam s izjemno povečano telesno težo se prav tako posebej priporoča cepljenje proti gripi,

saj lahko njeno prebolevanje vodi v zaplete in poslabša stanje kronične bolezni. Majhni otroci in nosečnice so tudi med ranljivimi skupinami, pri katerih je pogostejši težji potek bolezni in zapleti. Cepljenje proti gripi v nosečnosti je varno tako za mamo kot otroka, cepljenje pa ne varuje le nosečnice, temveč tudi zagotavlja zaščito novorojenčka v prvih mesecih življenja.

Priporočljivo je, da cepljenje proti gripi opravijo tudi svojci vseh naštetih ranljivih skupin,

saj tako tudi sami dodatno zaščitijo svoje bližnje pred okužbo. Cepljenje namreč ne štiti samo posameznika, ampak tudi ljudi okoli njega. Ko se cepimo, zmanjšamo tveganje za širjenje virusa, s čimer pripomoremo k boljši zaščiti celotne skupnosti.

Cepljenje proti gripi je hitro in varno ter predstavlja zaščito pred okužbo, zlasti pa omenjene skupine prebivalstva štiti pred težkim potekom bolezni in pred tem, da bi potrebovali bolnišnično oskrbo ali celo umrli.

Vsi prebivalci z urejenim obveznim zdravstvenim zavarovanjem se lahko proti gripi cepijo brezplačno. To lahko opravijo pri svojem izbranem zdravniku, v cepilnih centrih (zdravstveni domovi in nekatere bolnišnice) ali v ambulantah območnih enot NIJZ po Sloveniji.

Za starejše odrasle in kronične bolnike je priporočljivo tudi cepljenje proti pnevmokoknim okužbam ter proti covidu-19. Te skupine imajo večje tveganje za zaplete zaradi pnevmokokne okužbe, kot so pljučnica, meningitis in sepsa. Za njih je cepljenje (s pnevmokoknim polisaharidnim cepivom) brezplačno. Starejše odrasle in kronične bolnike pa cepljenje proti covidu-19 štiti pred težkim potekom bolezni, bolnišničnim zdravljenjem in smrtjo. Tudi cepljenje proti covidu-19 je brezplačno.

Gripa lahko povzroči zaplete, kot je pljučnica.

Zapleti so pogostejši pri:

- starejših odraslih
- kroničnih bolnikov
- nosečnicah
- majhnih otrocih
- osebah z izjemno povečano telesno težo.

Cepljenje je najboljša zaščita proti gripi.

Cepljenje je hitro, enostavno in je brezplačno.

Priporoča se vsem, ki so starejši od šest mesecev.

NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

Prva pomoč za izobraževanje mladih

Motoristi se zavedamo, da smo poleg pešcev in kolesarjev tudi mi rizična skupina v prometu, naše reševanje pa je specifično in težko ter zahteva izurjen strokovni kader. Zato smo se že v preteklosti odločili, da bomo sodelovali z Rdečim križem Ajdovščina, saj poleg udeležbe

na krvodajalskih akcijah vsako leto uspešno zbiramo komplete prve pomoči s pretečenim rokom uporabe za izobraževalne potrebe šolarjev, članov in prostovoljcev Rdečega križa Ajdovščina.

Tudi letos nam je članom Moto Kluba Q VEJTR WAJDUŠNA uspela že sedma tradicionalna

akcija zbiranja kompletov prve pomoči s pretečenim rokom, saj smo ta mesec predstavnici Rdečega križa Ajdovščina Ireni Žgavec izročili okrog sto kompletov.

Če ima komplet prve pomoči pretečen rok uporabe, še ni nujno, da se ga zavrže; mlajši člani, šolarji in prostovoljci Rdečega križa Ajdovščina se bodo mogoče prav z vašim kompletom izurili v pravilni uporabi sanitetnega materiala, ki je v njem, in vam pomagali ob morebitni nesreči.

Občani, vas pa pozivamo, da kompletov prve pomoči s pretečenim rokom uporabe ne zavržete v kontejner za odpadke, ampak jih dostavite na Rdeči križ Ajdovščina osebno ali pa nam pišite na e-mail: qvejtr@gmail.com. Mi jih bomo z veseljem prevzeli in dostavili Rdečemu križu.

Elvis Marc, predsednik Moto Klub Q VEJTR WAJDUŠNA

Škofijska gimnazija Vipava

vabi na

DAN ODPRTIH VRAT

7. DECEMBRA 2024

9.00 - 11.00:
PROGRAM NA ŠOLI
uvodno srečanje, obisk pouka,
voden ogled na šoli

11.00:
OGLED DIJAŠKEGA DOMA

6. DECEMBRA 2024

NOČ V DIJAŠKEM DOMU

PRIJAVE ZA NOČTEV SE ZBIRAJO
DO 4. DECEMBRA
Povezava: <https://1ka.arnes.si/nocvdd2024>

Veselim se srečanja z vami!

Homeopatija kot metoda samozdravljenja

Kaj je homeopatija?

Homeopatija je celostni in individualni pristop k zdravljenju, ki človeka obravnava na telesni, čustveni in miselni ravni. Pomaga povrniti ravnovesje, porušeno zaradi bolezni, tako da spodbudi vitalne in obrambne sile organizma. Njen utemeljitelj je nemški zdravnik dr. Samuel Hahnemann, ki je homeopatijo razvil kot zdravniško metodo zdravljenja na začetku 19. stoletja.

Temeljno načelo homeopatije je, da se podobno zdravi s podobnim, zato poiščemo podobnosti med bolezenskimi znaki in učinkovanjem homeopatskega zdravila.

Kot metoda samozdravljenja je primerna za lajšanje blagih akutnih stanj kot so: vročina, prehladna obolenja, gripa, alergije, druge težave s kožo, težave z očmi, bolečine, motnje spanja, živčnost, prebavne težave, težave s sečili, ženske težave, poškodbe.

Homeopatska zdravila

Evropska in slovenska zakonodaja homeopatska

zdravila uvrščata med zdravila. Homeopatska zdravila so naravnega izvora in večinoma zasnovana na rastlinski, živalski in mineralni osnovi. Njihov način priprave se imenuje potenciranje, ki poteka z razredčevanjem in stresanjem pripravka, kar v končni fazi privede do zdravilne učinkovitosti homeopatskega zdravila. Na voljo so v obliki kroglic in C potenc. Izdajajo pa se tudi kombinirana homeopatska zdravila (običajna potencia D4 do D12), ki so namenjena zdravljenju akutnih stanj in so v obliki kroglic, kapljic ali krem.

Izbira homeopatskega zdravila

Pogovor s pacientom o simptomih je ključen za izbiro pravega zdravila. Pri svetovanju upoštevamo: osnovni simptom bolezni, značilnosti simptoma, dejavnike izboljšanja ali poslabšanja, počutje bolnika in vzrok nastanka bolezni. Bolj kot se bolnikovi simptomi ujema s sliko zdravila, boljši bo izid zdravljenja. Izbira zdravila je za enako bolezen pri vsakem posamezniku lahko različna.

Kaj to pomeni v praksi? Primer izbire štirih različnih homeopatskih zdravil za kašelj. Najprej ugotovimo vrsto kašlja in kateri so spremljajoči simptomi. Vprašanja, ki jih običajno zastavimo so: ali gre za nenaden kašelj, ki je pogosto prisoten ponoči; ali gre za napade kašlja, ki si hitro sledijo, ali je najhuje v ležečem položaju; ali ima pacient visoko vročino in je kašelj posledica mrzlega in vlažnega vremena; ali med kašljanjem začutimo zbadanje v prsih ali se kašelj poslabša ob najmanjšem gibu, vstopu v topel prostor.

Priporočena pogostost odmerjanja homeopatskih zdravil in njihov način jemanja

Najpogosteje uporabljamo kroglice v C potencah. En odmerek je praviloma 5 kroglic. Nov odmerek sledi, ko učinek prejšnjega popusti. Potence C6-C9 uporabljamo pri blažjih bolezenskih težavah 3 x dnevno, potence C10-C15 v primeru, da je bolezensko dogajanje bolj intenzivno 1-2 x dnevno, višje potence C30 pa se uporabljajo 1

x tedensko, potence C200 pa 1 x mesečno.

Kroglice odmerimo v plastičen pokrovček in jih počasi raztopimo v ustih. Lahko jih raztopimo tudi v vodi, pomešamo s plastično žličko ter popijemo. Homeopatska zdravila vzamemo 15 minut pred jedjo ali 30 minut po jedi. Zdravila, ki jih imamo v redni terapiji, vzamemo eno uro pred ali po zaužitju homeopatskega zdravila. Nekatere snovi lahko vplivajo na delovanje homeopatskih zdravil, zato se jih med zdravljenjem izogibamo. Mednje sodijo:

preparati s kofeinom, s poprovo meto ali mentolom in kamilica.

Izdaja homeopatskih zdravil

Homeopatska zdravila za samozdravljenje se izdajajo v lekarnah brez recepta. Leta 2011 je Lekarna Ajdovščina uvedla strokovno storitev Svetovanje pri samozdravljenju s homeopatskimi zdravili. Homeopatska zdravila izdajajo magistri farmacije z licenco in dodatnimi znanji s področja homeopatije.

Katja Krušič mag. farm., Lekarna Ajdovščina

Martinovanje društva Abstinent Vipavske doline

Malo čudno se sliši, da imajo abstinenti martinovanje, vendar je v našem društvu ta tradicija stara krepko čez trideset let, saj je sveti Martin tudi zavetnik abstinentov, november pa mesec boja proti zasvojenostim.

Tako smo 4. novembra srečanje začeli s sveto mašo v kriški cerkvi. V uvodu nas je Romana spomnila, da je za lastno spremembo potrebno najprej sebe pogledati v ogledalu in se sam pri sebi lotiti sprememb. Pomembno pa je tudi spoštovanje do drugih, pomoči potrebnim in odgovornost za svoja dejanja. S tem lahko v sožitju živimo z drugimi. Pri maši smo poslušali odlomek iz evangelija po Luku, v katerem Jezus uči, naj ne vabimo na gostije prijateljev, ki nam to lahko vrnejo, ampak naj pogostimo tiste, ki nam vrtni ne morejo. Mašnik se je v nagovoru navezal na ta odlomek in dejal, da verjetno ne bomo vabili v goste kar nekih tujcev na ulici, lahko pa z malimi dobrimi deli in gestami

vsak dan nekomu pomagamo ali vsaj polepšamo dan. Pomoči potrebne, take, ki nam usluge ne morejo vrniti, namreč srečujemo vsak dan, samo pogledati je treba okrog sebe.

Ob koncu maše nas je pohvalil in povedal še, da človek potrebuje tri vrste hrane: duhovno, duševno in telesno. Duhovno smo dobili pri maši, za duševno pa je poskrbel tamburaški orkester

Danica iz Dobravelj s krajšim koncertom takoj po maši. Hrano za telo pa smo si kot ponavadi privoščili na kmetiji Kovač, kjer je za uvod predsednik Ivan povedal nekaj o trenutnih aktivnostih društva in kratkoročnih planih. Največja novica je, da nas je za tri skupine postalo več in s prvim februarjem 2025 ustanovljamo še četrto skupino, ker ne želimo nikogar „pustiti pred vrati“. To je velik korak za društvo in veliko dela za začetek. Ker je na tem največ delal naš predsednik, in ker se tudi sicer polno angažira za delovanje društva, smo mu podelili posebno priznanje članov.

Sledila je večerja po domače, kot smo že navajeni in seveda druženje ob „rujni“ radenski in soku.

Damjan T.

Mostov Krajši pohod po Krasu

S skupino Krajši pohodi UTŽO Ajdovščina Društvo MOST smo se v oblačnem petkovem jutru odpeljali proti Krasu. V Pliskovici smo sledili oznaki z ovčko v rdečem krogu, ki nas vodi po krožni Pliskini poti.

Občudovali smo kraške hiše s portoni in jesensko obarvano okolico. Pot je dobro označena in obogatena z zapisi na tablah. Ustavili smo se na kraju s prikazom nekdanjega smolarjenja, nadaljevali do gradišča z malo pastirsko hiško na travniku in kamnom z zapisom 'rimska pot'. Gradišče Gradina iz železne dobe je označeno s kamnito označbo, ki je tudi delo domačina Jerneja Bortolata.

V Kosoveljah smo si privoščili počitek in malico pri nekdanjem kalu za napajanje živine. Kasneje so ga vaščani uredili v čudovit amfiteater z zanimivimi kamnitimi tablam, ki so

tudi delo Jerneja Bortolata. V Kosoveljah smo si ogledali tudi bogat muzej tehniške dediščine in etnološke tehnike. Lastniku, ki nas je prijazno sprejel in pogostil, se lahko le iz srca zahvalimo.

Pot smo nadaljevali skozi vasico, ki je bila menda lani izbrana za eno izmed treh najlepših v Sloveniji, in se ustavili pri ostankih kapelice, postavljene sredi barak poljske bolnišnice 808 v času I. sv. vojne. Po stezici med suhozidi smo prispeli do Pliskovice, ko je v cerkvi sv. Tomaža ravno odbilo poldan. Po poti skozi zgornji del vasi smo občudovali jesensko obarvane vinograde, kraj in Mladinski hotel, ki so ga odprli v obnovljeni stari kmečki hiši. Tudi pri tej stavbi smo si privoščili krajši postanek za ogled in kavico.

Vesna Bratina, foto Franko Žgavec

Potrošniški krediti

Pametno je izbrati ugoden kredit.

4,80%
fiksna obrestna
mera

- Znižana obrestna mera
- Brez stroškov odobritve
- Brez stroškov vodenja kredita
- Tudi za nekomitente

Kjer nam je mar.
www.phv.si

PH Primorska
hranilnica

Martinovi pečeni kostanji in mlado vino v DSO Kresnice Ajdovščina

Na lep jesenski Martinov praznik smo tudi v Domu starejših občanov Ajdovščina preizkusili, če so domači vinogradniki uspešno zaključili letošnje delo v svojih vinogradih in kleteh.

Nazdravili smo z mladim vinom ter se posladkali s kostanji, ki so prijetno zadišali in prinesli pravi vonj jeseni. Res je, da se nismo sprehodili po vipavskih kletih, smo pa v druženju in s pesmijo pričarali pravi slovenski praznik.

S pesmijo so nam dopoldne polepšali člani pevsko dramske

skupine Zarja. Naši prijatelji že vrsto let, ki domačo pesem prinesejo kot spomine iz albuma. Kot pevske spomine iz mladosti, ko se je v družbi zmeraj prepevalo. Ob delu na polju, ko se je ličkalo koruzo, v trgovini, ko se je pobiralo grozdje ali pa v hramih ob Martinovem prazniku.

Dopoldne je hitro minilo ob soncu, ki je skozi okna pobožalo s svojo svetlobo. Hitro je minilo, ker je bilo lepo ob lepi domači pesmi in sladkem kostanju in lepo je bilo, ker nas je spremljal zvok harmonike, ki jo je raztegnil naš stanovalec Alojz Bajc.

Garaža na obisku v oddaji Krompir

Ekipe Garaže je bila 9. novembra gostja priljubljene otroške oddaje Krompir. Mentor Garažnega krožka, Blaž Kete, je skupaj z mladimi udeleženci gledalcem predstavil delovanje Garaže in njihove inovativne projekte, kot sta Garažni krožek in Popravljalnica. Predstavili so tudi sodelovanje v projektu Regijske razvojne agencije ROD Ajdovščina, MyMachine, v okviru katerega je bilo letos izdelanih pet prototipov 'sanjskih strojev', ki so jih zasnovali osnovnošolci.

Mladi ustvarjalci so med oddajo praktično prikazali svoje spretnosti, ko so iz palet, doniranih s strani podjetja Leone, sestavili mizo. Poleg tega so s pomočjo 3D-tiskalnika izdelali posebno darilo za voditelje - logotip oddaje Krompir.

Anej (10 let) je povedal: »Biti del televizijske oddaje je super. Vse skupaj je bilo zelo sproščeno in nisem občutil prav nobene napetosti. Najbolj me je presenetilo to, da je bila voditeljica oddaje znana. Nastopa namreč v seriji Skrito v raju.«

FAMA ODPRLA NOV MARKET V ŠEMPASU!

Primorsko trgovsko podjetje FAMA iz Vipave je v Šempasu odprlo svoj novi market, ki je lociran ob magistralni cesti Ajdovščina – Nova Gorica. Market je bil zgrajen v rekordnem času, saj je podjetje zemljišče kupilo šele maja lani. Za ta uspeh je zaslužen tudi izvajalec del družba RB – REALT, ki jo vodita Rajko Siročič in domačin iz Šempasa Boštjan Božič.

Objekt je zasnoval priznani arhitekt Aleksander Pirš in ga izjemno vkom-

poniral med vinograd na eni in oljčnik na drugi strani cesti. Tudi domačini se enotno strinjajo, da gre za arhitekturni presežek. Za objekt, ki je v ponos podjetju Fama in krajanom Šempasa z okolico.

Pritličje objekta meri 505 m², od tega je 370 m² neto površine marketa, ostalo je skladišče in servisni prostori marketa. V nadstropju pa so štiri nadstandardna stanovanja z čudovitim razgledom na Vipavsko dolino. Gradnja je bila izvedena po najnovjših energetsko varčnih standardih. Tako so zidovi debeline 55 cm z dvoslojno izolacijo in tri slojnimi šipami. Objekt ima tudi lastno malo čistilno napravo. Celotna investicija z nakupom zemljišča in trgovsko opremo je podjetje stala okrogla 2. milijona, od tega je polovica posojilo banke OTP. Še vedno smo zelo prizadeti, da nam je SPS – Slovenski podjetniški sklad naš projekt zavrnil in tako nismo bili deležni garancije in regresirane obrestne mere s strani države.

Market je domačine navdušil, je moderno eleganten, vendar izžareva toplino in domačnost. Lesen strop je samo še dodal piko na i! Market ima energet-

ske varčno hladilno tehniko in peč za dopeko kruha in peciva. Kupci pa bodo lahko izbirali med 7.200 proizvodi, ki so skrbno izbrani in upoštevajo specifično prodaje ob meji z Italijo. Med njimi so tudi proizvodi številnih lokalnih manjših proizvajalcev.

Otvoritve se je udeležilo skoraj 300 ljudi, izvajalcev, poslovnih partnerjev in večina poslovodij marketov Fama. Direktor podjetja Tilen Lemut je še posebno izpostavil: »Ta objekt in market je zastavljen, kot novi začetek. Gre za naš vzorčni primer trgovine, ki lahko preživi in uspešno posluje tudi na podeželju!« Dolgoletni direktor, sedaj svetovalec uprave Aleksander Lemut pa je v nagovoru izpostavil: »Dejansko je podeželska trgovina pred propadom, saj se je zaprlo že 70 % trgovin. Tudi mi smo bili pred težkim izzivom, ali nadaljevati, ali pa izobesiti »belo« zastavo. Odločili smo se za pot, ki je težka, vendar verjamemo vase in naš izjemen 140 članski kolektiv. Danes ne bomo dvignili »bele« zastave, ampak »famino« zastavo ponosno na naš novi market!«

Prisotne sta pozdravila tudi podžupan

MONG Marko Tribušon in predsednik Združenja malih trgovcev Slovenije Bruno Komac. Otvoritev pa je z glasbenimi točkami popestril zaščitni obraz podjetja pevec Gianni Rijavec.

VLJUDNO VABLJENI, NA OGLED IN UGODEN NAKUP.

FAMA, vaš primorski trgovec!

Dan odprtih vrat v VDC Ajdovščina - Vipava

VDC je v enoti Ajdovščina na široko odprl svoja vrata. Vabilu, da pokukajo v njihov vsakdan in spoznajo utrip življenja, se je odzvalo preko 170 obiskovalcev. Skupaj so preživeli lepo dopoldne v prijetnem vzdušju in druženju na zanimivih delavninah.

V VDCju se vedno radi odpirajo širši skupnosti in tudi sprejemajo obiske, da jim pokažejo, kako živijo, delajo in ustvarjajo. V četrtek, 17. 10. 2024 dopoldan, pa smo vrata enote v Ajdovščini še posebej na stežaj odprli. 'Uradnega' dneva odprtih vrat se je udeležilo preko 170 obiskovalcev iz lokalnega in širšega okolja. Nekateri gostje so jih obiskali posamično, drugi v skupinah. Dopoldne so skupaj preživeli otroci iz 1. in 4. razreda OŠ Šturje, šolarji iz Walfdorske šole Ajdovščina, prijatelji iz VDC Nova Gorica – enota Solkan, iz

VDC Koper – enota Sežana, iz VDC Postojna – enota Cerknica ...

Za otvoritev in glasbeni uvod je poskrbela 'hišna' vokalno – instrumentalna skupina, pod mentorstvom Loredane Sajovic in Marka Fabčiča. Direktorica Ivana Lavrenčič je na kratko predstavila zavod in poslanstvo VDC-ja. Da odraslim osebam z motnjo v duševnem in telesnem razvoju zagotavljajo kakovostne programe, ki spodbujajo njihovo samostojnost, vključevanje v družbeno okolje, ustvarjalnost in delovno aktivno življenje. Da

krepijo medsebojno povezanost in ustvarjajo pristno in iskrivo okolje, v katerem je vsak cenjen, zadovoljen, zaželen in slišan.

Matejka Štrukelj, vodja enote v Ajdovščini, je nato gostom predstavila raznolike delavnice, ki so jih zanje pripravili uporabniki in zaposleni. Obiskovalci so si s sivko napolnili in okrasili vrečke, ki jih je zanje sešila uporabnica Lea. V drugi delavnici so spoznali proizvodno delo. Skupaj z zaposlenimi in uporabniki so v lončke posadili smilj, ki ga bodo uporabniki čez leto zalivali in nato ob podpori posadili na naš

zeliščni vrt.

Vse dopoldne je VDC-jeva glasbena skupina skrbela za božanje ušes, po prostorih pa se

je razširil vonj po palačinkah, s katerimi so sladko zaključili druženje.

Srnjak, 7. 11. 2024

Peljali smo se po cesti čez Hrušico, mimo Stare pošte, zaselkov lepo urejenih hiš, samotne kmetije in gozdarske hiše ter pohod začeli po delčku logaške planinske poti. Našo pozornost sta pritegnili tabli ob poznorimski trdnjavi na Lanišču: „Branite imperij, Barbari prihajajo!“ Celoten obrambni sistem sicer ni obvaroval rimskega imperija, tudi naših korakov ni ustavil, še manj pa utišal sproščeno klepetanje. Res smo pot navkreber nadaljevali bolj počasi, vlažno listje je šelestelo in vrhovi vitkih smrek so skrivnostno bledeli v meglenih koprenah.

Prispeli smo na cesto, šli nekaj metrov po njej, nato pa desno

in strmo po stezi meglenim zavesam naproti. Pot je bila dobro uhojena, previdnost za zaradi odpadlega listja zaželena in potrebna. Stopnice, vdelane v temno gozdno prst, so nas vodile do manjše ravnice. Iz megle so se izluščili obrisi, najprej smo mislil, da je kočica, pa se je izkazalo, da je to prostoren bivač - razgledišče, ki daje pohodnikom zavetje. Razgleda nismo ugledali, po ozki stezici smo se spustili do ceste, se po njej blago vzpenjali do križišča. Od tu naprej smo šli po kolovozu, ob robu poraslem s praproto in travami, med smrekami in golimi listavci ter sproščeno kramljali. Kmalu smo prišli na cilj, hrib Srnjak, označen s kamnitima blokoma. Po fotografiranju in

ugibanju, čemu služi pozabljen lonec med kamni, smo se začeli spuščati po širokem kolovozu, posutim z listjem in polepšanim z rumenimi gobami. Vrnili smo se v slikovit bivač pod Srnjakom, se razporedili okrog miz in si kot vitezi kvadratnih miz vzeli čas za malico. Posladkali smo se s Frankovo odlično marmelado; za razgled nismo izgubljali časa, smo pa doživeli novembrski hlad. Premrzlih rok smo pohod nadaljevali po cesti in opazili strme škrapljaste skale, na katerih sloni bivač. Tudi za klopco ljubezni in zavetno kotanjo so graditelji bivaka tod našli dovolj prostora. Počasi so sončni žarki prebijali megle in odpiral se je razgled na logaško kotlino, predvsem pa smo bili veseli toplote sončnih žarkov.

Prijetno razpoloženi smo se vrnili do avtomobilov in ugotavljali, da smo, kljub megli, poskrbeli za duše in srca. Pa še prav lepo smo se imeli! Dobra volja, je najboljša ...

Društvo upokojencev
Ajdovščina

Spominska slovesnost v Kamnjah

Bila je nedelja, 13. 10. 2024, točno 80 let od poboja talcev v Kamnjah. Na ta dan smo organizirali krajšo spominsko slovesnost v počastitev teh žrtev. Spomnili pa smo se tudi šestih talcev iz Potoč, ki so ravno tako umrli pod streli okupatorjev, samo tri mesece prej.

Prireditve je vodil dramski igralec Dominik Vodopivec. Spremno besedo prireditve je spisal sovaščan Pavel Bratina. S tremi domoljubnimi pesmimi je sledil nastop okteta Castrum.

Na violino sta program povezali še sestri Hana in Zala Kompara. Tilen Žvanut, pa je kot že pred desetimi leti, prebral pesem o svobodi. Uradni del prireditve smo zaključili s položitvijo dveh vencev k obema spomenikom.

Po prireditvi je sledilo druženje v prostorih KS.

Slovesnost je ponudila priložnost za globok premiselek o zgodovinskih dogodkih in sporočilu, ki ga nosijo za prihodnje generacije.

ŠKTD Kamnje-Potoče

Obiskali smo park na Rafutu

S krožkom Spoznavanje narave na UTŽO Ajdovščina Društvo MOST smo na prvem srečanju v novem študijskem letu obiskali park pri Laščakovi vili.

Vremenska napoved je ... oblačno z rahlim dežjem. Iti ali ne iti? Pa smo šli. Na voden ogled Laščakove vile, obdane z mogočnim drevesnim parkom.

Vilo Rafut je leta 1914 na griču na Pristavi nad Novo Gorico zgradil arhitekt Anton Laščak. Zgradbo v novoislamskem slogu je močno načel zob časa, a še vedno odseva

nekdanjo lepoto, ki se bo, upajmo, s prenovo vrnila. Pred okrog 20 leti je stavbo "zapustil" Zavod za zdravstveno varstvo. V tej palači so analizirali laboratorijske vzorce. Potem je bila zgradba prepuščena vandalizmu in zobu časa. Sedaj je park v veliki meri obnovljen, stavbe pa na to še čakajo. Pod vodstvom vodiča Blaža Kosovela smo se sprehodili skozi park in občudovali stavbe ter mogočna drevesa. Potem smo si na meji ogledali še mini muzej kontrabanta.

Irena Breščak

Veterinarska bolnica Vipava

IVAN PRINCES s.p.
Gradiška c. 10
5271 Vipava
SLOVENIJA

tel.: 05/36 44 390
fax: 05/36 44 393
veterina.vipava@siol.net

mag. Anton Lavrenčič dr. vet. med.

041 671 170

Matej Hosta dr. vet. med.

031 612 777

Veronika Budin dr. vet. med.

051 321 368

Larisa Bukovec dr. vet. med.

041 717 170

Strokovna ekskurzija po Dolenjski

Člani Društva invalidov Ajdovščina – Vipava smo se 9. novembra odpravili na jesensko strokovno ekskurzijo na Dolenjsko. Po prijetni vožnji nas je v Novem mestu pričakal nasmejani vodič, ki nas je popeljal po starem mestnem jedru, mino spomenika Leonu Štruklju do mogočne Kapiteljske stolnice, ki je posvečena sv. Nikolaju. Cerkev je v lasti frančiškanov in prvič omenjena davnega 1428 leta. Večkrat obnovljena gotska cerkev stoji na gričku in kraljuje v vsej svoji lepoti nad mestom še danes.

Pot smo nadaljevali v Mirno peč, kjer smo si ogledali Slakov muzej, ki je posvečen tudi

našemu pesniku Tonetu Pavčku. Kjer je harmonika, tam je petje in dobra volja in tako smo tudi mi ob spremljavi harmonike skupno zapeli Slakove pesmi.

Ker prazna vreča ne stoji pokonci, smo si privoščili okusno

kosilo, kjer ob druženju članov ni manjkalo živahnega pogovora.

Že je bil čas za naslednjo dogodivščino. Na obrobju kočevskega pragozda, sredi prečudovite narave, stoji majhna družinska destilarna,

kjer se pleče zgodba božanskih okusov in najlepših vonjav že več desetletij. Njene korenine segajo v leto 1950, v leto začetka proizvodnje eteričnih olj v Obrhu pri Dolenjskih Toplicah. Ogledali smo si predelavo in destilacijo brinja, klet, kjer v hrastovih sodih starajo destilate, polnilnico in pakirnico njihovih končnih izdelkov (viljamovka, brinjevec, whisky, gin, robidov liker in razna eterična olja ...). Nato smo zavili še v čokoladnico, kjer je prav vsak praline izdelan ročno in z veliko ljubezni in kjer je končni izdelek prava sladka mojstrovina. Po ogledu je sledila še degustacija, ki še tako zahtevnega gurmana

ne pusti ravnodušnega.

Z zahajajočim soncem, ki se je poslavljalo od vseh gričev posejanih z mnogimi zidanicami, smo se poslavljali tudi mi in že hiteli proti domu.

Naj potovanje zaključimo s povabilom na naš naslednji dogodek. 3. decembra praznujemo mednarodni dan invalidov, z letošnjim geslom 'Prebijte ovire, odprite vrata: za vključujočo družbo in razvoj za vse'. Na ta dan vas med 9. in 11.00 uro vabimo v prostore Društva invalidov Ajdovščina – Vipava na Gregorčičevi ulici 32 c v Ajdovščini, da si ogledate naše delovanje.

Obisk Mitskega parka Rodik

Soboto, 9. novembra 2024, smo si pohodniki UTŽO Ajdovščina Društvo MOST izbrali za obisk Brkinov, natančneje Mitskega parka Rodik. Spoznavali smo njihove zgodbe, bajke in pripovedi ter obiskali točke, ki so osnova za te mite. Pri vsaki točki je skrinjica z gradivom, mi smo si pomagali s 'tehniko'. Prehodili smo dobrih 14 km v lepem sončnem vremenu po lepih poteh in kolovozih, nekaj malega skozi vas Rodik tudi po asfaltu.

Park je sestavljen iz dveh krogov: Lintverjev in Babin. Našo pot smo pričeli pri malo oddaljeni Fukovi jami in poslušali zvočno

predstavitev v simpatičnem narečju, kako je nastala in zakaj se tako imenuje. Nadaljevali smo po lepi gozdni poti do Rodika in skozi vas prispeli do začetka Lintverjevega kroga. Naš pohod smo nadaljevali po gozdu in spoznali Kačona Lintverja, 'škratle in cuprnice' in izvedeli kaj je 'vedemc'. Zanimiva točka je Ajdovščina, v pripovedi, ki smo jo poslušali, pa je to 'Jejdešna' z velikanskim obzidjem, maketo naselbine in kamnitimi nakovali za velikane Ajde, ki so bili kovači. Nadaljevali smo do Kobilje glave in Robide. Pri vsaki točki smo poslušali razlago. Nazaj skozi

Rodik smo prispeli do drugega, Babinega kroga, ki je dobil ime po praslovanski boginji plodnosti, Perunovi ženi Babi (Mokoš). Ta krog smo zaključili pri Cikovi jami, prečkali železniško progo in se po poti ob avtocesti vrnili na izhodišče.

Skoraj pet ur je trajalo naše popotovanje po tej lepi pokrajini in zaslužili smo si okusno joto s klobaso in jabolčnim zavitkom v gostišču Risnik v Divači. Lepo je bilo.

Branko Lavrenčič,
foto Franko Žgavec

Izlet v južno Dalmacijo in dolino Neretve

Člani DU Ajdovščina smo se 23.10. 2024 odpravili na izlet v južno Dalmacijo. Cilj nam je bil obiranje mandarin v dolini Neretve. Prvi dan smo si, po vožnji z avtobusom, ogledali Makarsko.

Po skupni odločitvi smo si drugi dan ogledali Dubrovnik, kjer smo imeli slovensko vodičko, ki nas je peljala po starem delu mesta in nam opisala njegovo zgodovino. Obiskali smo vinsko klet Marlois, kjer je bila degustacija vin. Predvsem pa je bil za nas, ki tam še nismo bili, prelep pogled na most Pelješac.

Naslednji dan smo dosegli naš cilj - obiranje mandarin v dolini Neretve. Mandarine so

bile že nekoliko zrele - ma smo si jih kar nabrali! Prekrasna je bila vožnja s čolni po reki Norin, muzikanti med vožnjo in kosilom. Razpoloženje je bilo enkratno in se je nadaljevalo še zvečer v hotelu, kjer nas je zopet spremljala glasba, ki jo imamo vsi radi.

Četrtega dne smo se počasi odpravili proti domu, ustavili smo se še v Rastoku - jezerca, slapovi ... in tako proti večeru prispeli v Ajdovščino. Vsi zadovoljni, tako tisti, ki smo se prvič družili v okviru DU, kot tudi tisti, ki se takih družjenj udeležujejo že leta. Še bomo šli!

Zdenka Šušmelj, DU
Ajdovščina

V Izoli za 19 let delovanja

DPS Zarja stopa proti 20. letnici delovanja. Nabrlo se je toliko krasnih dogodkov, da smo lahko ponosni na naše delo. Hvaležni smo vsem našim domačim, ki nas podpirajo in razumejo. Hvaležni smo za vsa druženja in sodelovanja z drugimi skupinami, društvi in organizacijami. Prav vsak dogodek nas je spodbudil in potrdil, da smo na pravi poti. Rasli smo iz leta v leto in si širili obzorja. V teh letih smo izdali dva zbornika o našem delovanju, pogledali čez mejo

naše domovine in ponesli pesem in našo besedo, našim rojakom v Belgijo, Nemčijo, Avstrijo, Italijo, Madžarsko, Hrvaško, Severno Makedonijo.

Prav vsi dogodki so nam veliko pomenili, za vsakega smo se enako skrbno pripravljali. Posebej pa nas navdušijo skupni projekti z učenci osnovnih šol: Šturje, Ajdovščina in podružnica Lokavec, a katero zadnje čase veliko sodelujemo.

Letos smo 19. letnico praznovali malo drugače. Zaključni koncert smo pripravili v Izoli. Povabljeni smo bili v hotel Delfin skupaj z učenci podružnice Lokavec. Pripravili smo tri venčke

slovenskih ljudskih pesmic, v priredbi Zore Gregorc. Matija Skapin in Petra Terbižan Slejko sta se z učenci predstavili v dveh delih. Skupna igra Oj zdaj pa pojdem po dekle, tja daleč ... je preplet dogodkov izpred let, ko ni bilo moderne tehnike, in sedanosti, ko se zaljubljeni vse zmenijo, ne da bi se srečali.

A ljubezen vedno najde pot, ljubezen do sočloveka, do naše domovine, do naše slovenske besede in pesmi. Bogastvo slovenske pesmi je neprecenljivo, je naš zaklad in naša dediščina, zato jo s ponosom prepevamo. **Nevenka Vidmar, foto Angel Vidmar**

Naša Hiša polna mlade energije

V četrtek, 24. 10., smo v Hiši mladih gostili 365 devetošolcev vseh lokalnih osnovnih šol, ki so se udeležili že tradicionalnega zaposlitvenega bazarja, z namenom mladim predstaviti možnosti in priložnosti nadaljnega šolanja in kasneje tudi zaposlitve. Mladinski kulturni center Hiša mladih organizira zaposlitveni bazar že 12. leto zapored.

Zaposlitveni bazar predstavlja enega izmed pomembnejših ukrepov za izboljšanje pogojev lokalne mladine pri vstopu na trg dela. Pomeni stičišče srednjih šol in lokalnih uspešnih podjetij, ki svojo dejavnost predstavijo osnovnošolcem, da se le-ti dodobra seznanijo s potrebami, z razmerami in interesi na trgu dela. Zaposlitveni bazar se je vseh teh letih izvajanja izkazal za primer dobre prakse – vsako leto ga obiše preko 300 osnovnošolcev, ki z obiskom posameznih stojnic pridobijo ogromno informacij in tako lažje sprejemajo odločitve glede nadaljnje poklicne usmeritve.

Karierna orientacija se pri človeku prične že zgodaj, četudi

je tako ne poimenujemo od vsega začetka. V predšolskem obdobju se kaže kot spoznavanje tistih poklicev, ki so otrokom blizu in se z njimi srečujejo pogosteje – vzgojitelj, policist, prodajalec, zdravnik, in s prvimi nedolžnimi in sanjavimi odgovori na vprašanje »Kaj boš pa ti, ko boš velik?«

V prvih razredih osnovnega šolanja se nadaljuje z izbiro krožkov in interesnih dejavnosti, z vključevanjem in raziskovanjem raznih prostočasnih aktivnosti, skozi katere otroci spoznavajo svoje interese, talente in potenciale.

V zadnjem obdobju osnovnega šolanja se razmišljanje o karierni prihodnosti še dodatno poglobi, in prav za to ciljno skupino smo lahko ponosni, da imamo ajdovske organizacije številne dobre projekte in dogodke, s katerimi dajemo mladini podporo pri kariernem odločanju. Tu so razne predstavitve poklicev, karierni dnevi, izkustveni poklicni programi, senčenje na delovnem mestu, med njimi pa tudi zaposlitveni bazar, ki si prizadeva za dva večja cilja

– mladim predstaviti priložnosti nadaljnega šolanja tako v lokalnem kot širšem okolju ter mladim približati ajdovski mladinski kulturni center kot ustanovo, na katero se vedno lahko obrnejo po nasvet.

Zato smo tudi letos vse devetošolce iz občin Ajdovščina in Vipava, ponosno tudi prvo generacijo devetošolcev ajdovske Waldorfske šole, ponovno povabili v naše prostore, kjer se je zvrstilo preko 20 predstavitev srednješolskih programov in podjetij. Nabor programov je bil pester – od tehničnih do umetniških, športnih, zdravstvenih, turističnih, gradbenih in splošnih programov, tako nižje poklicnih, strokovnih kot splošnih. Naši prostori so zaživel s stojnicami, na katerih so obiskovalci lahko ustvarjali, brenkali na kitaro, pekli palačinke, spoznavali naj sodobnejšo tehnološko in tehnično opremo, potežkali policijski jopič, nudili prvo pomoč lutkam, odgovarjali na nagradna vprašanja, iskali pomembne informacije in preprosto raziskovali. Opazovati tako živahen vrvež mlade energije

v prostorih Hiše mladih je bilo doživetje, ki si ga želimo tudi v prihodnje, zato se že sedaj veselimo podobnih dogodkov.

Dogodek ne bi bil uspešen brez lepega sodelovanja z vsemi šolami in podjetji: Srednja šola Venó Pilon Ajdovščina, Gimnazija in zdravstvena šola Nova Gorica, Škofijska gimnazija Vipava, Šolski center Postojna, Biotehniška šola, Srednja gozdarska, lesarska in zdravstvena šola Postojna, Srednja gradbena, geodetska in okoljevarstvena šola in strokovna gimnazija Ljubljana, Gimnazija Nova Gorica, Elektrotehniška in računalniška šola Nova Gorica, Srednja šola za oblikovanje in fotografijo Ljubljana, C-Astral d.o.o., SK Škrj, d.o.o., Zdravstveni dom Ajdovščina, Policija, Mjób študentski servis.

Pri dogodku smo sodelovali tudi s hišnimi organizacijami, ki so ta dan široko odprla vrata devetošolcem in jim predstavila svoje mladinske programe – Mladinski Svet Ajdovščina, Inštitut za mladinsko politiko, Medobčinsko društvo prijateljev mladine Ajdovščina, Projektno učenje za mlajše odrasle PUM-O+, Klub ajdovskih študentov.

Velika zahvala tudi osnovnim šolam – OŠ Danila Lokarja Ajdovščina, OŠ Šturje, OŠ Dobravlje, OŠ Col, OŠ Otlica, Waldorfska šola na Primorskem in OŠ Draga Bajca Vipava, ki so nas obiskali in v našo Hišo mladih ponesli svežo mlado energijo, ki smo je vedno tako zelo veseli.

Za velikodušno donacijo sladkih izdelkov se zahvaljujemo lokalnemu podjetju Incom Leone.

Se vidimo zopet prihodnje leto!

Skupaj proti prekarnosti mladih

Novembra smo v Zavodu Beta začeli z delavnicami v sklopu projekta "Z mladinskim delom proti prekarnosti mladih", ki ga je vodila Mirela Mulahmetović. Gre za pilotni projekt, ki je bil izbran na Javnem razpisu, financiran iz EU in sicer iz Evropskega socialnega sklada plus. Projekt se je izvajal na Srednji šoli Venó Pilon in na Zavodu za zaposlovanje v Ajdovščini, kjer so udeleženci skozi izvedbo kakovostnih aktivnosti in praktičnih primerov spoznavali pasti prekarnosti in na kakšne načine se jim izogniti.

Večina udeležencev je izpostavila, da so pridobili nova znanja in spretnosti, ki jih bodo lahko takoj uporabili v svojem vsakodnevem delu. Posebej so pohvalili interaktivnost, ki je omogočala lažje razumevanje tematik.

Projekt bo dejaven tudi v letu 2025, s ciljem v delavnice vključiti tudi mlade med 15 in 29 let iz krajevnih skupnosti, ki se med tednom šolajo in delajo izven Ajdovščine.

POŠKODOVANO STEKLO?

- ➔ hitro popravilo ali menjava poškodovanega stekla
- ➔ prijava škode z vsemi zavarovalnicami
- ➔ kakovostno in hitro opravljeno delo
- ➔ priskrbimo vam nadomestno vozilo

Trgo ABC

PE AJDOVŠČINA

Erik Humar, gsm: 051 313 255, mail: erik.humar@trgoabc.si

I FEEL LOVE
Sofinancira
Evropska unija

Obletnica enote vrtca

Ribnik II praznuje 10 let

V septembru 2024 je minilo 10 let odkar je naša enota vrtca Ribnik II prvič odprla svoja vrata. V ta namen smo 10. oktobra organizirali slavnostni dogodek v prostorih vrtca.

Zaposleni iz različnih enot smo se od septembra dalje pripravljali na obletnico vrtca. Poskrbeli smo za dekoracijo

prostorov, program, ki je zajemal nastope otrok in zaposlenih, ustvarjalne delavnice, obisk čarodeja Matriksa, foto kotiček, prav tako pa je tehnično osebje v sodelovanju z organizatorico prehrane poskrbelo za pogostitev in pripravo prostora. Prireditev je povezovala pomočnica ravnateljice, Adrijana Stopar

Peljhan, starše pa je nagovorila tudi ravnateljica Alenka Močnik, ki je poudarila pomembnost dobrega počutja otrok in staršev v vseh naših enotah vrtca. Izpostavila je pomen srčnosti, strokovnosti in sodelovanja vseh. Le s sodelovanjem vseh udeležencev lahko oblikujemo spodbudno učno okolje in spodbujamo razvoj posameznega otroka.

Množica obiskovalcev in gostov je občutila našo zavzetost in pripadnost. Pozitivni vtisi prisotnih so potrdili, da smo na pravi poti in da lahko s povezovanjem in dogovarjanjem nadgradimo svoje delo. V naši enoti vrtca se vsi počutimo dobro in to se odraža tudi v povezanosti in sodelovanju vseh.

Zahvaljujemo se sodelavcem, nastopajočim, gostom, fotografirni Urši Kompore in vsem, ki so s svojo prisotnostjo obogatili našo prireditev.

Zaposleni in vodstvo vrtca

Teden otroka na OŠ Šturje Ajdovščina

Letošnji Teden otroka je potekal od 7. do 13. oktobra pod geslom 'Otrok, nepopisan list'. Na naši šoli smo z različnimi dejavnostmi vsakodnevno popestrili pouk in spodbudili ustvarjalnost otrok.

V 1. razredu so učenci z igro na prostem dali domišljiji pristo pot in brez danih pripomočkov ustvarili čudovite kreacije iz naravnih materialov ter odigrali igre vlog po lastni domišljiji. Spomnili so se iger svojih staršev in starih staršev, ki so bile še posebej zanimive, izdelali so ropotuljice iz odpadnega materiala ter z njimi spremljali pesmice, ob druženju z višjimi razredi pa so se tudi spoznavali ob družabnih igrah. V tednu otroka jih je obiskal tudi policist in jim dal pomembne napotke za varno pot v šolo. Za zaključek tedna pa so prinesli v šolo še svoje najljubše igrače in se posladkali s čokoladnimi vafliji.

V razširjenem programu pri dejavnosti Pravljičice so učenci v okviru Meseca nacionalnega branja in tedna otroka prvošolcem pripravili prijetno presenečenje z avtorsko pravljico 'Zgodba, ki povezuje srce', s katero so jih popeljali v čaroben svet domišljije.

V RAP-u pri dejavnosti Rad nastopam so učenci pripravili dogodek, pri katerem so se izkazali kot bralci in tudi kot mentorji dramskih delavnic. Dogajanje je potekalo v šolski knjižnici, kjer so učenci prebrali avtorsko pravljico z naslovom 'Dedkova in babičina skrita knjižnica'. Prisluhnilo so

jim tretješolci, ki so se sprva preizkusili kot poslušalci, nato pa so sami prevzeli vlogo dramskih igralcev in zgodbo oživili na svoj način.

V 4. razredu so učenci pod vodstvom kustosinje in kustosa Goriškega muzeja in predstavnice Pilonove galerije raziskovali industrijsko dediščino naše okolice. Preko delavnic so spoznavali razvoj industrije ter življenje nekoč in danes.

V razširjenem programu pri dejavnosti Likovno snovanje so učenci izdelovali plakate, medtem ko so petošolci pri likovni umetnosti ustvarjali tematske skupinske portrete in pripravili razstavo v avli ter na hodnikih

šole.

Na Podružnični šoli Budanje so učenci v dopoldanskem času izvedli različne aktivnosti za boljše počutje, spekli so sanjsko limonino torto in z njo razvajali tudi ostale. Pripravili so tudi dan družabnih iger ter se pošalili na 'Narobe dan'. Na šolski hodnik so pripeli table, na katere so skozi teden zapisovali svoje misli in počutja ob poslanici tedna otroka.

Vsi dogodki so pokazali, kako lahko s skupnimi močmi ustvarimo prijetno, ustvarjalno in povezano šolsko okolje. Veselimo se naslednjih priložnosti, ko bomo lahko ponovno spodbudili ustvarjalnost in vedoželjnost naših učencev.

Mladost na burji na radiu

V soboto, 26. oktobra 2024, smo se z učenkami 8. razreda OŠ Danila Lokarja Ajdovščina odpravili v Ljubljano na Radio Slovenija, kjer smo v oddaji Hudo! predstavljali občinski program Mladost na Burji. Učenke Vita, Neža, Lina, Ota in Ester so svoje občutke in doživetje predstavile tako:

V soboto smo se skupaj z mentorico že navsezgodaj zjutraj odpravile proti megleni Ljubljani. Po uri vožnje smo se sprehodile čez center do radijske stavbe. Sprejela nas je naša gostiteljica Sara Medved, ki nam je najprej razkazala radijsko hišo. Priložnost smo imele prisluhniti snemanju otroške oddaje Ringa raja. Nato nas je pospremila do našega snemalnega studia, ki je tudi največji studio v stavbi. Tam

so nam razložili, kako bo oddaja potekala. Ob 9:05 je prišel čas, ko smo začeli s snemanjem. Na začetku smo bile vse malo živčne, a smo se po prvem delu oddaje sprostile. V enourni oddaji Hudo! smo predstavile program Mladost na burji in pripovedovale o naših izkušnjah in aktivnostih, ki jih v sklopu tega opravljamo. Oddajo smo zaključile s plani za jesenske počitnice. Po koncu snemanja smo se zadovoljne odpravile proti domu. Izkušnja nam bo ostala v dobrem spominu, saj smo spoznale novinarski poklic in delo na radiju, poleg tega smo pri intervjuju izredno uživale. Nedvomno bo ta dogodek zabeležen tudi v našem dnevniku Mladost na burji.

Vita, Neža, Lina, Ota, Ester in mentorica Sara Kobal

Obisk gasilcev na Gočah

Mesec oktober je mesec požarne varnosti. V torek, 22. 10. 2024, so našo šolo obiskali trije člani Prostovoljnega gasilskega društva Vipava. Pripeljali so se s svojim največjim tovornjakom, ki je opremljen za reševanje vseh vrst nesreč. Najprej so prikazali gašenje požara z gasilnim aparatom. Poleg učiteljic so se v gašenju preizkusili tudi skoraj vsi učenci. Gasilci so pripravili tudi ciljanje tarče z vodnim curkom. Najbrž ni potrebno posebej poudariti, da so za cev tokrat poprijeli čisto vsi učenci. Ogledali

smo si gasilsko vozilo, opremo in pripomočke, ki jih vozijo s seboj. Sledila je še vožnja učencev do začetka vasi in nazaj.

Gasilec smo se zahvalili za prikaz gašenja in opreme. Učenci 1., 2. in 3. razreda so nato naslikali svoj najljubši del dogodka. Povedali so, da jim je bil obisk gasilcev zanimiv in poučen. Prav je, da smo z osnovami gašenja seznanjeni vsi, želimo pa si, da nam tega znanja ne bi bilo potrebno uporabiti.

Anita Čujec

Jesensko počitniško varstvo v Garaži

Med letošnjimi jesenskimi počitnicami smo v Garaži izvedli še zadnji termin počitniškega varstva za leto 2024.

V tridnevnem programu so se otroci potopili v svet tehnike in naravoslovja ter uživali v kreativnih, poučnih in zabavnih aktivnostih, vse pod vodstvom izkušenih mentorjev.

Jesensko počitniško varstvo se je začelo v pravem jesenskem vzdušju, polnem toplih barv in ustvarjalnosti. Prvi dan so otroci iz DAS mase oblikovali posodice v obliki jesenskih listov. Po peki so jih pripravili za barvanje, hkrati pa se lotili tudi graviranja.

Pod mentorstvom Vasje Černica so z gravirnim orodjem na steklo vtisnili svoja imena, kar je bilo za marsikoga prva tovrstna izkušnja. Tekom dopoldneva smo obiskali Lavričevo knjižnico v Ajdovščini, kjer nas je knjižničarka Tanja Polanc popeljala v svet zgodb z Basnimi iz Trnovskega gozda. S tem je otroke spodbudila k branju, sledil pa je še kviz o gozdnih živalih, kjer so otroci navdušeno odgovarjali na vprašanja in se pogovarjali o svojem znanju.

Drugi dan so posodice v obliki jesenskih listov pobarvali v odtenkih rumene, oranžne in rdeče ter jih prelakirali, da so zažarele v vsej svoji lepoti. Nato smo obiskali čokoladnico Leone, kjer so otroci spoznali postopek izdelave čokolade, spremljali vsako fazo priprave in na koncu prejeli čokolado za domov. Po povratku v Garažo so otroci s servietno tehniko in prtički s halloween motivi na lesene plošče ustvarjali unikatne slike z jesenskimi in strašljivimi motivi, ki so Garaži dodale čaroben pridih.

Zadnji dan so otroci izdelovali lesene obeske in maske za noč čarovnic. Iz papirja so nastajale kreativne strašne podobe – od čarovnic in mumij do vampirjev in Frankensteina. Popoldan pa smo se pripravili na zaključni Halloween party! Garaža se je preobrazila v strašljivo prizorišče, okrašeno z barvnimi baloni, svetlobnimi bučkami in prigrizki. Otroci so se zabavali ob barvanju nohtov, družabnih igrah in glasbi, ki je še dodatno popestrila vzdušje.

Kdor išče, ta najde!

Medobčinsko društvo prijateljev mladine Ajdovščina je v sklopu letošnjega Festivala Hiše mladih Ajdovščina organiziralo geolov za otroke. Otroke in njihove starše smo povabili na zabavno interaktivno pustolovščino, ki je združila skrb do narave in njenih prebivalcev, radovednost ter reševanje kvizov. Zasnovan je bil z namenom spodbujanja ustvarjalnosti in gibanja otrok na prostem.

Namigi so bili skriti na različnih mestih v okolici MKC Hiša mladih Ajdovščina v obliki QR kode, ki je vodila do različno oblikovanih nalog in kvizov.

Geolov se je pričel s skeniranjem QR kode na naši spletni strani, kjer so bila tudi natančnejša navodila. V pomoč pri iskanju naslednje točke s QR kodo, so jim bili tako namigi kot kordinate. Zaključil se je v parku ob MKC Hiša mladih Ajdovščina.

Vsi, ki so uspešno opravili naloge, so na sedežu Medobčinskega društva prijateljev mladine Ajdovščina prejeli simbolične nagrade.

Udeležencem smo na ta način ponudili nepozabno in vznemirljivo izkušnjo, polno smeha, radovednosti in veselja.

Mednarodni dan strpnosti

Na podružnični šoli Budanje se je med 11. in 15. novembrom odvil teden, namenjen strpnosti. Učenci so v času pouka ter razširjenega programa skupaj z mentoricami sodelovali pri človekoljubnem projektu Mednarodni dan strpnosti – dan za strpnost in prijateljstvo v organizaciji Društva za strpne odnose Eksena, ki letos poteka že jubilejno 10. leto. Ob letošnji temi projekta »Bodi sprememba, ki si jo želiš videti v svetu« (M. Gandhi) so učenci razmišljali o tem, kaj lahko sami storijo, da bo njihovo ravnanje strpnejše, kako s svojimi dejanji vplivajo na ostale sošolce, prijatelje, družinske člane ter druge ljudi v družbi, kjer živijo, katera dejanja so strpna in

katera nestrpna itd ... Pogovarjali smo se o tem, kakšen pomen in moč imajo naše besede in dejanja, ki jih namenjamo drugim. Z njimi lahko odnose gradimo in bogatimo, se povezujemo in zblizujemo ali pa razdiramo, ločujemo, prizadenemo. Svoje razumevanje so pokazali skozi

likovno delovanje in ustvarili čudovite umetnine, ki krasijo razstavo na podružnični šoli Budanje. Najbolj ustvarjalna dela so bila tudi poslana na natečaj društva Eksena.

Marijana Stanković in Laura Žgur

Drobtinica - malo je veliko

Že tradicionalna dobredelna akcija "Drobtinica" je letos nadrobila 1.762,08 evra. Vsa zbrana sredstva so bila namenjena za šolske sklade OŠ Danila Lokarja Ajdovščina, Šturje Ajdovščina in Draga Bajca Vipava.

Akcija tradicionalno poteka ob svetovnem dnevu hrane, 16. oktobru. Njen namen je opozoriti na prisotnost revščine v lokalnem okolju ter pomembnost redne in zdrave prehrane otrok. V okviru akcije so mladi prostovoljci, učenci vseh treh omenjenih osnovnih šol, v soboto, 19. oktobra, med 8. in 12. uro na stojnicah v nakupovalnem centru Mercator Ajdovščina, Mercator Vipava in Hipermarketu Spar Ajdovščina

mimoidočim delili pekovske in druge dobrote v zameno za prostovoljne prispevke.

Iskrena hvala vsem, ki ste nas podprli ter pomagali otrokom in njihovim staršem, da jih bo letošnje šolsko leto manj finančno bremenilo. Prav tako se najlepše zahvaljujemo donatorjem, ki so podarili njihove izdelke za izmenjavo.

Rdeči križ Ajdovščina

slastičarna
in picerija
ajdovščina

DOSTAVA HRANE NA DOM

Hrana do vaših vrat ...

... pica, solata
mešano meso na žaru
ocvrti kalamari
dunajski zrezek
ljubljanški zrezek
ocvrt krompir - pomfri

TO GO

040 738 748

Preko 60 različnih pic

Halo Erik
pica erik

040 738 748 | www.halo-erik.si |

Med valovi razburkanega življenja

Tak je naslov knjige, v kateri je Andrej Masilo popisal svojo več kot 41 let dolgo poklicno kariero pomorščaka, potem ko je zadnjih 22 let kot poveljnik, mogoče bolj poznamo izraz kapitan, poveljeval velikim trgovskim ladjam. Knjigo smo predstavili v Lavričevi knjižnici.

Med predstavitvijo so se v ozadju predvajale fotografije in videi iz vsakdanjega življenja na tako veliki ladji, spremljali smo lahko plutje po tesnih prekopi, po širokih oceanih, po mirnem pa tudi razburkanem morju, po širokih rečnih ustjih, kjer zglea ladijski promet približno tako

kaotičen kot po ulicah Ajdovščine v prometnih konicah, po morskih ožinah in po morjih, kjer zaradi piratskih napadov ladjo varuje vojaško spremstvo. Z Andrejem smo se pogovarjali o tem, kako je po osnovni šoli z Raven na Koroškem prišel na Pomorsko šolo v Piranu, si uredil stipendijo pri Splošni plovbi Piran, kako je gradil svojo poklicno kariero vse do najvišje stopnje, do poveljnika ladje. V tem času je na 47 ladjah več kot 57 krat obplul svet. Kot skrben in natančen popisovalec ima zapisano, kakšen tovor je vse prevažal, koliko ton bi to naneslo, na koliko kamionov bi ga naložili in do kje bi ta neprekinjena vrsta tovornjakov segala. Iz knjige izvemo, kako zglea delo na trgovski tovorni ladji, kaj vse se lahko na krovu tudi zgodi.

Skozi njegovo delovno dobo se je marsikaj spremenilo. Sodobna satelitska navigacija je zamenjala podobo Župančičevega mornarja,

ki »ko je najvišji dan, izmeri daljo in nebeško stran«, včasih se je v lukah tovor raztovarjal in natovarjal tudi več tednov. Zato so si pomorščaki lahko večkrat ogledali delček dežele, kjer so pristali. Sedaj je tovor s sodobnimi dvigali izkrcan in vkrcan v par dneh, v tem času posadka ne sme zapustiti ladje, in že se pluje proti naslednji destinaciji, kot je naročil ladjar. Število članov posadke se je zaradi avtomatizacije dela skoraj prepolovilo, a na ladjah je skoraj vedno imel vrhunske kuharje, alkohol pa je na ladjah prepovedan. Med dolgo plovbo so si včasih čas krajšali s filmi, družabnimi igrami, sedaj pa se tudi pomorščaki (vsak zase) v prostem času preko mobilnih telefonov poveže s svetovnim spletom. Življenje na morju je polno lepih a tudi težkih trenutkov, zapletov in nevarnosti, pa tudi odrekovanja in hrepenenja po družini. Na srečo so stiki z

domačimi v Ajdovščini s pomočjo sodobne tehnologije postajali pogostejši.

Potem, ko tudi Splošna plova ni bila več to, kar naj bi bila, si je Andrej Masilo moral iskati delo preko agencij pri različnih ladjarjih. In tako ni spoznaval samo različnih luk pač pa tudi različna letališča in poveljeval različnim posadkam.

Po odhodu v pokoj je Andrej Masilo med ukvarjanjem z različnimi športnimi dejavnostmi (namizni tenis, smučanje, plezanje ...) našel čas, da je zapisal spomine na svojo pot pomorščaka. Knjiga je izšla v samozaložbi. Jezikovni pregled besedila je opravila Ivana Slamič, prelom in oblikovanje pa Silva Karim. Knjiga tudi s pomočjo številnih fotografij nazorno prikaže Andrejevo življenjsko pot.

Zdenka Žigon

Elda Viler navdušila bralce

Na zaključni prireditvi projekta Primorci beremo smo 12. novembra gostili izjemno pevko Eldo Viler. Zanimiv in zelo prijeten večer je povezoval bobnar Sergej Randelović – RunJoe. Skupaj sta nam predstavila pevkino avtobiografijo z naslovom Elda: Notranji naboj. Izšla je februarja letos pri založbi Spotko, njen avtor pa je Ivo Gajič. Gostja nam je zaupala delčke iz njenega življenja, ki so bolj podrobno opisani v knjigi. Sproščen pogovor pa je popestrila tudi s prepevanjem njenih pesmi, ki so nam vsem dobro poznane. Skladbo Ti si moja ljubezen smo z veseljem zapeli skupaj z njo. Dogodek smo zaključili s podelitvijo pevkinine avtobiografije vsem, ki so bili letos uspešni pri projektu. Na naše bralce smo izjemno ponosni, saj so prebrali

skupno kar 1227 knjig.

Knjižničarke in knjižničarji Lavričeve knjižnice se trudimo, da kulturo branja spodbujamo tudi z drugimi projekti, priporočilnimi seznamami in priložnostno razstavljenim gradivom za naše

bralce.

Veseli in ponosni smo na to, da knjižnica ob takšnih in podobnih dogodkih večkrat kar 'poka po šivih'.

Jasmina Česnik Ušaj in Vera Božič

Sedem knjig, pet romanov v enem letu

Leto 2024 bo za pisatelja iz Ajdovščine Bojana Bizjaka posebej plodno. Skupno bo letos izšlo kar sedem njegovih knjig, od tega pet romanov, zgodbe kratke proze in pesniška zbirka. Iz tiska so že prišli romani Otok pozabe, Šepetanja in Smejoči angel, v naslednjih tednih bosta izšla še Pobeg in Veter obljub. Pesniška zbirka je izšla pod naslovom Svetloba, zgodbe kratke proze pa Šepetanja – slednje so bile uvrščene tudi v vse-primorski bralni projekt Primorci beremo. Knjige so bile seveda napisane v daljšem časovnem obdobju, izšle pa so v zares enkratnem zaporedju, pravi Bizjak.

Bojan Bizjak je doslej kot avtor podpisal kar 52 knjig, od tega 22 romanov.

Ajdovski pisatelj je tudi urednik literarne elektronske revije Burjač, ki jo izdaja Lavričeva knjižnica Ajdovščina. Burjač in knjižnica sta v prvi polovici letošnjega leta uspešno organizirala prvi literarni ex-tempore sploh – predlog zanj je dal ravno Bizjak. Ta je tudi mentor Šole kreativnega pisanja, ki jo prav tako organizira Lavričeva knjižnica.

Akustični večeri v Lokarjevi galeriji

Letos je dozorela ideja, da razstavní program Lokarjeve galerije popestrimo še z akustičnimi večeri. Namen teh večerov je omogočiti domačim glasbenikom, pa tudi glasbenikom iz naše bližnje okolice, da predstavijo svoje glasbeno ustvarjanje, seveda v akustični izvedbi.

V prvem tovrstnem večeru nas je popeljal znani lokalni glasbenik Herman Franca - Hill v svet bluesa. Z zanimivimi komentarji in predstavitvijo različnih akustičnih kitar, značilnih za igranje bluesa, je skupaj z basistom Urošem Trebižanom ustvaril pravo klubsko bluesovsko vzdušje, ki je dodobra ogrelo

publiko.

V drugem akustičnem večeru nas je v svoj avtorski glasbeni svet popeljal kantavtor, kitarist, producent in multiinstrumentalist Boštjan Pertinač iz Sežane, ki ga je na bas kitari spremljal Maksim Vergan. Boštjan Pertinač se je na večeru predstavil predvsem s svojimi skladbami z albuma Kraške štorije.

Tretji glasbeni večer je s svojo avtorsko glasbo in klasičnimi priredbami popularnih skladb obogatil ženski godalni trio Laurilyn. Sestavljajo ga sestre Amanda in Linda Vidic na violini ter sestrična Apolonia Vidic na violončelu. Svoj klasičen repertoar so skozi leta razširile

vse do pop-a, rock-a, latino, jazz in filmske glasbe.

Na četrtem glasbenem večeru sta se prvič skupaj predstavila Ajdovca, oče in hči, Liza in Klavdij Skrt. Predvsem Klavdij na klaviaturah je v svetu glasbe že skoraj štirideset let. Zaigrala sta svoje priredbe nekaterih znanih slovenskih in tujih skladb z jazzovskim pridihom. Svoj izreden glas je Liza v nekaterih skladbah dopolnjevala še z igranjem saksofona.

Na zadnjem, petem akustičnem večeru sta se predstavila prav tako domačina iz Lokavca, mlada pevka Tina Bolko, ki jo je na akustični kitari spremljal Matija Marc. Njun nastop je bil

eno samo valovanje prelepega Tininega glasu, dopolnjenega s harmonijo tonov akustične kitare, vse na veliko navdušenje prisotne publike.

Vsi akustični večeri so bili snemani tako video kot tonsko in bodo objavljeni (nekateri so že) na YouTubu.

Vladimir Bačič

Člani Vaškega društva Suhorje obiskali Lokavec

Vaško društvo Suhorje je na povabilo društva Doli iz Lokavca 19. oktobra obiskalo Lokavec. Suhorci so krajani rojstnega kraja učitelja Jožeta Volka – Suhorskega, ki je več kot dvajset let poučeval lokavške paglavce pisanja in branja.

Jožef Volk - Suhorski ali Jaromir Volkov, kot se je tudi podpisoval, je v Lokavec prišel leta 1875 in ostal do leta 1895. Jože Volk je tudi pesnikoval in kot pesnik napisal tudi pesem-himno, ki je poznana in prepevana v več vaseh in je znana pod imenom Pod Čavnom. Goste sta sprejela predsednik KS Angel Vidmar in predsednik društva Doli Boris Blažko. Po krajšem nagovoru so se sprejemu pridružile tudi članice DPS Zarja in jim zapele. Že Isti dan so v dvorani Edmunda Čibeja odprli razstavo, posvečeno Jožefu Volku - Suhorskemu.

Zanimanje za razstavo Vaškega društva Suhorje je kar veliko. Razstava je predvsem za pokušino in prikazuje vse njihovo delo, ki ga kot društvo uspešno izvajajo. Tako raziskujejo in hranijo spomin na svojega velikega narodnjaka in krajana Jožefa Volka - Suhorskega, uspešno so zaščitili suhorski pirh kot nesnovno kulturno dediščino Slovenije, poleg tega izvajajo tečaje in ohranjanje znanja izdelave pirha. Članice društva kot pridne žene ohranjajo kvačkanje in vezenje prtov in prtičkov. Prav tako izvajajo tudi krajevno likovno in fotografsko kolonijo ter rezultate - slike in fotografije tudi razstavljajo. Z svojim obiskom so k nam v Lokavec prinesli vsakega po malo in nam tudi svoje delo predstavili.

Kulturni program ob odprtju so izvedli učenci Osnovne šole Danila Lokarja Ajdovščina, podružnice Lokavec, DPS Zarja in suhorski izvajalci. Ob razstavi je spregovorila tudi njihova predstavnica Kristina Dekleva. Pozdravila jih je tudi vodja podružnične šole Martina Terbižan Slejko. Po odprtju razstave smo obiskovalce popeljali po Lokavcu in jim pokazali, kje je Jože volk služboval, kje stanoval in kje je grob njegove komaj 13 letne hčerke Milice Volk. Ogledali so si še etnološko zbirko bivalne kulture Lokavca - Batičevo hišo. Krajši pohod smo nadaljevali do kmetije Černigoj, kjer so se

naši obiskovalci seznanili in prisluhnili razlagi in predstavitvi kmetije gospodarja Jožeta Černigoja.

Bilo je res lepo srečanje in v našem društvu in tudi KS Lokavec upamo, da se bo sodelovanje še nadgradilo v različnih oblikah kulturnih in drugačnih dogodkov. Skratka, sklep srečanja je bil, da se bomo še srečevali in sodelovali.

Boris Blažko

Kdo je bil Jože Volk Suhorski? Rodoljub, pesnik in učitelj s slovansko dušo

Alenka Furlan Čadež

»Od Ljubljane bele do Suhorja razteza se svet notranjski.

Naš rod se trudi, koplje, orje ...«
Jože Volk - Suhorski (1842–1922) je bil učitelj, pesnik in vseslovanski rodoljub, ki se je rodil 17. marca 1842 pri

izkušnja je oblikovala njegovo narodno in politično usmerjenost kot gorečega vseslovanskega rodoljuba.

Učiteljska pot in odpor oblasti
Učiteljeval je v številnih krajih – od Idrije, Kočevja, Bohinjske Bele in Grosupljega do Cerknice, Črnega Vrha in Lokavca pri Ajdovščini, kjer je služboval od 1875 do 1895. Njegova predanost slovanski misli in narodnemu delovanju je pogosto naletela na odpor lokalnih oblasti. Logaški cerkveni okrajni glavar Ogrinc mu je nekoč očital: »Vi ste dober človek, a preveč navdušen Slovan.« Zaradi pritiskov je moral predčasno zapustiti učiteljsko mesto in se umakniti v pokoj.

V Lokavec je prišel z družino, saj je bil že poročen z Marijo Volk, rojeno Hrvat, iz Cerknice. Imela sta hčerko Milico, rojeno 17. januarja 1872, ki je umrla 1. maja 1885, stara komaj 13 let, za posledicami jetike. Poleg hčerke se jima je 13. aprila 1878 rodil še sin Ladislavus, Vladislav Milan Volk, kot je zapisano v krstni knjigi. Volk je v Lokavcu našel razumevanje pri lokavškem vikarju Krkoču in ajdovskem župniku Dugolinu. Kljub težavam z nadrejenimi je Volk ohranjal vedro razpoloženje, kar dokazuje njegov hudomušen zapis v arhivu šole v Lokavcu: »Postave se mi držimo, zato se nič ne bojimo.« Poleg poučevanja je v Lokavcu

šolanja. O teh prizadevanjih pričajo tudi dokumenti, najdeni v arhivu lokavške župnije. Verjetno je v tistem času oddal prošnjo za zaposlitev na šoli v Zgoniku, kjer je nato tudi dobil službo.

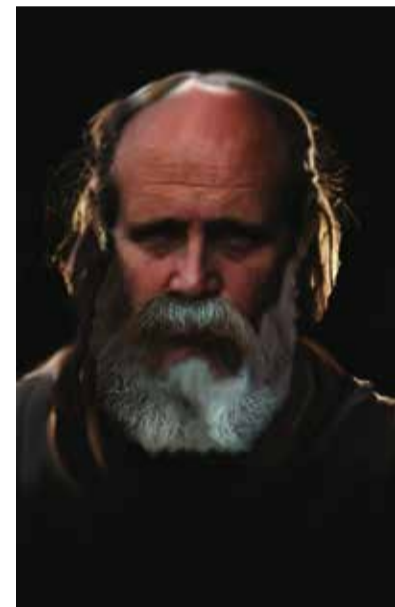
Pesniško ustvarjanje in pomen njegovega dela

V času službovanja v Lokavcu je Volk napisal več pesmi, ki so slavile lepoto slovenske pokrajine in narave. Med njimi je najbolj znana pesem Pod Čavnom, ki je v različnih različicah ponarodela po celotnem območju pod Čavnom, vse do Trebuše. Poleg te je ustvaril pesmi, posvečene Hublju, Vipavski dolini, lokavskim zvonovom in cesti iz Lokavca na Predmejo. Pod pesmi se je podpisoval z več psevdonimi: Josip Volkov, Suhorski in Jaromir Volkov. Ni bil le pesnik, ampak tudi zbiratelj narodnih zakladov. Zbral je okoli 800 pregovorov in rekov, vse v verzih, ter si prizadeval uvajati slovanska imena, ki jih je pozneje objavil v koledarju Ciril-Methodove družbe. Poleg tega je napisal življenjepisa svetih Cirila in Metoda ter ohranjal stike z vseslovanskim društvom v Kalugi, kar potrjuje njegovo vseslovansko usmerjenost.

Zadnja leta in dediščina

Ko je poučeval v Zgoniku, je bil na Goriškem širše poznan po cerkvenih pesmih, ki jih je napisal in uglasbil. Napisal je pesmi Zgoniški zvon, Gabrovnica,

pesmi, od katerih pa je malo objavljenih. Večina je rodoljubnih in narodnostno obarvanih. So razumske, poučne, tudi hudomušne a redko ljubezenske. Posvečene so naravi ter krajem in ljudem, kjer je živel in poučeval. Njegove pesmi, objavljamo nekaj odlomkov iz pesmi Pod Čavnom (Pod Čavnom visokim prebivam, z bistro vodico se umivam, gledam dolino prekrasno, reko Vipavo počasno ...) Naša draga (Gorjani izbrani, ko jeklo ljudje, še Čavensko rebro v peščici zdrobe. Pa Čaven veljaven v Gorjane reži, obstreljene kaže zdaj stare

kosti.), Vipavska dolina (Kje pod zlatim soncem je najlepši kraj? Na slovenski zemlji cvete zgodnji maj ...), Od Vrem do Bistrice (... Od Vrem do Bistrice obsevaj soncece nam jabolko debelo, kot med presladko, zrelo. Od Vrem do Bistrice bom gledal zvezdice, kam rod naš sreča vodi, če k sreči in svobodi.) in Mislice – iskrice (Boljše je jezo požreti, kot na jeziku imeti. Lepoti in dobroti rada je zavist na poti. V lepi kletki sita ptica, vendar stokrat sirotica.), nosijo sporočilo, ki je še danes aktualno.

Ohranjanje dediščine
Suhorci ohranjajo spomin nanj s tradicionalno prireditvijo Jožefovo. Pred leti so se povezali z društvom Doli iz Lokavca in rezultat tesnega sodelovanja je nedavno odprta razstava Iz rojstne vasi Jožeta Volka - Suhorskega v dvorani Edmunda Čibeja v Lokavcu. Načrti obeh društev za izdajo pesniške zbirke njegovih del v prihodnjem letu so obetavni in kažejo zavezanost k ohranjanju in promociji dediščine Jožeta Volka.

Alenka Furlan Čadež, vir: Primorski slovenski biografski leksikon, Vaško društvo Suhorje, Boris Blažko, Društvo Doli

Kovačevih na Suhorju v košanski fari. Kljub temu, da njegovo ime danes ostaja manj znano, si zasluži, da se ga spominjamo kot človeka z globokim narodnim čutom in predanega zagovornika slovanske ideje.

Otroštvo in začetki slovanske zavesti

Že kot otrok se je ločil od svojih vrstnikov po izjemni bistrosti in ljubezni do knjig. Starši so zaradi njegovega zanimanja za učenje poskrbeli, da je šolanje nadaljeval v Trstu, kjer je obiskoval vadnico za slovenske, hrvaške in srbske otroke. Tam je prvič prišel v stik z različnimi slovanskimi kulturami, se naučil cirilice in začel gojiti močno navezanost na slovanski svet, ki ga je spremljala vse življenje. Ta

prevzel vodenje cerkvenega petja in orgljanje. Na orgle je celo zapisal v cirilici: »Molite Boga vsi jeziki.« Podobno kot je bil v Cerknici pod pritiskom cerkvenega okrajnega glavarja Ogrinca, se je v Lokavcu nadenj spravil profesor A. Mahnič. Volk bi moral Lokavec zapustiti že leta 1893, vendar so se poleg občinskih svetnikov za njegovo nadaljnje bivanje zavzeli tudi člani Lokavškega šolskega sveta. Tako je lahko ostal v Lokavcu do leta 1895. Takrat je ponovno kandidiral za mesto učitelja, vendar cerkveni okrajni šolski svet v Gorici prošnji ni ugodil. Jožetova želja je bila, da bi njegov sin Vladislav Milan Volk lahko dokončal učiteljsko, saj zaradi prisilne upokojitve sam ne bi bil zmožen kriti vseh stroškov

Naš Kontovel idr. Ob napadu Italije na Avstro-Ogrsko leta 1915 je odšel v Dobrovo pri Ljubljani. Po italijanskem umiku se je sicer vrnil v Pliskovico, toda po končni okupaciji Primorske je strtl in bolan odšel v Tavčarjev dom za onemogle v Ljubljani, kjer je ostal do smrti leta 1922.

Večina njegovih del se je ohranila zahvaljujoč družini Benko iz Ljubljane. Posvojenka Volkovega sina Milana je namreč prepisala in skrbno shranila številna njegova dela. Po njeni smrti je družina originale predala v hrambo Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani, kopije pa zaupala Vaškemu društvu Suhorje.

Pesniška zapuščina

Jože Volk je napisal okoli 400

Rad bi povedal ...

... o 80-letnici Moškega pevskega zbora Srečko Kosovel

V nedeljo, 27. oktobra, ko smo zopet začeli utripati v sozvočju s sončnim časom, je mračno cerkev Marije Tolažnice žalostnih v Logu, ki so jo do zadnjega kotička napolnili ljubitelji moškega petja, razsvetlila pesem Moškega pevskega zbora Srečko Kosovel ob praznovanju visokega 80. jubileja.

Rojstvo zbora Srečko Kosovel, enega redkih tako številčnih moških pevskih sestavov v slovenskem prostoru, ki še deluje redno, organizirano in urejeno, je bilo pred 80 leti drugačno od drugih zborov, zato ga zdajšnji pevci nikdar ne pozabijo omeniti. Napajajo se namreč iz pesmi, rojene v težkih trenutkih daleč od doma, iz odpora, poguma in narodne zavesti primorskih fantov, vpoklicanih v tedanjo italijansko vojsko. Po kapitulaciji Italije so se znašli v taborišču Gravina v Apuliji in se spet združili na najbolj domač, pristen način – v zboru s pesmijo, ki jim je – organistom, cerkvenim pevcem, godbenikom med njimi – plala v krvi. "Zavedanje, da smo del tradicije, ki sega v tako pomembno zgodovinsko obdobje, daje motivacijo za nastop, pogloblja čustveno povezanost s pesmijo in spodbuja občutek povezanosti med člani," poudarja predsednik zbora Martin Gregorc.

Vse to je bilo čutiti na nedeljskem jubilejnem koncertu, ki so ga kosovelovci programsko zasnovali v zahvalo in poklon svojim koreninam. Pod vodstvom zborovodje Andreja Makorja so najprej s kora izvedli triglasno mašo za moške glasove skladatelja Hrabroslava Volariča ob orgelski spremljavi Eliane Humar. Delo smo ta večer slišali prvič po skoraj 125 letih, saj je bilo po do sedaj

znanih virih nazadnje izvedeno leta 1900.

Pevci so se nato pred oltarjem svojemu patronu, pesniku Krasa, po katerem nosijo ime, poklonili z nekaterimi biseri iz zakladnice umetnih skladb za moške zборе, ki so za vedno glasbeno spojili občutja in podobe Kosovelovega sveta ter melodijo njegovega jezika. Zazvenele so Vodopivčeva Kraška jesen, Bori šumijo Cirila Preglja, Mihelčičevi Pa da bi znal in Jutro na Krasu ter nepogrešljivi Srebotnjakovi Bori, ki so tudi tokrat z basovsko ekspresivnostjo, trpko napetostjo in presunljivim, ganljivo zapetim tenorskim vprašanjem poslušalcem vzeli sapo, omočili oko. Bori so bili uvod v noviteti, ki sta ju prav za to priložnost napisala Miran Rustja – ta je v harmonije ujel O grenko trudnost tomajskega pesnika – ter kar njihov zborovodja in uveljavljeni slovenski skladatelj Andrej Makor, ki je s sodobnejšimi kompozicijskimi prijemi in spevno uglasbil začetne vrstice Kosovelove pesmi v prozi Rad bi povedal ..., ki so dale tudi naslov slavnostnemu večeru.

Tretji del koncerta je bil posvečen železnemu repertoarju in nekaterim pesmim, ki jih kosovelovci prepevajo vse od nastanka, obenem pa so se v tem sklopu s skladbo Tam za turškim gričem spomnili 10. obletnice smrti Pavleta Merkuja, 150. obletnice rojstva generala in pesnika Rudolfa Maistra pa z Adamičevo Rožmarin, ki je bila napisana na njegovo besedilo. S sklepno pesmijo, Slovensko zemljo Ferda Juvanca, so se zanosno vrnili k svojim začetkom in sklenili 80-letni življenjski krog zbora.

Topli aplavzi so nagrajevali dovršene izvedbe, ki so zvenele od najtišjega pianissima do mogočnega in polnega forteja, od napetega in počasnega legata do igrivega in artikuliranega allegra. Pospremili so tudi čestitke Katarine Volk, vodje območne izpostave JSKD, ki je najzvestejšim pevcem za njihovo zborovsko udejstvovanje podelila bronaste, srebrne in zlate Gallusove značke. Jubilantom je nato čestital še direktor Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Damjan Damjanovič, ki je zbor presenetil s podelitvijo najvišjega priznanja JSKD ob njegovi visoki obletnici.

Slovesno praznovanje tako visokega jubileja so kosovelovci zapečatili z izdajo zbornika, ki se osredotoča na ključne dogodke zadnjih desetih let iz življenja zbora, tudi tiste iz zakulisja, in v svet daje notni zapis novitete Andreja Makorja Rad bi povedal ...

Prav ob koncu, za bis, so si slavljenci voščili s Ferjančičevim Pozdravom ter Vodopivčevo Pobratimijo, z nežno in občuteno zapetim Večernim zvonom domačina Frana Ferjančiča pa poslušalce iz razgretega navdušenja znova naravnali na utrip sončnega časa, v katerem je bilo občutiti tiho, a vztrajno željo, da bi Moški pevski zbor Srečko Kosovel še naprej – prosto po Kosovelu – rad zvesto prepeval ljudem lepe, dobre, svetle pesmi, živel iz svoje tradicije, jo predajal pevskemu podmladku in sooblikoval slovensko zborovsko pokrajino.

Ana Kodelja, foto Mateja Habjanič

Nova glasbena skupina Mi3+

Ob martinovanju Društva Most je tudi uradno začela svojo glasbeno pot skupina Mi3+. Najprej so bili trije, od tod tudi ime Mi3, ko pa so se pridružili tudi ostali, so dodali še + in tako odprli možnost, da se skupina lahko širi.

Vsem članom skupine je skupna ljubezen do glasbe in ustvarjanja, še posebej pa so navdušeni nad zvenom kitarskih strun. Nekateri imajo več glasbenih izkušenj, drugi manj, začeli so poleti in od takrat pridno vadijo. Na prvem nastopu so predstavili žanrsko raznolik program, od narodno zabavnih skladb do vedno zelenih hitov. Skupino sestavljajo kitaristi Stane Kodele, Zoran Zagorc (bas kitara), Ivo Vodopivec, Mara Marinič in Mira Vidmar. Slednji

trije brenkalom dodajajo še svoj glas. V dvorani Društva Most jih je občinstvo po vsaki pesmi nagradilo z bučnim aplavzom.

Posebne gostje večera so bile članice kitarske skupine za začetnike: Cirila Šček, Majda Malik, Anka Praček in Nives Jelerčič. Pravijo, da so vedno občudovale tiste, ki so znali igrati kitaro in si po tihem želele, da bi tudi same kdaj zabrenkale. Ta priložnost se jim je ponudila v tretjem življenjskem obdobju, letos oktobra, ko so začele igrati pod mentorstvom Mare Marinič. V tako kratkem času so se naučile zaigrati in zapeti dve skladbi. Za zelo suveren krstni nastop jih je publika nagradila z viharnim aplavzom.

Jerica Pelicon, foto Edo Pelicon

Planinsko društvo Ajdovščina
Gregorčičeva ulica 17, p.p. 54, 5270 Ajdovščina
E-pošta: pd@ajdovscina.si
www.pd-ajdovscina.si
www.facebook.com/pdajdovscina/

Ajdovščina, 7.11.2024

PLANINSKO DRUŠTVO AJDOVŠČINA
Gregorčičeva ulica 17
5270 AJDOVŠČINA

**JAVNI RAZPIS
ZA ODDAJO PLANINSKE KOČE V NAJEM**

Planinsko društvo Ajdovščina objavlja Javni razpis za oddajo koč Antona Bavčerja na Čavnu v najem od 1.4.2025 dalje.

OPIS PLANINSKE KOČE:
Koča Antona Bavčerja na Čavnu leži na 1242 m n. v. Dostopna je po gozdni poti, v poletnem času je možen dostop tudi z osebnim vozilom.

OSTALI POGOJI RAZPISA:

- Na razpis se lahko prijavijo pravne in fizične osebe, ki izpolnjujejo in sprejemajo pogoje na osnovi zakona o gostinski dejavnosti in pravilnika o planinskih kočah, bivaških in planinskih učnih središčih.
- Priložiti je potrebno program ponudbe v koči ter aktivnosti, ki so vezane na planinsko dejavnost.
- Ponuditi se mora ustrezna najemnina.

Rok za oddajo prijave je 15.12.2024.
Pisne prijave oddate v zaprti kuverti, priporočeno, na naslov: Planinsko društvo Ajdovščina, Gregorčičeva ulica 17, 5270 Ajdovščina, s pripisom »RAZPIS KOČA ANTONA BAVČERJA NA ČAVNU«
Ponudniki bodo o izidu razpisa pisno obveščeni 20.12.2024.
Z izbranim ponudnikom bo sklenjena najemna pogodba.

Dodatne informacije in pojasnila lahko dobite na sedežu društva, po e-pošti: tajnistvo.pd@gmail.com ali na GSM 031 327 953.

Pripravil:
Upravni odbor PD Ajdovščina

Predsednik PD Ajdovščina
Damjan Pregelj

Vodopivci v ZDA in Kanadi

Člani Primorskega akademskega zbora Vinko Vodopivec smo se po enaintridesetih letih od prve vodopivske turneje čez lužo lepega oktobrskega dne zopet odpravili na turnejo po Kanadi in ZDA. V Torontu in Clevelandu smo spoznali številne neizmerno gostoljubne slovenske zdomce, navdušene poslušalce in neverjetne gostitelje, iz katerih sta kar vrela ponos in domoljubje.

Na letalo smo se povzpeli v Benetkah, nakar je sledil

deveturni let do Toronta, kjer smo prevzeli najeta vozila in se z njimi odpeljali do motela. Naslednji dan smo odpotovali k mogočnim Niagarskim slapovom, potešili zvedavost naših tehnoloških navdušencev v stari elektrarni in s petjem preizkusili akustiko 670-meterskega predora, ki konča neposredno pod največjim slapom na Niagari. Polni vtisov smo od prečudovitih slapov krenili k trdnjavi Fort George in zatem na večerjo k nekdanjemu Vodopivcu Urošu Kobalu, ki smo jo začinili

z ubranim petjem vodopivskega železnega repertoarja.

Tretji dan smo se z vlakom odpravili v središče Toronta in se povzpeli na vrh Stolpa CN, kjer smo mimogrede srečali Štajerce, katere smo razveselili s slovensko pesmijo, zatem pa smo si ogledali znamenitosti Toronta. Zvečer smo imeli v slovenski cerkvi Brezmadežne s čudodelno svetinjo na povabilo Vseslovenskega kulturnega odbora koncert, na katerem smo orosili marsikatero oko in poželi stoječe ovacije. Po koncertu smo se družili s kanadskimi Slovenci od blizu in daleč ter spoznavali, kako se trudijo vzdrževati slovenski jezik in kulturo.

Naslednji dan smo poleteli v Cleveland v ZDA, kjer so nas že na letališču toplo sprejeli slovenski gostitelji pod vodstvom Johna Sršena in organizacije Slovenska pristava. Gostitelji so nas odpeljali k cerkvi Marijinega vnebovzvetja

v Clevelandu, kjer smo imeli na povabilo Slovenske pristave, slovenske župnije Marijinega vnebovzvetja ter zborov Fantje na vasi in Korotan večerni koncert, na katerega smo Vodopivci vabili kar s tradicionalnim slovenskim pritrkovanjem.

Po koncertu, ki si ga je v živo in v neposrednem prenosu prek spleta ogledalo prek dva tisoč ljudi, smo Vodopivci v bližnjem slovenskem domu spoznali tamkajšnje Slovence ter skupaj z njimi ob spremljavi harmonike še večkrat zapeli. Nato smo se odpravili na domove gostiteljev, kjer smo imeli možnost opazovati severni sij. Naslednji dan smo si z našimi vrlimi rojaki ogledali središče Clevelanda in The Rock and Roll Hall of Fame ob Eriejskem jezeru, kjer so na svoj račun prišli ljubitelji rokenrola, zatem pa so nas povedli v športni park, v katerem smo se preizkusili v udarcih s kijem za

baseball in drugih športih, dan pa smo sklenili s skupno večerjo pri družini Cup ob spremljavi slovenske pesmi.

Naslednji dan so nam naši izjemni rojaki predstavili še cerkev sv. Vida in tamkajšnji slovenski dom, zatem pa smo zapeli nekaj pesmi udeležencem slovenske sobotne šole, ki so se ravno učili o Vinku Vodopivcu. Nato smo imeli še predstavitev kleti in degustacijo vin pri Vinarstvu Kosicek, nato pa nadaljevali z druženjem na Slovenski pristavi, prečudoviti srčki slovenske skupnosti na širšem območju Clevelanda, kjer smo med drugim tudi zapeli na praznovanju zlate poroke. Naposled smo se naslednji dan poslovili od naših prečudovitih clevelandskih gostiteljev ter prek Toronta poleteli nazaj proti Evropi in tako sklenili našo turnejo.

PAZ Vinko Vodopivec

Z avtobusom v ljubljansko Opero

Lep jesenski torek, 22. 10. 2024 je skupina uporabnikov iz ajdovske enote VDC Ajdovščina – Vipava 'kulturno' preživela v našem glavnem mestu. Na pot do Ljubljane so se ponosno podali kar z avtobusom in se nato peš sprehodili do Operne hiše, kjer so si ogledali predstavo Miši v operni hiši.

Na lepo jesensko jutro, v torek 22. 10. 2024, se je skupina uporabnikov iz enote Ajdovščina ob spremstvu zaposlenih z avtobusom odpeljala na posebno kulturno doživetje v našo prestolnico. Pod do Ljubljane je minila v sproščenem vzdušju. Z avtobusne postaje so se peš odpravili skozi slikovite ulice mesta, ki so kljub drugi polovici oktobra dihale v skoraj poletnem vzdušju. Kmalu so prispeli do osrednjega cilja tega dne – do veličastne operne hiše, ki s svojo zgodovino in arhitekturno eleganco vedno znova navduši. Ogledali so si predstavo Miši v operni hiši, s pisanimi kostumi in odlično izvedbo igralcev. Miši so

obiskovalce s svojo nagajivostjo in pustolovščinami popeljale v svet domišljije in hkrati razkrivale lepoto glasbe in kulture.

Po koncu predstave so se še enkrat sprehodili po Ljubljani, si privoščili postanek s pico in se skozi mestni vrvež vrnili na avtobusno postajo. V Vipavsko

dolino so se vrnili z lepimi spomini in še večjo medsebojno povezanostjo, ki bogati njihovo vsakdanjost. Posebej pa so bili ponosni, da so za izlet 'izkoristili' kar redno avtobusno linijo in s tem tudi poskrbeli, da niso preveč obremenjevali okolja.

Učenci OŠ Vipava na koncertu Ditke

Na šolo smo dobili povabilo Anje Godnič z Goč, da se pevci Osnovne šole Draga Bajca Vipava pridružijo pevki Ditki na koncertu, ki je bil 14. 11. 2024 v Dvorani prve slovenske vlade v Ajdovščini,

Učiteljice Nadja Rodman Koradin, Nadja Bratina Brčan, Sara Furlan in Vida Trošt smo se hitro odločile, da povabilo sprejmemo in učence pripravimo na nastop. Sodelovali so učenci 4. a in 4. b, dekleta iz mladinskega zbora matične šole ter učenci 3. in 4. razreda, ki v Vrhpolju obiskujejo pevski zbor.

Združili smo moči in na odru z navdušenjem zapeli s simpatično odlično pevko Ditko ter njeno spremljevalno skupino, med koncertom pa nas je s svojo poezijo navduševal tudi pesnik

Feri Lainšček, katerega pesmi je Ditka uglasbila. Pobožala nas je njena iskrenost, žar, odlična glasba in srčnost, ko izvaja svojo glasbo na odrih po Sloveniji na turneji z naslovom Ljubim te, ljubim, ljubezen.

Pevci so poleg naslovne pesmi zapeli na odru še Ditkino gotovo najbolj znano Ne bodi kot drugi (Prinesi mi rože). V nabito polni in razprodani dvorani je bilo ljubezen čutiti v vsakem dihu in zapeti ali povedani poeziji. Koncert, ki je trajal dobro uro in pol, je navdušil vse, gotovo pa se bo mladim pevcem vtisnil v prav poseben kotiček nesmrtnih spominov, da so sodelovali na taki prireditvi.

Naj odmeva pesem vsak dan ... Ljubim te, ljubim, ljubezen ...

Vida Trošt, foto Nika Hoelcl

NOVE JAVNE POLNILNICE ZA ELEKTRIČNE AVTOMOBILE V AJDOVŠČINI

na parkirišču upravne stavbe Pipistrel na Vipavski cesti 2. Najnižje cene polnjenja, posebna cena tudi za vikend.

Cena za polnjenje z Moon ali kreditno kartico (kWh z DDV)

Čas polnjenja	06:00 - 22:00	22:00 - 06:00
AC polnilnice	0,35 €	0,30 €
Sobota in nedelja	0,30 €	0,30 €
Na sejo	0,50 €	0,50 €
Po 5. uri polnjenja +/-min	0,025 €	0,00 €
DC polnilnice	0,45 €	0,45 €
Na sejo +	1,00 €	1,00 €
Po 2. uri polnjenja +/-min	0,25 €	0,25 €

Luč z Nanosa - veličasten zaključek celoletnih praznovanj

Leto 2024 bo za župnijo in za kraj Podnanos ostalo zapisano kot zelo delavno, a tudi izredno praznično. Krajanje Podnanosa (nekoč Šentvida pri Vipavi) so s številnimi prireditvami od marca do oktobra praznovali 750. obletnico prve pisne omembe krajevnega imena in 400. obletnico prve posvetitve cerkve svetega Hieronima na Nanosu in oltarja v njej.

Napoved praznovanj se je pričela v mesecu marcu s predstavitev otroške pesmarice 'Zgodbe furje burje'. Ta prinaša vsebino o starih etnoloških običajih na Nanosu, zgodbo o svetem Hieronimu ter uglasbene otroške pesmice domačinke in

ljubiteljske pesnice Ide Semenič. Ena izmed poletnih prireditev je v podnanskih gasah obudila spomin na čas snemanja znanega filma pred 62 leti. Pod nočnim nebom je v hipu

zaživelo serenadno vzdušje, saj je glasba iz filma 'Tistega lepega dne' zazvenela v odlični izvedbi mednarodno prepoznavnega baritonista Jureta Počkaja. To

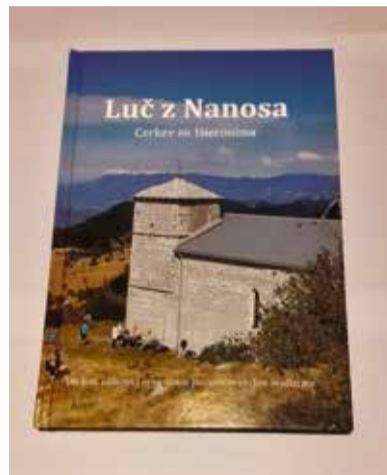
prireditev sta organizirala TIC Podnanos – TD Podnanos.

16. junija, le dan po godu farnega zavetnika svetega Vida, je bila v Župnijskem domu v Podnanosu odprta razstava z naslovom 'Korenine svetega Vida'. Razstavljenе stare listine in odprte knjige so kar vabile k iskanju odgovora ... Le kakšen je bil kraj v času, ko je bilo 25. 5. 1274 prvič pisno omenjeno krajevno ime Št. Vid pri Vipavi?

Veličastnost celoletnih praznovanj pa je dosegla vrh jeseni ob predstavitvi knjige 'Luč z Nanosa'. Pravzaprav sta bili predstavitvi dve: ena v septembru na Nanosu, druga v oktobru v Marijini dvorani v Podnanosu, obe pa sta se začeli z branjem posvetilne listine izpred 400 let, ki sta jo prevedla Bogomir Trošt in France Baraga, prebral pa jo je Jurij Rosa.

Knjiga Luč z Nanosa je nastala ob 400. obletnici prve znane posvetitve oltarja v svetišču svetega Hieronima na gori Nanos. Pobudnik, pisec in urednik knjige, Jurij Rosa, ki je tudi sicer neutruden zbiratelj zgodovinskega gradiva o preteklosti kraja, se je povezal z župnikom Tomažem Kodričem v prizadevanju, da bi cerkev svetega Hieronima dobila vsaj nek pisni vir, v katerem bo opisana in ki bi usmerjal pohodnike, turiste, ljubitelje sakralnih biserov in

vernike na poti do nje. Da bi bila knjiga laičnim bralcem čim bolj razumljiva, a hkrati ne bi zanemarila strokovnega zgodovinskega pristopa, je Jurij Rosa uporabil odlično kombinacijo predhodne poljudne predstavitve zgodovine sakralnega objekta in strokovnih arhivskih vsebin. Mogoče ima prav zaradi tega knjiga nad bralcem tolikšno moč, da je ni

mogoče zlahka izpustiti iz rok. Sama sem jo doslej prebrala dvakrat: prvič 'na dušek', drugič poglobljeno in počasi.

Uredniku Juriju Rosi se je zdelo primerno, da na začetku razišče in opiše življenje svetnika, ki mu je cerkev posvečena. Tudi

ta del knjige je nadvse zanimiv, predvsem zaradi iskanja svetnikovega rojstnega kraja.

Dobršen del knjige je posvečen tudi opisu propadanja cerkvenega objekta skozi zgodovino, številnim neuspehim poskusom vzdrževanja in obnavljanja ter neverjetnemu uspehu, ko je na dan blagoslovitve, 16. septembra 1990, popolnoma obnovljena cerkev zasijala v vsej svoji lepoti.

Knjiga Luč z Nanosa pa v zadnjem delu bralcem prinaša tudi spomine in pričevanja ljudi, ki so iz različnih vzrokov čustveno navezani na cerkev svetega Hieronima: ali zaradi obnovitvenih del, pri katerih so sodelovali; ali zaradi nostalgije po otroštvu, ki so ga preživljali na gori; ali zaradi lepih spominov na lokacijo ... To daje knjigi posebno mehko in prav nič ne škoduje njeni strokovnosti, ampak jo obogati s čustveno noto.

Naslov knjige Luč z Nanosa ima najprej močan simbolni pomen: je nekaj, kar ohranja vrednote, kulturno dediščino in domoljubnost. Je pa knjiga polna skrivnosti in zanimivih legend, ki povedo, da ima luč tudi drugačen pomen. Za to in še kaj drugega pa bo potrebno vzeti knjigo v roke ...

Alenka Skupek

Pohod Žepovcev po Martinovih stopinjah

Letos so se pohodniki iz društva DEŠK odpravili drugič po Martinovih stopinjah. Ta pot je že dve leti na novo označena z lepimi tablami ter smerokazi in je del svetovne pohodne poti od Madžarske do francoskega Toursa. Tokratna namera je bila prehoditi del poti od cerkve sv. Martina v Žapužah pa do sv. Martina na Brjah. Dvajset pohodnikov je 3. 11. 2024 začelo pot v vetrovnem vremenu in opravilo prvo etapo do Velikih Žabelj, kjer je bil kratek postanek pri Durnikovih v lepem vikendu. Pot ima na tem odseku dve

varianti in letos je bila izbrana še druga, saj so pohodniki želeli spoznati obe.

Nadaljevanje je bilo po stezi navkreber (z lepimi razgledi po dolini ter okoliških gričih Krasa) proti zaselku Sveti Martin, kjer je bila končna točka pri Žorževih pri cerkvi. Sanja in Janko, ki sta tudi člana DEŠK-a, sta pogrnila mizo in nanjo tudi postavila dobrote za utrujene duše, ki so potrebovale okrepčilo. Niso se pozabili postaviti tudi pred objektiv in pokazati kako lepa družba so ...

Tisti z več kondicije so se vrnili tudi nazaj po isti poti, ostale je čakal prevoz z avtomobili.

Aleš Breclj

Večer za moške

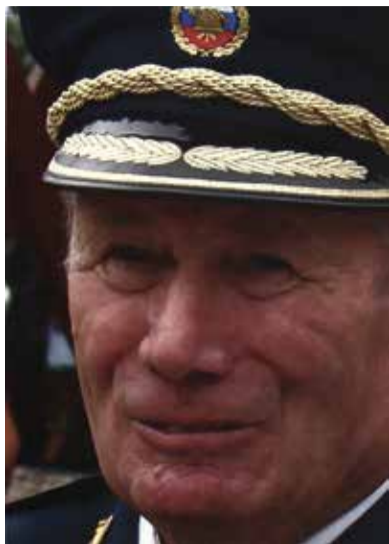
V soboto, 30. novembra 2024, se v Vipavskem Križu obeta zanimiv večer za moške. V grajski kleti bo ob 19. uri gost večera Bojan Doljak – kristjan, mož Sare Ahlin Doljak, oče dveh otrok, profesor, farmacevt ter sodelavec društva Družina in življenje. Tema pogovora bo, kako biti uspešen moški in ostati kristjan.

Vabljeni so možje in fantje vseh starosti in stanu.

V spomin gasilcu in piscu

Rudi Rustja. 8. 10. 1924 - 16. 7. 2012

Osmega oktobra so se v Domu krajevne skupnosti Ajdovščina na pobudo Gasilske zveze Ajdovščina sestali predstavniki več primorskih gasilskih zvez, da bi ob stoti obletnici rojstva počastili spomin na Rudija Rustjo, gasilca in gasilskega častnika, zgodovinarja, iskalca in raziskovalca starih dokumentov ter avtorja najmanj 17 javno objavljenih in znanih knjig in publikacij. Spominske seje se je kot pooblaščenec predsednika Gasilske zveze Slovenije (GZS) udeležil Jože Darko Dakskobler, v imenu svojcev pa Rudijeva sin in hči Bojan Rustja in Vlasta Likar z družinama.

Gasilci, prostovoljni in poklicni, imajo za poklon več kot dober razlog, saj je bil Rudi Rustja, rojen v Malih Žabljah očetu zidarju in mami tekstilki, dolgo časa poveljnik vseh primorskih gasilcev. Starša sta ga skorajda še kot otroka poslala k stricu v Trst, da bi se izučil za peka. Fašizem in vojna sta ga zaznamovala že kot najstnika, mlada vipavska trma, ki se je v stričevi pekarni razvijala v mojstra, je stopala vstric s prebujajočim narodnim zavedanjem. Rudi od daleč izstopa na šolski slovesnosti: edini

ni bil v obleki fašistične mladine. V letu 1943 s skupino fantov po mobilizaciji v italijansko vojsko zbeži iz Trsta, se udeleži Goriške fronte in se po njenem razsutju pridruži partizanom. Kot obveščevalec dela na Krasu in v Brkinih. V nekem intervjuju je dejal: »Kruh sem zamenjal za puško«. Po vojni je ostal v vojski, ki pa ni izbor za vse življenje, saj se je vključil v organizacijo novo nastajajočega gasilstva na tedanjem goriškem območju. Odtlej mu je kruh rezalo gasilstvo, ki mu je posvetil vse življenje – toda hkrati je ostal človek, za katerega rečemo, da je dober kot kruh. Vzporedno z izpopolnjevanjem in napredovanjem na strokovnem področju je Rudi začel raziskovati zgodovino gasilskih društev na Primorskem, ki so imela zelo dolgo tradicijo, in ugotovil, da je italijanska okupacija iz kolektivnega spomina na Slovenskem povsem izbrisala primorske gasilce. Primorska je bila namreč četrto stoletje tudi na gasilskem področju del ureditve druge države, ki je zatirala in ukinjala slovenska društva ter jih nasilno vključevala v tuj poveljevalni jezik. Primorski gasilci zato dolgo niso bili povsem enakopravno vključeni v nov gasilski red matične Slovenije, tudi njihovo opremljanje je teklo počasneje kot v drugih predelih.

Zato še kako drži, da je Rudi Rustja v času, ko je bil sedež v Kopru, bil ne le poveljnik vseh primorskih gasilcev, od morja do Loga pod Mangartom, Notranjske in Krasa. Kot je zapisano v Almanahu gasilstva za južno Primorsko (2005), je tudi »oče primorskih gasilcev«. Če kdo, je ravno on zaslužen, da je Primorska začela zbirati in urejati podatke o primorskih društvih

in stopila na skupni zemljevid gasilstva na Slovenskem. Društva so oživela na straneh njegovih kronik in zbornikov, kraji so postali ponosni na lastno gasilsko tradicijo. Ob navedenem zborniku se je podpisal še pod naslednje knjige: Gasilstvo v Občini Ajdovščina 1877-1990, 1986; Gasilci izpod Solkanskega mosta v Novo Gorico: zbornik: 1948-1998, 1998; Čuvarji ognja, I., 1993; Čuvarji ognja, II., 1997, pa tudi pod številne društvene kronike. Zanje je zbral raziskovalno gradivo, ga pripravil za objavo in predal zvezam. S tem, pa tudi v sodelovanju pri nastanku številnih društvenih zbornikov, je zapolnil bele lise na področju razvoja gasilstva. Po njegovi zaslugi so gasilci z obdelanih fotografij dobili obraze in imena.

Pomembno je navesti njegove misli, ki jih namenja mlademu rodu gasilcev: le kaj so korenine, ki so se posušile – sprhnele, če ne prenašajo izročila v prihodnost. Kam lahko nasloniš sedanost, če zato, ker ni časa ukvarjati se z rečmi za nazaj, ne veš, kako je bilo nekoč? Si lahko ali si imel biti na kaj ponosen? Zakaj je bilo v času tuje oblasti biti gasilec tudi odraz upora proti oblasti tujcev?

Rustja je bil odličen mentor mladim generacijam ter moder in umirjeni svetovalec mlajšim stanovskim kolegom na odgovornih položajih.

Pri knjigah je Rudi združil ljubezen do gasilstva s tisto do razkrivanja preteklosti in krajevne zgodovine, kjer se je njegovo delo razširilo na raziskovanje domačih krajev: Vipavskega Križa in sosednjih vasi, in korenin. Po njegovi zaslugi so od hiše do hiše popisani domovi in družine v Malih Žabljah, na Cesti, v Plačah in Vipavskem Križu. Med publikacije, ki govorijo o naseljih pod kriškim gričem in njegovimi Malimi Žabljami, štejemo: Vipavski Križ, 1993, Pomniki iz NOB, 1988, Stare priče, 1989, Moj kraj v besedi in podobi, 1987, Naselje Cejsta, 2003, Plače: vas na sončni strani, 2000, Rodovi, 1990, Kriške korenine, 1994. Rustja je knjige – napisane na pisalni stroj in fotokopirane – praviloma predal OŠ Dobravlje, v Lavričevo knjižnico ter v Pokrajinski arhiv Nova Gorica, izdelavo je sam financiral. Nekatera dela so izšla v le nekaj izvodih, takšno je denimo »Vipavski Križ, imamo te v srcu« iz leta 2002, ki ga imajo le redki prijatelji. Tu so še rodbinska debela in zapisi o koreninah, pa posvetila ob različnih priložnostih, ki jih je napisal le v enem ali dveh izvodih.

Artur Lipovž, foto arhiv družine Rustja

Naših muck ni več

Prejšnji teden, v četrtek, 7. novembra, ob treh, sem po končanem pouku odpeljala vnukinji domov, v zaselek Potok pri Šmarjah. Takoj sta odšli na dvorišče, kjer sta v ograjenem prostoru imeli tri mlade mačke mladičke. Zaslišala sem strašne krike in jok. Njune mucke sta mrcvarila dva psa srednje velikosti, eden rjav, drugi črn in bel. Ob njunih krikih sta zbežala proti gozdu. Prizor, ki sta ga pustila, je bil strašen. Mali muček je mrtev obležal, od prizorišča pokola pa so vodile sledi krvi mimo sosednje hiše na travnik. Druge mucke nismo našle, ampak glede na izgubljen kri ni mogla več biti živa, tretja pa se je skrila med drvmi in je preživela.

Ne morem opisati žalosti in bolečine, ki sta ju ob tem dogodku doživeli dekleti in vsa družina. Na

mucke smo bili vsi zelo navezani, radi smo jih opazovali, kako so se igrale in prekopicemale po dvorišču.

Morda bo kdo rekel, da mačja življenja niso dosti vredna, a če bi videl solze in neizmerno žalost otrok, ki sta izgubila svoja ljubljena, bi, upam, spremenil svoje mnenje.

Alenka Sorč

Tris gradov na Goriškem

Krožek Zgodovinska potepanja Društva Most je svojo drugo ekskurzijo nove sezone (14. novembra) namenil spoznavanju neznanega v znanem ('ki nam je tako blizu').

Prva postaja je bil Mirenski grad, kjer pa od nekdanjega gradu ni prav veliko ostalo, zato pa je zanimiv samostanski kompleks z veliko romarsko cerkvijo, svetimi stopnicami ... Veliko je človekoljubne dejavnosti, za družine v stiski, brezdomce, odvisnike.

Miren je bil nekdanje središče usnjarsko čevljarstva dejavnosti, ki je rezala kruh številnim družinam. Še danes deluje podjetje Ciciban, o pestri zgodovini pa priča zelo poučna

muzejska zbirka.

V neposredni bližini muzejčka je galerija Oskarja Kogoja, kjer se je 'po naključju' znašel Oskar sam in presenečenim obiskovalkam podrobneje predstavil unikatne mojstrovine.

Na gradu Kromberk smo z vodenimi ogledom spoznali zgodovino gradu in plemiške rodbine Coronini Cromberg, ki je dala gradu in kraju ime. V prvem nadstropju je stalna razstava del primorskih likovnih umetnikov od baroka do XX. stoletja, seveda tudi s Pilonom, Klemenčičem, Jejčičem ... Tris gradov smo zaokrožili še z zunanji ogledom dvorca Vogrsko.

Foto Jana Maraž

Larin

ABONMA

Preplet gledališča,
glasbe in
čarnih besed

20. 12. 2024
ob 19.30

v Dvorani prve
slovenske vlade
Ajdovščina

Koncert JURE POČKAJ
s Pozabljenim orkestrom
in gostjo Ireno Yebuah Tiran

Obeta se večer napevov za dušo
kot tudi božičnih pesmi.

eventim ★ Karte na EVENTIM (Petrol, Pošta, splet)
in v Rustjevi hiši kruha Ajdovščina

INFO ► libertart71@gmail.com, 040 705 529

Larin abonma

ZA
ABONMA
IN IZVEN

POŠTA
AJDOVŠČINA
POKROVITELJ

Zgodovinski dogodek za Ajdovščino in slovenski rokomet

Police po 29 letih gostijo reprezentanco!

Pisalo se je 13. decembra 1995, ko je slovenska ženska članska reprezentanca nazadnje nastopila v Ajdovščini na znamenitih Policah. Legende, kot so Simona Šturm, Irma Kapidžić, Tatjana Polajnar, Marjeta Marton in druge, so se takrat pomerile z reprezentanco Francije. Po skoraj 29 letih se slovenska reprezentanca vrača v Ajdovščino, kjer bo odigrala

zadnjo pripravljano tekmo pred evropskim prvenstvom, ki bo letos potekalo v Avstriji. V četrtek, 21. novembra, se bodo Slovenke pomerile z ekipo Črne gore, tekma pa se bo začela ob 18.00.

To ni zgolj vrnitev reprezentance v Ajdovščino, temveč tudi simbolična povezava med klubom Mlinotest in nacionalno izbrano vrsto. Med

članicami reprezentance so kar štiri Mlinarke: Nuša Fegic, Ivona Barukčić, Karin Kuralt in Živa Čopi. Poleg tega je v strokovnem štabu reprezentance tudi glavni trener Mlinotesta, Jan Žbogar, ki bo tokrat kot pomočnik selektorja Dragana Adžića pomembno vplival na igro slovenske ekipe. Prisotna bo tudi Ajdovka in nekdanja kapetanka Mlinotesta, Maja Svetik, ki bo s svojim znanjem in podporo dodala poseben pridih domačega vzdušja. Žal se zaradi poškodbe EP-ja ne bo mogla udeležiti še ena domačinka, Nena Černigoj.

Priprave na evropsko prvenstvo

Evropsko prvenstvo, ki bo potekalo v Avstriji, prinaša slovenski reprezentanci napete dvoboje. V skupinskem delu bodo igrale proti Norveški, Avstriji in Slovaški, kar obeta vrsto težkih preizkušenj. Tekma proti Črni gori na Policah bo tako zadnja priložnost za uigravanje ekipe in pripravo na vrhunsko raven igre, ki jih čaka na EP.

Vabljeni na spektakel

Povratak reprezentance v Ajdovščino je izjemen dogodek za lokalno skupnost in vse ljubitelje rokometu v Sloveniji. Vabljeni vsi navijači, podporniki in ljubitelji športa, da se pridružijo in podprejo naše rokometarice na zadnjem testu pred evropskim prvenstvom!

Uspešno sanirali balinišče BK Podskala

Vipavski balinarji (BK Podskala) so po večdnevni delovnih akcijah sanirali posledice orkanske burje, ki je poškodovala objekte balinišča ob gasilskem domu v Vipavi. V orkanski burji je bila uničena naslednja infrastruktura: nosilci reflektorjev in reflektorji, del ograje in označbe na ograji, del igralne površine in sam objekt.

V več popoldanskih urah so Joško, Franci, Janez, Gregor, Aleksander, Mišel, Nejc, Tomo ... vrnili balinišče v stanje, da lahko nastopajo v naslednji tekmovalni sezoni. Tega ne bi naredili brez pomoči župana mag. Lavrenčiča, občine in njenih uslužbencev, podjetja Hidro, Drogerija Trošt ...

Vipavskih nočnih 7

V izvedbi TD Burja Vipava je bil 26. oktobra izveden vipavski nočni tek. Sam naziv pove, da se je teklo 7 km, od starta na stadionu ob vojašnici, čez Zemono, Vrhpolje, po požarni poti čez Stari grad v cilj v Podfarovžu.

Teka se je udeležilo 32 tekačev. Absolutna zmagovalca v ženski in moški konkurenci sta bila Ema Vodopivec (ŠD Nanos Podnanos) in Jan Batagelj (Ajdovščina). Na zmagovalnem odru so se jima

pridružili: pri ženskah Tanja Melnikova (Podnanos) in 3. Ivica Žlogar (KGT Papež Kamnik); pri moških 2. Matjaž Trkman (Gradišče pri Vipavi) in 3. Simon Strnad (ŠD Nanos Podnanos).

Po izjavah tekmovalcev sta bili tako proga kot organizacija teka v izvedbi TD Burja Vipava na visoki ravni in se bodo teka zagotovo udeležili tudi naslednje leto.

MBL Ajdovščina - Vipava v letu 2024

V sezoni 2024 je v Medobčinski balinarski ligi Ajdovščina - Vipava nastopalo 9 ekip:

- BK Dolga Poljana
- BK Nanos Podnanos
- BK Duplje
- ŠD Branik
- BK Podkraj
- Pale
- Ajdovke
- Planina in
- Vipavke, kar je tudi vrstni red

(uvrstitev) ekip v sezoni 2024

Ekipe BK Nanos Podnanos je bila organizator zaključnega turnirja, ki je bil 10. 11. 2024 na balinišču Kamp Tura.

Zmagovalci MBL A-V v sezoni 2024 so balinarji BK Dolga Poljana, ki so na zaključnem turnirju prevzeli pokala za 1. mesto in prehodni za ligo MBL A-V, drugi so bili balinarji BK Nanos in tretji BK Duplje.

Zmagovalci zaključnega turnirja pa so bili balinarji BK Podkraj, drugi i BK Planina in tretji BK Nanos.

Najboljša v bližanju in zbijanju

sta bila Joško Suša (BK Nanos Podnanos) in Gregor Česnik (BK Duplje).

Ligo in zaključni turnir smo zaključili v prijetnem druženju s

postreženimi dobrotami pridnih balinarjev in balinark BK Nanos ter obljubi, da se vidimo naslednje leto.

Uspešno izveden WABA turnir v Vipavi

Košarkarski klub Vipava je v Vipavi 19. in 20. oktobra 2024 organiziral turnir WABA U15 (Jadranska ženska košarkarska liga), kjer so se pomerile štiri ekipe: Vipava, Reyer Venezia Mestre, Trešnjevka 2009 in Krka. Turnir je bil del drugega kroga sezone 2024/25 in prinesel veliko navdušenja domačemu občinstvu.

Vipavska ekipa, pod vodstvom Matjaža Mlakarja in pomočnika Jerneja Ferjančiča, se je v prvi tekmi pomerila z aktualnimi prvakinjami lige, Reyer Venezia Mestre iz Italije, kar je bil odličn

preizkus in dobra izkušnja proti tako močnim nasprotnicam. Vipavke so se sicer dobro upirale, na koncu pa morale priznati premoč nasprotnicam, ki so z visokim ritmom igre slavile z rezultatom 57:79.

Naslednji dan so se pomerile proti Krki in dosegle prvo zmago, kar je bil vrhunec turnirja. Vipavke so odigrale čvrsto v obrambi in bile uspešne v napadu ter slavile zmago z izidom 64:31.

Kapetanka Hana Kobal je poudarila uspešno izvedbo dogodka: »Mislim, da je bil WABA vikend uspešno izveden

in da smo se na tekmah dobro odrezale. Upam, da se bomo iz tekme v tekmo razvijale in pokazale vse, kar znamo.«

Ženski košarkarski klub Vipava se s tem turnirjem znova potrjuje kot odlični organizator in pomemben klub v Sloveniji pri razvoju mladih igralk.

Naslednja postaja v ligi, nadvse uspešna, je bila za Vipavke 16. in 17. novembra v Benetkah, kjer so se pomerile z ekipama Cinkarne Celje in Ježice. Z dvema lepima zmagama se je Vipava povzpela pod vrh skupine A.

Gorski tek na Tabor na Erzelju

Tekaško društvo Burja Vipava in Krajevna skupnost Gaberje prirejata Gorski tek na Tabor in sicer v nedeljo, 1. decembra. Proga je dolga dobrih 6 kilometrov, s 500 metri vzpona in 250 metri spusta. Start je v Gaberjah, ob

10. uri, tekači pa se za ogrevanje najprej povzpnejo na Osjtri vrh, se vrnejo v Gaberje, nakar se proga samo še dviga čez Lenivec na Tabor na Erzelju, kjer je cilj.

Več informacij na www.td-burja.com.

Gočani v Brdih na učni poti

Športno društvo Hudournik Goče je v nedeljo, 20. oktobra, v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Goče, izvedlo pohod v Brda na učno pot Trcinko. Pot nas je z avtobusom z Goč popeljala med briške griče, med rdeče listje vinske trte. Pohod smo začeli na kamnitem mostu čez potok Kožbanšček in se povzpeli do skrbno urejene domačije Čarga. Že smo prišli do prvega kažipota, ki označuje eno od devetih pohodnih poti čez in med briškimi griči. Tam so nas prijazno vzele medse dve domačinki Nataša in Ivanka, ki sta bili naši vodički.

Sonce je vroče sijalo in mi, pohodniki, smo ga izkoristili za

uživanje. Počasi smo se vzpenjali in dosegli plato s kapelico in veliko kamnito mizo. Tu se nam je odprl razgled na gričevje, vse tja čez Sveto Goro, Trnovski gozd do Nanosa in vse do Korade. Tako smo brez večje zadihanosti prišli do prve hiše v Noznem, kjer nas je že čakal prvi postanek za malico. Naš naslednji cilj je bila zapuščena vasica Slapnik. Od daleč je videti prav prijetno in domačno. Do vasi smo se najprej spuščali po širokem kolovozu, nato pa po ozki zaraščeni poti do zidovja. Med zaraščeni kamni so v zrak štrleli prepereli hrastovi tramovi, nagnite deske, ki so ostale od davno podrtih gankov in ostanek stopnic. Pokukali

smo v notranjost ruševin in med podrtimi stropovi opazili polomljene omarice, vzdane police in peči.

Iz Slapnika smo se spuščali proti izhodišču. Hodili smo po senčnem kolovozu in robu potoka, ki je tekel v dolino, in prišli do vasi Brdce pri Kožbani, kjer smo izkoristili čas za fotografiranje z nekdanjim miličnikom (lutka) v policijskem avtu, ki je čakal. In pot nadaljevali mimo soteske Krčnik do avtobusa. Gočani smo v družbi prijateljev doživeli pravo jesensko pravljico, polno smeha, klepeta in lepi pogledov.

Anja Godnič

TOTUM
WWW.TOTUM.SI
Feel the Difference

Totum d.o.o.
Goriška cesta 29/a, AJDOVŠČINA
(05) 366 50 88
Obrtiška ulica 6/i, LOGATEC
(01) 750 93 48

JESENSKA AKCIJA
PRIROČNO DARILO OB NAKUPU
IZBRANIH MODELOV MOTORNIH ŽAG STIHL
več na: WWW.TOTUM.SI
Ponudba velja do 31.10.2024 oz. do odprodaje zalog

STIHL

SPLETNA TRGOVINA

Lavričeva knjižnica

Nagrada za najboljši projekt s področja storitev za uporabnike

Na osrednji slovesnosti, ki jo je ob Dnevu splošnih knjižnic, 21. novembru, v Celju pripravilo Zdrženje splošnih knjižnic Slovenije (ZSK), je Lavričeva knjižnica Ajdovščina prejela nagrado za najboljši projekt s področja storitev za uporabnike. Prestižno stanovsko nagrado je knjižnica prejela za ureditev Lokarjeve pohodne poti, ki je del Slovenske pisateljske poti.

Lavričeva knjižnica je skrbnica dela zapuščine ajdovskega zdravnika in pisatelja, prejemnika Prešernove nagrade, dr. Danila Lokarja. Del zapuščine je shranjen v Narodni in univerzitetni knjižnici (NUK) v Ljubljani. Na pisateljevo delo in življenje knjižnica opozarja na več načinov, med njimi s stalno razstavo v osrednji knjižnici v Ajdovščini. Skrbi pa tudi za spominsko sobo s prikazom dela Lokarjeve osebne knjižnice in osebnih predmetov v Lokarjevi hiši, ki jo je samo v letu 2023 pod strokovnim vodstvom knjižničarjev obiskalo več kot 300 otrok in odraslih iz Vipavske doline in iz drugih krajev Slovenije. Soba je bila odprta pred desetimi leti, ob 120. obletnici pisateljevega rojstva. Od tedaj je knjižnica izdala tudi več knjig z Lokarjevimi novelami (Tri novele) oziroma s prepisi dnevnikov (Ajdovski Lokarji in prva svetovna vojna; Pisma in roman Leto osemnajsto; Danilo Lokar. Dnevniki 1983-1988; Danilo Lokar. Dnevnik 1943-1945). Dnevniki so izšli po pregledu in prepisu dela literarne dediščine, kar je delo Ivane Slamič.

Zadnji od dnevnikov je izšel ob zaključku Lokarjevega leta, v katerem je knjižnica med 9. majem 2022 in 9. majem 2023 praznovala 130-letnico pisateljevega rojstva. Zaznamovala ga je z nizom devetih literarnih večerov z udeležbo uglednih sogovornikov: pisateljev, filozofov, učiteljev in profesorjev ter univerzitetnih predavateljev, zgodovinarjev, prevajalcev, zdravnikov, raziskovalcev ... Njihovi prispevki so objavljeni v zborniku.

130. obletnici pa daje posebno težo ureditev Lokarjeve pohodne

poti. Ta je trajni literarni pomnik, ki že z imenom nagovarja uporabnike. Cilj je Lokarja zasidrati v kolektivno zavest prebivalstva, ga umestiti

v domače okolje in spodbuditi ponos na njegovo literarno delo, ki je v veliki meri spodbujeno ravno s pokrajino. Pohodnika, predvsem od drugod, vabi, da s pomočjo informacij na tablah spozna dr. Danila Lokarja kot pisatelja in izjemnega poznavalca literarnih snovanj in smeri, zdravnika, ki je poslušal predavanja Sigmunda Freuda, iz njegovih del pa je mogoče razbrati celo zdravstvene težave prebivalcev iz doline, Ajdovca in svetovljana, mecena prijatelja in slikarja Vena Piona ... Pot poudarja Lokarjevo navezanost na domače kraje, steze, hribe, naravo, ljubezen do sprehodov, izvira Hublja, do Lokavščica s tolmoni, kjer se je kopal.

Gre torej za literarno pot, ki nas spodbuja h gibanju, spoznavanju naše literarne dediščine in branju slovenske literature. Pohodno pot smo v sodelovanju z Društvom slovenskih pisateljev načrtovali kot del Slovenske pisateljske poti - SPP, torej kot del nacionalnega projekta, ki je v izgradnji. Pri oblikovanju likovnega materiala, označevalnih in informativnih tabel smo se zgledovali po

predlogah društva. Pot smo označili s tablicami, na katerih je nalivno pero Slovenske pisateljske poti ter s talnimi oznakami v enakih barvah. Na pot smo postavili štiri informativne table, kjer smo zapisali namen poti, povezanost lokacije table s pisateljem in dodali odlomke iz pisateljevih del.

Knjižnica želi v prihodnosti pot podaljšati v smeri Ustij in jo povezati z Vipavskim križem in Janezom Svetokriškim. Občina Ajdovščina je namreč edina, ki ima na seznamu SPP kar dva avtorja. V nadaljevanju pa je želja povezati ajdovski del poti z drugimi sosednjimi občinami. Direktor knjižnice Artur Lipovž je ob prejemu nagrade

kot pomembno poudaril ravno vključitev splošnih knjižnic in lokalnih skupnosti v izgradnjo SPP.

AL, foto arhiv LKA

Rekordno število po Vertovčevih poteh

Po slikovitih poteh vipavskih gričev se je v nedeljo, 17. novembra 2024, odvijal že 22. Pohod po Vertovčevih poteh, ki je letos privabil rekordno število pohodnikov. Po ocenah organizatorjev se je na pot podalo približno 9.000 ljudi, kar je največ doslej. Na roko jim je šlo toplo in sončno novembrsko vreme.

Pohod, posvečen spominu na Matijo Vertovca, prvega slovenskega vinarskega strokovnjaka, je tudi tokrat ponudil bogato doživetje. Začetek poti je bil tradicionalno pod mogočnim hrastom pred vasjo Ustje, od koder so pohodniki krenili skozi vasi Dolenje, Planina, Jakuline, Šmarje, Vrtovče, Tevče, Uhanje in nazaj do izhodišča.

Osrednje dogajanje je potekalo v Šmarjah, kjer so pohodnike pričakali s toplo malico in bogatim kulturnim programom. V Vertovčevi sobi je za prijetno vzdušje poskrbel Tamburaški orkester Danica iz Dobravelj. Po sveti maši v cerkvi Marijinega imena je pri doprsem kipu Matije Vertovca sledila osrednja slovesnost, na kateri je predsednik

društva Marjan Lozej poudaril pomen ohranjanja Vertovčeve zapuščine. Dogodek so glasbeno obogatili Pihalni orkester Burja Ajdovščina in Oktet Sotočje iz Sela.

Zaključek pohoda je bil ob kmečki tržnici lokalnih ponudnikov pod mogočnim hrastom, kjer je pohodnike nagovorila slovenska vinska kraljica Sanja Ferjančič. Izrazila je spoštovanje do Matije Vertovca ter poudarila pomen njegovega prispevka k slovenski vinski kulturi.

Pohod je obiskovalce navdušil z gostoljubnostjo domačinov in sproščenim vzdušjem. Med pohodniki so bili tako domačini iz Vipavske doline kot tudi obiskovalci iz drugih delov Slovenije, od katerih se mnogi na pohod redno vračajo. Uspešna izvedba je ponoven dokaz, da Vertovčev pohod spada med najbolj priljubljene pohodniške dogodke v Sloveniji.

Veselo druženje ob glasbi in prijetnih klepetih se je nadaljevalo še dolgo v popoldne.

Ana Štokelj

PREVERITE SLUH in POSKRIBITE ZANJ

Boris Kopitar bo rad z vami delil svojo osebno izkušnjo.

Pokličite!
041 640 280

ŠEMPETER

Trg Ivana Roba 6

Neposredna bližina cerkve in hotela Lipa.

7x **reddot award**

POKLIČITE 059 044 977

Brezplačna meritev sluha

REZERVACIJA TERMINA

AAA

Boniteta odličnosti
AUDIO BM d.o.o.

ZA SLUŠNE APARATE SPREJEMAMO NAROČILNICE IZ VSEH ORL

AUDIOBM

SLUŠNI APARATI • SVETOVANJE
ZAŠČITA SLUHA • BATERIJE

VEČ INFORMACIJ

AUDIOBM.SI

SLUŠNI APARATI BREZ BATERIJ
PREIZKUSITE BREZPLAČNO